

KALENDAR

SRCA JEZUŠOVOGA

ZA LETO 1938. XXXV. LETNIK.

CENA
V DRŽAVI
8'-
DINAROV.

CENA ZA
INOZEMSTVO
12'-
DINAROV.

ZA NAROČNIKE MARIJINOGA LISTA JE BREZPLAČEN, ČE SO MARIJIN LIST PLAČALI ZA L. 1937. I ČE DO NAROČNIKI NA NJEGA L. 1938. — NAROČNIKI SAMO NOVIN GA DOBIJO ZA 4 DIN NA UPRAVI V ČRENŠOVCIH, PO POŠTI ZA 5 DIN, A SAMO EN KOMAD I ČE GA NAPREJ PLAČAJO.

IZDAJA GA MARIJIN LIST V ČRENŠOVCIH, SLOVENSKA KRAJINA,
UREDNIK: KLEKL JOŽEF, DÜHOVNIK, ČRENŠOVCI.

TISK: TISKARNE BALKÁNYI ERNESTA V LENDAVI

Držba sv. Rafaela za Slovensko krajino.

Sv. Rafael je nadangeo boži, ki je mladomi Tobiji bio na vsestransko pomoč, gda je zavolo siromaštva mogo oditi v tujo deželo i staromi slepomi oči prinesiti domo penezze, ki je je rodi pred leti posodo. Iz vseh nevarnosti je rešo sv. Rafael Tobijo, poskrbo njemi je pobožno ženo, premagao je hüdoga dūha, ki je mladožencom šteo škoditi, iz smrtne nevarnosti ribjega gobca ga oslobodo i poskrbo je celo vrasstvo, po šterom je slepi stari Tobija dobo svoj pogled nazaj. Tomi smilenomi archangeli, sv. Rafaeli, se zračajo vsi potniki, vsi izseljenci, da njim pomaga, kak je pomagao mladomi Tobiji. Tūdi društva se ustanavljajo njemi na čast pod njegovim imenom i varstvom, šterih namen je ista dela lūbezni i smilenosti pokazati izseljencem, kak je on pokazao mladomi Tobiji.

Sv. Rafael, čuvaj naše izseljence.

Slovenska krajina ma dobrih 30 jezero izseljencov, ki so razstepeni po vseh delaj sveta. Da to našo krv obdržimo na pravoj poti, da naši izseljenci ne zgūbijo vere v Boga, nego po njej živejo i da ne zgūbijo lūbezni do svoje materne reči, svojega slovenskoga naroda i do svoje drage domovine, nego ostanejo verni Bogi, Cerkvi, domovini i narodi svojemi, se je nastavila tūdi za Slovensko krajino sv. Rafaelova družba dne 31. marca 1937. s sedežom v Črensovcih. Vu vodstvo so ednoglasno zvoljeni sledeči gospodje : predsednik Klekl Jožef, vp. pleb., urednik Novin i Mar. Lista, banski svetnik v Črensovcih; podpredsednik Bejek Janoš, plebanoš pri svetom Sebeščani; tajnik Škafar Ivan, kaplan pri sv. Jurji ob Tabori v Savinjskoj dolini; blagajnik Kerec Franc, voditeo borze dela v Soboti; arhivar Dr. Klar Franc, zdravnik i narodni poslanec v Lendavi; revizora: Vojkovič Jožef, plebanoš v Soboti i Maučec Jožef, profesor, začasno uradnik na sreskom načelstvi v Soboti. Po pravilaj v odbor spadata tūdi oba našiva gospoda dekana: Jerič Ivan, lendavskoga dekanata, pleb. v Turnišči i Krantz Jožef, sobočkoga dekanata, pleb. na Tišini.

Prav iz srca pozivamo vse, ki lūbijo naš narod, naj pristopijo k tomi prepotrebnomi društvi, šteroga pravila je odobrila cerkvena i civilna oblast i se najdejo v Mar. Listi od meseca septembra i 36. štev. Novin od l. 1937. Prelepi namen društva je, skrbeti vsestransko za naše izseljence. Letna članarina znaša samo 10 Din.

1938. LETO

je navadno leto, ma 365 dni, začne i konča se z sobotov.

Začetek leta 1938.

Občno i državno leto se začne na Novo leto 1. januara.

Cerkveno leto se začne na 1. adventsko nedelo, 27. novembra.

Začetek letnih časov :

Sprotoletje : 21. marca, 7 v. 43 min.

Leto : 22. junija, 3 v. 4 min.

Jesen : 23. sept. 18 v. 0 min.

Zima : 22. dec. 13 v. 14 min.

Znamenja za post :

* ne smemo jesti meso.

† smemo do sitoga se najesti samo ednok, meso lejko vživamo.

†† oster post; samo ednok do sitoga, brez mesa.

Kvatre :

Sprotolešnje 9, 11. i 12. marca.

Letne 8., 10. i 11. junija.

Jesenske 21., 23. i 24. septembra.

Zimske 14., 16. i 17. decembra.

Spremenlivi svetki :

Ime Ježušovo 2. januara.

Sv. Družina 9. januara.

Sedemdesetnica 13. februara.

Pepelnica 2. marca.

Vüzem 17. aprila.

Varstvo sv. Jožefa 4. maja.

Križov tjedon 23., 24. i 25. maja.

Vnebohod 26. maja.

Risali 5. junija.

Sv. Trojstvo 12. junija.

Telovo 16. junija.

Srce Ježušovo 24. junija.

Prva adventska nedela 27. novembr.

Svečnica, Oznanenje Marijino, vüzemski i risalski pondelek, rojstvo Marijino i sv. Štefan ne so več cerkveno zapovedani svetki.

Znamenja za mesečne spremembe :

Mlad ☉ Prvi krajec ☾

Pun ☽ Zadnji krajec ☉

Mraki sunca i meseca :

Popuni mesečni mrak 14. maja, začetek ob 7 vöri 57 minut, konec ob 11 vöri 31 minut.

Popuni sunčni mrak 29. maja, začetek ob 12 vöri 46 minut, konec ob 16 vöri 53 minut.

Popuni mesečni mrak 7. i 8. novembra, začetek ob 21 vöri 41 minut, konec ob 1 vöri 12 minut.

Delni sunčni mrak 21. i 22. novembra, začetek ob 22 vöri 45 minut, konec ob 2 vöri 59 minut.

V Evropi se bo mrak vido samo 7. i 8. novembra.

JANUAR

SEČEN

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Imeni Jezusovomi

ZAPISNIK

1 **Sobota** Novo leto. Obrez. Gospodovo ☿

Sveta družina se vrne iz Egipta. (Mt. 2, 19–23)

2 **Nedela** Ime Jezusovo. Makarij Aleks., opat

3 **Ponedelek** Genovefa, dev., Balsam, Daniel

4 **Tork** Tit. püšpek. Angela Folijanska, dev.

5 **Sreda** Telesfor, mučenec, Emilijana, devica

6 **Četrtek** Sv. Trije Krali. Razgl. Gospodovo

7 **Petek** * Valentin püšp. Bl. Ambr. Fernand.

8 **Sobota** Severin, spozn., Teofil, mučenec

Dvanajstletni Jezus v cerkvi. (Lk. 2, 42–52)

9 **Nedela** 1. po Razgl. Sv. Družina ☽

10 **Ponedelek** Agreto, Viljem, püšpek

11 **Tork** Higin, papa, Pavlin Ogl., püšpek

12 **Sreda** Alfred, opat. Arkadij, mučenik

13 **Četrtek** Veronika Mil., dev. Juta, m.

14 **Petek** * Feliks Nol. (Srečko). Hilarij

15 **Sobota** Pavel, püšč. Bl. Fr. Kapillas, kit. m.

Svadba v Kani Galilejskoj (Jan. 2, 1–11)

16 **Nedela** 2. po Razgl. Gospodovom. Marc. p. ☿

17 **Ponedelek** Anton, püščavnik Vidukind

18 **Tork** Sv. Petra stol v Rimi. Priska, dev.

19 **Sreda** Marij in tov., m. Knut, krao

20 **Četrtek** Fabijan i Sebeščan, mučenca

21 **Petek** * Neža (Agneš), dev. muč.

22 **Sobota** Vincenc i Anastazij, m.

Jezus ozdravi stotnikoyoga hlapca (Mt. 8, 1–13)

23 **Nedela** 3. po Razgl. Gosp. Zaroka M. D. ☽

24 **Ponedelek** Timotej, p. Evgenij, mučenik

25 **Tork** Spreobrnenje sv. Pavla. Ananija

26 **Sreda** Polikarp, püšpek. Paula, devica

27 **Četrtek** Janoš Zlatovüstni, cerkv. yučenik

28 **Petek** * Prikazanje Neže; Rogerij i tov. m.

29 **Sobota** Frančišek Saleški, cerkv. vuč. Valerij

Jezus med viherom v ladji spi. (Mt. 8, 23–27)

30 **Nedela** 4. po Razgl. Gosp. Martina, d. m.

31 **Ponedelek** Peter Nolasko, Don Bosko ☿

Je januara mokrilo, pole
de slabo rodilo.

Vreme:

Januara nasplošno süho,
lepo i ne premrzlo.

FEBRUAR

SÜŠEC

Ma 28 dni

Posvečeni sv. Držini

1	Tork	Ignacij (Ognjeslav), püšpek
2	Sreda	Svečnica. Darüvanje Gospodovo
3	Četrtek	Blaž, püšpek, m. Oskar püšpek
4	Petek	* Andrej Korsini, p. Janoš Brit, muč.
5	Sobota	Agata, dev. muč. Albin, püšpek

Kokol med pšenicoy. (Mt. 13, 24—30)

6	Nedela	5. po Razgl. Gosp. Doroteja, d. m.
7	Pondelek	Romuald, opat. Julijana, dovica
8	Tork	Janoš Mataj, sp. Juvencij, püšpek ☉
9	Sreda	Apolonija, muč. Ciril Aleks.
10	Četrtek	Sholastika, dev. Sotera
11	Petek	* Lurška Mati boža. Adolf
12	Sobota	Eulalija. Obletnica kronanja Pija XI.

Od delavcov v gorica. (Mt. 20, 1—16)

13	Nedela	Septuagesima (1. predpostna) Katarina
14	Pondelek	Valentin, muč. Ivana V. ☿
15	Tork	Faustin, muč. Jordan, spozn.
16	Sreda	Julijana, muč. Onezim, püšpek
17	Četrtek	Francišek Kle. Gregor X.
18	Petek	* Simeon, püšp. m. Flavijan, püšpek
19	Sobota	Konrad, püšpek. Suzana

Prilika od sejača i semena. (Lk. 8, 4—15)

20	Nedela	Seksagezima (2. predpost.) Sadot, p.
21	Pondelek	Feliks, püšpek. Irena, devica
22	Tork	Sv. Petra stol v Ant. Marjeta K. ☾
23	Sreda	Peter Damijan, cerk. vuč. Romana
24	Četrtek	Matjaš, apoštol. Sergij, mučenik
25	Petek	* Valburga, dev. Feliks III, papa
26	Sobota	Matilda. Viktor (Zmagoslav)

Jezuš ozdravi slepca. (Lk. 18, 31—43)

27	Nedela	Kvinkvagezima (3. predpostna)
28	Pondelek	Roman, opat. Antonija Florent.

ZAPISNIK

Zemla de v leti malo pila,
če je v süšci preveč vlage
dobila.

Vreme:

Do 11. lepo i milo; od 12.
do 18. sneg i veter, nato
do konca jako mrzlo.

MARC

MALI TRAVEN

Ma 31 dni

Posvečeni sv. Jožefi

ZAPISNIK

1	Tórk	Albin, púšpek	
2	Sreda	†† Pepelnica. Smplicij, papa	☉
3	Četrtek	† Kunigunda, casarica. Marin	
4	Petek	†† Kazimir, spozn. Lucij	
5	Sobota	† Janoš Jožef od Križa, spozn.	

Hüdi düh skúšava Jezuša (Mt. 4, 1–11)

6	Nedela	1. postna nedela. Perpetua i Felic.	
7	Pondelek	† Tomaž Akvinski, cerkv. vuč.	
8	Tórk	† Janoš od Bóga. Julijan, púšpek	
9	Sreda	† Kvatre. Franciška Rimska, dov.	☾
10	Četrtek	† 40 mučenikoy. Makarij, p.	
11	Petek	†† Kvatre. Sofronij, púšp. Krištof M.	
12	Sobota	† Kvatre. Gregor Veliki	

Jezuš se na gori spremeni (Mt. 17, 1–9)

13	Nedela	2. postna nedela. Teodora, muč.	
14	Pondelek	† Matilda, kr. Pavlina	
15	Tórk	† Klemen Hofbauer. Ludovika Marijak	
16	Sreda	† Hilarij i Tacijan, mučenik	☉
17	Četrtek	† Jedert. Patrik, púšpek	
18	Petek	†† Ciril Jeruz., cerkv. vuč. Salvator	
19	Sobota	Jožef, zaročnik Marije Device	

Jezuš izžene šatana (Lk. 11, 14–28)

20	Nedela	3. postna nedela. Aleks., mučenik	
21	Pondelek	† Benedikt, opat. Serapion	
22	Tórk	† Lea. Katarina Genovska, dev.	
23	Sreda	† Jožef Oriol, misijonar. Pelagija	
24	Četrtek	† Gabriel, nadangel	☾
25	Petek	Oznanjenje Marijino	
26	Sobota	† Emanuel. Maksima	

Jezuš nasiti pet jezero mož (Jan. 6, 1–15)

27	Nedela	4. sredpostna nedela. Janoš Damašč.	
28	Pondelek	† Janoš Kapistran. Sikst	
29	Tórk	† Ciril, mučenik	
30	Sreda	† Janoš Klimak, opat. Kvirin, muč.	
31	Četrtek	† Modest, púšpek Benjamin, muč.	☉

Kda se fašenek na sunci peče, te leto dober pov prinese.

Vreme:

Mraz prejšnjega meseca se nadaljuje. 8. i 9. dež i sneg; od 10. do 21. mrzlo; od 22. do 24. dež i sneg, nato mrzlo do 27., nazadnje oblačno i dež do konca.

APRIL

VELIKI TRAVEN

Ma 30 dni

Posvečeni božoj Glavi i sv. Janoši

1 Petek	†† Hugo, püšpek. Venancij, püšpek
2 Sobota	† Francišek Pavlanski. Leopold

Židovje ščejo Jezusa kamenjati (Jan. 8, 46—59)

3 Nedela	5. postna, tiha nedela. Rihard
4 Pondelek	† Izidor Sev., cerkv. vuč. Benedikt
5 Tork	† Vincencij Ferr. Irena
6 Sreda	† Sikst I., papa. Krescencija
7 Četrtek	† Herman Jožef. Hegezip ☾
8 Petek	†† Mati boža 7 žalosti
9 Sobota	† Marija Kleofova. Tomaž Tol.

Jezuš jaše v Jeruzalem (Mt. 21, 1—9)

10 Nedela	6. postna, cvetna nedela. Ezehiel
11 Pondelek	† Leon Vel, papa, cerkv. vuč.
12 Tork	† Julij I., papa. Angelus, spozn.
13 Sreda	† Hermenegild, muč. ☾
14 Četrtek	† Velki četrtek. Justin, muč.
15 Petek	†† Velki petek. Helena, kr.
16 Sobota	†† Velka sobota. Benedikt Labre

Jezuš vstane od mrtvih (Mrk. 16, 1—7)

17 Nedela	Vüzem. Vstajenje Gospodovo
18 Pondelek	Vüzemski pondelek. Antia, muč.
19 Tork	Leon IX., papa. Konrad Askulski
20 Sreda	Neža Montepulčanska, dev.
21 Četrtek	Anzelm, cerkv. vuč. Simeon, püšpek
22 Petek	* Soter i Kajetan. papa. Tarbula, d ☾
23 Sobota	Vojteh (Adalbert). Egidij

Jezuš se prikaže skoz zapretilih dver (Jan. 20, 19-31)

24 Nedela	1. po Vüzmi, bela nedela. Jüri, m.
25 Pondelek	Marko, evang. Ermin
26 Tork	Mati boža dobroga sveta. Klet. i Marc.
27 Sreda	Peter Kanizij, cerky. vuč. Zita
28 Četrtek	Pavel od Križa, spozn.
29 Petek	* Peter, m. Robert, opat
30 Sobota	Katarina Sijenska, dev. ☾

ZAPISNIK

Žito ma velko ylatovje, če čezmigovec lepo cvete.

Vreme:

Do 6. lepo, zatem dež s snegom; ostro, spremenljivo i neprijazno do konca.

MAJ

RISAOŠČEK

Ma 31 dni

Posvečeni Majniškoj kralici

Jezuš dober pastir. (Jan. 10, 11—16)

1	Nedela	2. po Vüzmi. Filip i Jakob ml., ap.
2	Pondelek	Atanazij, cerkv. vuč. Sekund
3	Tork	Najdenje sv. križa. Aleksander
4	Sreda	Florjan (Cvetko). Monika
5	Četrtek	Pij V. papa. Irenej, püšpek
6	Petek	* Janoš pred latinskimi vrati ☾
7	Sobota	Stanislav, püšp. i muč. Gizela

Jezuš napoveduje svoj odhod. (Jan. 16, 16—23)

8	Nedela	3. po Vüzmi. Prikaz. Mihaela nadang.
9	Pondelek	Gregor Nacianški, cerkv. vuč.
10	Tork	Antonin, püšpek. Job
11	Sreda	František Hier. Mamert, püšpek
12	Četrtek	Pankracij i tovariši, mučenci
13	Petek	* Servacij, püšpek. Robert Belarmin ☽
14	Sobota	Bonifacij, muč. Justa

Jezuš obeča vučnikom sv. Düha. (Jan. 16, 5—14)

15	Nedela	4. po Vüzmi. Izidor, kmet, sp.
16	Pondelek	Janoš Nepomuk
17	Tork	Šahal Bajlonski. Bruno, p.
18	Sreda	Venancij, muč. Erik, krao
19	Četrtek	Peter Celestin. Pudencijana
20	Petek	* Bernardin Sienski. Ivana d' Arc
21	Sobota	Feliks Kant. Andrej Bobola

Jezuš vči od moči molitve. (Jan. 16, 23—30)

22	Nedela	5. po Vüzmi, Križova. Emil ☾
23	Pondelek	Janoš K. Ros, sp.
24	Tork	Marija Pomočnica krščenikov
25	Sreda	Gregor VII. Vrban I.
26	Četrtek	Krist. vnebohod. Filip Neri
27	Petek	* Beda častitlivi, cerkv. vuč.
28	Sobota	Avguštin, püšpek. Viljem

Od svedčanstva sv. Düha (Jan. 15, 16—26)

29	Nedela	6. po Vüzmi. Mar. Magd. Paciška ☽
30	Pondelek	Ferdinand. Devica Orleanska
31	Tork	Mati boža srednica vseh milosti

ZAPISNIK

Risaošček moker, Ivanšček pa mlačen, kmet, tisto leto boš žeden pa lačen.

Vreme:

Do 22. lepo i toplo, včasih nevihte i topeo dešč; 23. neprijazno; od 24. do 25. oblačno i tak mrzlo, ka trs brez listja pozebe.

JUNIJ

IVANŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni presv. Srci Jezušovomi

1	Sreda	Fortunat, spozn. Kuno, Gracijan
2	Četrtek	Marcelin, muč. Erazem
3	Petek	* Klotilda, kralica. Pavla, dovica
4	Sobota	Kvirin, püšp., mučenik

Jezuš govori od sv. Düha i lübezni (Jan. 14, 23-31)

5	Nedela	Risali. Prihod sv. Düha ☾
6	Pondelek	Risalski pondelek. Norbert, püšp.
7	Tork	Robert, opat. Baptista Verani, dev.
8	Sreda	† Kvatre. Medard, püšpek
9	Četrtek	Primož i Felicijan, mučenika
10	Petek	†† Kvatre. Margareta, kralica
11	Sobota	† Kvatre. Barnabaš, apoštol

Jezuši je dana vsa oblast. (Mt. 28, 18—20)

12	Nedela	1. po Risalaj. Presv. Trojstvo
13	Pondelek	Anton Padovanski. Akvilina ☽
14	Tork	Bazilij Vel., cerkv. v. Elizej, prorok
15	Sreda	Vid, mučenik. Germana
16	Četrtek	Telovo. Frančišek Reg., sp.
17	Petek	* Adolf, püšpek. Nikander, muč.
18	Sobota	Efrem sirski, cerkv. vuč. Marko

Prilika od velike večerje. (Lk. 14, 16—24)

19	Nedela	2. po Risalaj. Julijana
20	Pondelek	Silverij, papa. Mihelina
21	Tork	Alozij (Vekoslav), spozn. ☾
22	Sreda	Ahacij, muč. Paylin Nol, püšp.
23	Četrtek	Agripina, muč. Ediltruda
24	Petek	* Presv. Srce Jezušovo. Ivan Krstiteo
25	Sobota	Viljem, opat. Henrik, püšpek

Prilika od zgüblene ovce i denara. (Lk. 15, 1-10)

26	Nedela	3. po Risalaj. Janoš i Pavel
27	Pondelek	Hema, dovica. Ladislav, krao ☽
28	Tork	Vidov den. Irenej, püšpek, mučenec
29	Sreda	Peter i Pavel, apoštola
30	Četrtek	Spomin sv. Pavla, op. Emilijan

ZAPISNIK

Štirideset dni se nebo skuži, če na Medardovo ž njega rosi.

Vreme:

Do 8. ostro i mrzlo, nato do 21. jako toplo; nastopi mrzeo dešč i veter; jako vroče do konca, kda se vreme pa spremeni.

JULIJ

JAKOPEŠČEK

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Krvi Jezušovo

1	Petek	* Presveta Rešnja Krv. Teobald
2	Sobota	Obiskanje Marije Device

Čudežni ribji lov (Lk. 5, 1–11)

3	Nedela	4 po Risalaj. Leon II., papa	☾
4	Pondelek	Urh, püšpek. Berta, devica	
5	Tork	Ciril i Metod, slov. apoštola	
6	Sreda	Izaija, prorok. Bogomila	
7	Četrtek	Vilibald, püšpek. Pulherija, devica	
8	Petek	* Elizabeta, kralica. Eugenij III., papa	
9	Sobota	Nikolaj i tovariši	

Od greha v misli i dejanji (Mt. 5, 20–24)

10	Nedela	5. po Risalaj. Amalija, devica	☽
11	Pondelek	Pij I., papa. Olga	
12	Tork	Mohor i Fortunat, mučenca	
13	Sreda	Anaklet, papa, muč. Margareta	
14	Četrtek	Bonavetura, püšpek, cerkv. vuč.	
15	Petek	* Apostolovo. Henrik I., krao	
16	Sobota	Devica Marija Karmelska	

Jezuš nasiti 4000 moškov (Mk. 8, 1–9)

17	Nedela	6. po Risalaj. Aleš, spozn.	☾
18	Pondelek	Friderik. Kamil de Lelis	
19	Tork	Vincenij Pavelski. Makrina	
20	Sreda	Marjeta, muč. Elija. Hieronim	
21	Četrtek	Prakseda, dev. muč. Angelina	
22	Petek	* Marija Magdalena. Lovrenc	
23	Sobota	Apolinarij, püšpek, muč. Liborij	

Od lažljivih prorokov (Mt. 7, 15–21)

24	Nedela	7. po Risalaj. Kristina	☽
25	Pondelek	Jakob st., apoštol. Krištof	
26	Tork	Ana, mati Marije Device	
27	Sreda	Pantaleon, m. Rudolf Akvaviva	
28	Četrtek	Viktor (Zmagoslav), papa	
29	Petek	* Marta, devica. Beatrika	
30	Sobota	Abdon i Senen, mučenca	

Prilika od krivičnoga oskrbnika (Lk. 16, 1–12)

31	Nedela	8. po Risalaj. Ignacij Lojolski
----	---------------	---------------------------------

ZAPISNIK

Štirideset dni bo ešče lepo, če je drugi den julija vedro.

Vreme:

Do 9. mrzlo i neprijazno, nato hladne noči i vroči dnevi; od 12 do konca süho.

AVGUST

MEŠNJEK

Ma 31 dni

Posvečeni preč. Srci Marijinomi

1	Pondelek	Verige sv. Petra. Makabej, bratje
2	Tork	Porciunkula. Alfonz M. Ligvorij
3	Sreda	Najdenje sv. Štefana. Lidija
4	Četrtek	Dominik, opat. Agapij
5	Petek	* Marija Snežna. Ožbald
6	Sobota	Gospodovo spremenjenje. Sikst

Jezuš joče nad Jeruzalemom (Lk. 19, 41—47)

7	Nedela	9. po Risalaj. Kajetan. Donat
8	Pondelek	Cirijak. Larg i Smaragd.
9	Tork	Janoš Vianney. Roman
10	Sreda	Lovrenc, m. Pavla, Filomena
11	Četrtek	Tiburcij, m. Suzana, m.
12	Petek	* Klara, dev. Hilarija, muč.
13	Sobota	Janoš Berchman, Hipolit

Od farizeja i cestninarja (Lk. 18, 9—14)

14	Nedela	10. po Risalaj. Euzebij
15	Pondelek	Vnebovzetje Marije Device
16	Tork	Rok. Joahim, oča Marije Device
17	Sreda	Hiacint. Julijana. Liberat.
18	Četrtek	Helena, casarica. Agapit
19	Petek	* Ludovik Tol., püšpek. Janoš Eud.
20	Sobota	Bernard, opat, cerkv. vuč.

Jezuš ozdravi glühonemoga (Mk. 7, 31—37)

21	Nedela	11. po Risalaj. Ivana Franč. Šantals.
22	Pondelek	Timotej, m. Hipolit, p.
23	Tork	Filip Benicij, spozn.
24	Sreda	Brtalan, apoštol. Ptolomej, püšpek
25	Četrtek	Ludovik, krao. Patricija, dev.
26	Petek	* Zefirin, papa, Bernard Oliški
27	Sobota	Jožef Kalaz. Antuza

Prilika od smilenoga Samaritanca (Lk. 10, 23—37)

28	Nedela	12. po Risalaj. Auguštín, cerk. vuč.
29	Pondelek	Obglavljanje Ivana Krst. Sabina
30	Tork	Roza Limanska, dev. Feliks
31	Sreda	Rajmund, sp. Izabela

ZAPISNIK

Lovrenčovo mejko grozdje
sladko vino nam obeče.

Vreme:

Prvi dnevi topli, nato neprijazno do 11.; nato nastopi do 30. lepo vreme; 31. viherno.

SEPTEMBER

MIHAOŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni Deteti Marijiki

1	Četrtek	Egidij, opat. Verena, devica	☾
2	Petek	* Štefan, krao. Maksima, m.	
3	Sobota	Eufemija, Doroteja i tovarišice	

Jezuš ozdravi deset gobavih. (Lk. 17, 11—19) ☼

4	Nedela	13. po Risalaj. Rozalija, dev.	
5	Pondelek	Lovrenc Just., püšpek	
6	Tork	Rojstni den kralov. Caharija, pr.	
7	Sreda	Marko i tovariši, muč. Regina	
8	Četrtek	Rojstvo Marije Device	
9	Petek	* Peter Klaver. Gorgonij	☿
10	Sobota	Mikloš Tol., spozn. Pulherija, dev.	

Od bože previdnosti. (Mt. 6, 24—33)

11	Nedela	14. po Risalaj. Prot i Hiacint	
12	Pondelek	Ime Marijino. Macedonij, p	
13	Tork	Frančišek K., sp. Notburga, d.	
14	Sreda	Povišanje sv. križa. Ciprijan, p.	
15	Četrtek	Marije 7 žalosti. Nikomed.	
16	Petek	* Kornelij, papa. Ludmila	
17	Sobota	Lambert. Frančišek, sp.	☾

Jezuš obüdi mladenca iz Naima. (Lk. 7, 11—16)

18	Nedela	15. po Risalaj. Jožef Kupertin	
19	Pondelek	Januarij, püšpek i tovariši, muč.	
20	Tork	Ëvstahij i tovariši, mučenci	
21	Sreda	† Kvatre. Matej, apošt. i evang.	
22	Četrtek	Tomaž Vilanovski, püšp. Mavricij	
23	Petek	†† Kvatre. Linus, papa. Tekla, m.	☿
24	Sobota	† Kvatre. Marija rešiteljica robov	

Jezuš ozdravi vodeničnoga. (Lk. 14, 1—11)

25	Nedela	16. po Risalaj. Kamil i tov., m.	
26	Pondelek	Ciprijan i Justina, muč. Vigilij, p.	
27	Tork	Kozma i Damijan, muč.	
28	Sreda	Venčeslav, krao i muč. Ljuba, opat	
29	Četrtek	Mihael, nadangel. Eutihij, muč.	
30	Petek	* Hieronim, cerkv. vuč. Zofita	

ZAPISNIK

Če na Mihalovo sever vleče, veliko zimo i sneg prinese.

Vreme:

Neprijazno i deževno do 10, nato lepo do 14., zatem 8 dni deževno, 3 dni lepo, 1 den dež, nato lepo do konca.

OKTOBER

VSESVIŠČEK

Ma 31 dni

Posvečeni Kraljici sv. Rožnoga venca

1 Sobota Remigij, püšek. Janoš Dukelj ☾

Od največše zapovedi. (Mt. 22, 34–46)

2 Nedela 17. po Risalaj. Angelje varivačje.
 3 Ponedelek Terezika Deteta Jezusa. Felicija
 4 Tork Frančišek Asiški, sp. Edvin
 5 Sreda Placid i tovariši, muč. Flavijana
 6 Četrtek Bruno, sp. M. Frančiška, d.
 7 Petek * Marija, kralica sv. Rožnoga venca
 8 Sobota Brigita. Starček Simeon

Jezuš ozdravi mrtvoudnoga. (Mt. 9, 1–8)

9 Nedela 18. po Risalaj, Dionizij, muč. ☽
 10 Ponedelek Frančišek Borgia. Daniel, prorok
 11 Tork Materinstvo Matere bože. Nikazij
 12 Sreda Maksimiljan, püšpek m. Serafin
 13 Četrtek Edvard, krao. Koloman
 14 Petek * Kalist, papa. Just püšpek
 15 Sobota Terezija, devica. Aurelija

Prilika od kraleske svatbe. (Mt. 22, 1–14)

16 Nedela 19. po Risalaj. Gal, opat ☽
 17 Ponedelek Hedviga. Marjeta M. Alakok
 18 Tork Lukač, evangelist. Julijan
 19 Sreda Peter Alkantarski. Etbin, opat
 20 Četrtek Janoš Kancijan. Felicijan, m.
 21 Petek * Orša i toy., m. Hilarion
 22 Sobota Kordula, muč. Fides

Jezuš ozdravi sina kral. uradnika. (Jan. 4, 46–53)

23 Nedela 20. po Risalaj. Klotilda, muč. ☽
 24 Ponedelek Rafael nadangel. Kristina
 25 Tork Krispin. Krizant i Darija
 26 Sreda Evarist, papa. Bonaventura
 27 Četrtek Frumencij, püšpek. Antonija
 28 Petek * Šimon i Juda, apošt. Cirila
 29 Sobota Narcis, püšpek. Ida. Donat

Od nesmiljenoga hlapca. (Mt. 18, 23–35)

30 Nedela 21. po Risalaj. Kristuš Krao.
 31 Ponedelek †† Volbenk, püšpek ☽

ZAPISNIK

Zima rada z repom bije,
če dugo toplo sunce sije.

Vreme:

Lepo vreme do 8., potem
oblačno do 13–14; 15. jako
lepo; 18. mrz; od 19. do
20. zadvečara lepo i toplo;
od 27. do konca megleno.

NOVEMBER

ANDREJŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni priprošnji za verne duše

ZAPISNIK

1	Tork	Vsi svetci
2	Sreda	Spomin vernih duš. Just, muč.
3	Četrtek	Viktorin, püšpek. Venefrida, d.
4	Petek	* Karol Boromej. Vital. Modesta
5	Sobota	Caharija i Elizabeta

Od dače casari (Mt. 22, 15–21)

6	Nedela	22. po Risalaj. Lenart, opat	
7	Pondelek	Janoš Gabriel Perb., mučenec	☉
8	Tork	Bogomir, püšpek. Klauđij	
9	Sreda	Teodor (Božidar), mučenec	
10	Četrtek	Andrej Avelin. Trifon	
11	Petek	* Martin, püšpek	
12	Sobota	Martin, papa. Aurelij, püšpek	

Jezuš obüdi Jairovo hčer (Mt. 9, 18–26)

13	Nedela	23. po Risalaj. Stanislav Kostka	
14	Pondelek	Jozafat Kuncevič, püšpek	☾
15	Tork	Jedert, dev. Leopold, vojv.	
16	Sreda	Otmар, opat. Neža Asiška	
17	Četrtek	Gregorij Čüdodelnik, püšp. Saloma	
18	Petek	* Odon, opat. Roman, m.	
19	Sobota	Elizabeta, kralica. Poncijan	

Od razdejanja Jeruzalema (Mt. 24, 15–35)

20	Nedela	24. po Risalaj. Feliks (Srečko)	
21	Pondelek	Darüvanje Marije Device	
22	Tork	Cecilija, dev., m. Filomena	☉
23	Sreda	Klemen, papa, m. Felicita, m.	
24	Četrtek	Janoš od križa. Hrizogon, m.	
25	Petek	* Katarina, m. Možeš, m.	
26	Sobota	Silvester, opat. Leonard Portomaur.	

Od slednje sodbe (Lk. 21, 25–33)

27	Nedela	1. adventna. Virgil, püšpek	
28	Pondelek	Gregorij III., papa. Jakob M.	
29	Tork	Saturnin, m. Gelazij, papa	
30	Sreda	Andrej, apoštol	☾

Mraz Vseh svecov to pomeni, ka Martinov den bo lepi.

Vreme:

Do 7. lepo, do 10. dež; od 11. do 19. sneg; od 20. do 22. lepo, nato neprijazno do konca.

DECEMBER

BOŽIČ

Ma 31 dni

Posvečeni božemi Deteti Jezušeki

1	Četrtek	Zedinenje. Edmund. Natalija
2	Petek	* Bibijana, muč. Pavlina, muč.
3	Sobota	Frančišek Ksayerij, ap. Ind.

Ivan Krst. pošle svojiva vuč. k Jezusi (Mt. 11, 2-10)

4	Nedela	2. adventna. Barbara, muč.
5	Pondelek	Saba, apat. Krispin, m.
6	Tork	Mikloš, pišpek. Leonija
7	Sreda	Ambrozij, pišpek. Urban, pišpek ☺
8	Četrtek	Nevtepeno poprij. Device Marije
9	Petek	* Peter Furje, pišpek. Delfina
10	Sobota	Lauretanska Mati boža. Melhiad

Ivan Krstiteo svedoči od Jezusa (Jan. 1, 19-28)

11	Nedela	3. adventna. Damaz, papa
12	Pondelek	Aleksander, muč. Dionizij, muč.
13	Tork	Lucija, m. Otilija
14	Sreda	† Kvatre. Konrad Ofiški ☾
15	Četrtek	Kristina, dekla. Valerijan
16	Petek	†† Kvatre. Euzebij, pišpek
17	Sobota	† Kvatre Lazar, pišpek

Ivan Krst. pozvani v službo predhodnika (Lk. 3, 1-6)

18	Nedela	4. adventna. Gracijan, pišpek
19	Pondelek	Vrbán V., papa. Fausta
20	Tork	Eugenij i Makarij, mučenca
21	Sreda	Tomaž, apoštol. Severin, pišpek ☺
22	Četrtek	Demetrija, muč., Honorat, muč.
23	Petek	* Viktorija, muč., Dagobert
24	Sobota	†† Sveti večer. Adam i Eva

Rojstvo Kristušovo (Lk. 2, 1-14)

25	Nedela	Božič. Rojstvo Gospodovo
26	Pondelek	Štefan, prvi mučenec
27	Tork	Janoš, evangelist, apoštol, Fabiola
28	Sreda	Nedužna deca. Kastor
29	Četrtek	Tomaž, pišpek, muč. ☺
30	Petek	* Eugenij, pišpek. Liberij, pišpek
31	Sobota	Silvester, papa. Melanija

ZAPISNIK

Lucija kratí den,
je znano vsem lúdem.

Vreme:

Neprijazno i ostro, dež i
sneg do 10; od 11. do 13.
súho i mrzlo; ostro do 28;
29. dež; 30. i 31. lepo.

MOJA ZAHVALA.

Iz cimprane hiše,
z pod slamnate strehe,
izbrao si me sebi
pred štirideset leti,
o Jezuš predragi,
od svoje le strani,
za namestnika.

Tvoje so Novine
naše prelüblene,
ki letos slavile
do tvoje smilenje,
ka čuyao i hrano
si našo to brano
skoz dvajsti pet let.

Sin Deve, sin Boži,
ubogi te Joži
naj vredno zastopa,
ti Boža podoba?
Naj bitje to medlo
odpira ti nebo,
kda prideš na svet?

Pa ki si me zvolo,
si čuyao me dobro
pred svetom, pred pekлом,
z prevnogim trpljenjom,
na dūši, na teli,
naj jakost mi sveti
ti v radost, Gospod.

Slovensko Krajino
vso Ti si obino;
Ti delo si zemlo;
kriyico Ti semlo;
si narod Ti vodo,
njem dihat dao prosto...
Jaz samo sem šker.

Naj grešnika dete,
zapletene v grehe,
sme grehe odvzeti
po svetoj odvezi?
Naj tvoje sme Telo
v hoštijo to belo
skrito — deliti?

Gda križe mi delo, —
na vsako mi delo
si blagoslov vlejo...
i spuno mi želo:
uspehe obilne,
mi davalo silne
je tvoje Srce.

Ti vežeš tūjino
v Slovensko Krajino;
izseljence krepíš,
gda jokati je vidiš...
Si oča misjonov,
kde teliko sinov,
hčer, naših trpi...

Naj slabo mi telo
Ti slūžiti smelo?!
Bi dūše bogato,
ki deo njem' siromaštvo?
Si Jezuš premislo,
gda vse si to vido?
Da nikaj ne sam?

Si navčo trpeti
me v štirideset leti
vse vdano, vse mirno,
in delati nevmorno...
Za tebe še vmreti...
Jē vekše na sveti! —
Moj dober Gospod?

O Srce presveto,
si bilo odpreto
za svojega sina
vsa duga ta leta...
Kak naj sem zahvalen?
Za ljubav ka dajem?
Povej mi Srce!

Premislo, prevdaro
vse to si i pravo:
Slabotne izberem,
da močne poterem
vu njihovoj gizdi...
Naj slabi ponizni
ostano ves čas.

Trideset i pet let
prihaja že med svet
Naš mili kalendar,
Srca tvojega dar
za lep' Marijin List
prekrasen kristal čist...
Ti včino si to!

„Daj svoje mi srce,
to moje so žele“,
mi v dūšo šepeče
tvo' Srce lūbeče;
mi srce vužiga
naj lūbi le Njega,
ki večni je Bog.

Črviček tak prišo
vu božo sem hišo
pred štirideset leti,
ki smet sem vseh smeti..
Naj slūžim le Bogi...,
sem oča ubogih,
o dober Gospod.

Goreti, zgoreti
ščem jaz na tom sveti
za Srce Božansko —
vu vročo zahvalo,
ka sem štirideset let
v dūhovno čast odet
slūžit Njemi smeo.

S R Č E N.

Z ZANIČAVANJOM NAPUNJENO SRCE.

Na križnom drevi se je ščista izpraznilo, prelejalo krv do zadnje kaplice, gda se je že voda za Njov potočila kak bridka bela svetla skuza žalosti i radosti nad tak velkov božanskov ljubavjov, ki se je tak močno i popunoma odpovedala vsemi božanskom bogastvi, gda je zdejnola najbolje skrivnostne reči: Moj Bog, zakaj si me zapüsto . . . Oča Bog je Sina zapüsto? Za hip je skrio pred Njim božanstvo, ki ga je Sin ovači kak Bog vsikdar gledao . . .

Šče vekša kmica kak pri zviünešnjom potemnenji sunca, je zavladala v tom Srci . . .

Vse to je radovolno, z ljubavjov štelo to Srce, na križnom drevi, samo naj bi nam nazaj sprosiló srečo zgüblenoga raja. — Pa nam je šče vekšo blaženost zaslužilo!

Gvüšno vsi ljubijo to božansko Srce!? Oh . . . Dnes? Mogoče nekda, tüdi vnožine. — Dnes pa skríta vrsta junaških src, podivjane vnožine se pa otepajo sladkoga jarma pa v svojoj zasleplenosti bežijo v kmico šatanovoga robstva . . .

Ka se je zgodilo? Najlepši cvet toga Srca so v prah vrgli, pa šče močno poklačili . . . Tisti beli cvet, pred šterim jezerne i milijonske vnožine vernih v najglobšoj vdanosti poklekajo, Šteroga sprevajajo v najbolje pobožnoj procesiji iz cerkve na vulice, ceste, pola — doline i planine . . . Te deviško beli cvet so si nečisti brezverci — dovoli, Gospod mogočni, skoron ne vüпам zapisati — te snežnobeli cvet z božanskih najvišjih planin, najbližanjih Njegovomi Srci — so si z iglov zabodnoli kak zasmehlivi okras svoje obleke . . . So ne zapazili rdeče krvi na belom Cveti? „Velamen posium est super cor eorum“ — zagrinjalo je na srcih njihovih . . .

Oh, Gospod, kak dugo de Tvoje božansko, lübezni i pravice puno Srce to prenašalo? — Jasni odgovor čüjem: Do slednje Sodbe bom meo za odpüščenje odpreto Srce za vse, nato samo za pravične, zveličane lübezen, za okorjenjene pa samo božansko pravično Srce.

Življenje je gibanje i kretanje!

V našem teli nastanejo večkrat kakše zapreke. S početka jih kakpa ne občütimo, ar posvečamo slaboj prevabi i zaprtji pre malo pazke. Kda pa nastopajo že hemeroidi, kožni betegi, prekomerna debelost, te pomaga samó temeljito čiščenje.

„Planinka“ čaj Bahovec je čistilno sredstvo posebne vrste. V jeseni i na sprotoletje ga jemleš skoz 6—12 tjednov, ali pa 1—2 krat tjedensko. „Planinka“ čaj preskrbi temeljito čiščenje, vrejšuje zdravje i davle friškost. Pijte teda „Planinka“ čaj, ar „Planinka“ zdraviini čaj vstvarja kretanje i gibanje.

Zahtevlite v apotekaj izrečno „Planinka“ čaj Bahovec v zaprtih i plomberanih paketaj po Din 20— i Din 12— z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana.

Reg. br. 19697/1935,

BLAŽENI, KI V GOSPODI MERJEJO . . .

Naš kalendar, kak skoron vsakše leto, tudi letos mora zapisati smrt edne duhovniške matere. Dne 23. febr. 1937 so v Turnišči za večno

Jeričova mati v življenju.

zatisnoli svoje telovne oči mati dveh duhovnikov, Jerič Marija roj. Zver. Z njimi je vlegla v grob vzorna gospodinja, dobra mati, pobožna katoličanka i zavedna slovenka.

Pokojnica so se narodili dne 4. decembra 1866 leta v Beltincih. Bili so v žlahti z Ros Markom, prvim i skrbljivim poverjenikom Mohorove družbe. V šolo so hodili k znanomi učitelji Murkovič Janoši. Ešče so na stara leta občevali Slomšekovo Berilo, iz šteroga so se v šoli včili. Leta 1886. so se priženili k Jeričovim v Dokležovje. Bili

so mati devetere dece. Z možom sta začela samostojno družinsko življenje v precišnjem siromaštvu. S skrbljivim delom i pametnim gospodarstvom so spunili tisto dužnost, štero nalaga krščanska vera starišom, da poleg vzgoje morajo skrbeti tudi za časno srečo svoje dece.

Čiravno sta s svojim možom morala delati dostakrat noč i den, njim je vendar verska dužnost bila vsikdar prva. Vsakdenešnja molitev je nikdar ne bila zamüjena. Zavedali so se vsikdar i to dostakrat povdarili, da ka pomaga družini, či si vnoga svetska pridobi, na duhovnom življenji pa škodo trpi. Najsvetejši i najblaženejši den njim je bila nedela. Že v soboto večer so se pripravljali na njo. Da bi vsi, ki so bili dužni iti k meši, resan šli k meši v dalešnje Beltince, so v nedelo zaran vse pripravili, da ne bi trbelo komi doma ostati. Šli so skoro na zadnje k meši, pa nikdar službe bože zamüdili. Celo v pregovor je prišlo, da Jeričova Marjanka idejo zadnji k meši pa pridejo prvi v cerkev. Zadnji so radi hodili k meši tudi za to, da so se na mešnoj poti ognoli nepotrebne družbe i se zatopleni v molitev pripravljali na sv. mešo.

Pri vsoj svojoj gospodarskoj skrbi so ne v nemar püščali vzgoje svoje dece. Greh so v družini sovražili do najvišje meje i ga preganjali, či je ne šlo inači, z ostrimi kaštigami. Pri vsakoj kaštigi pa se je čütila njihova velka lübezen do Boga i zveličanje düš. Predvsem so pa vzgajali deco z lepim vzgledom. Dobrota i potrpežljivost sta bile njihovivi glavnivi jakosti. Pri vsem trpljenji i prevnogom deli so bili vsikdar veseli i dali vsakomi dobro reč. Večkrat so pravili: „Či bližnjemi nemremo drüge dobrote včiniti, njemi dajmo bar lepo reč, da ga s tem razveselimo“. Či so se redkokrat nad grehom razburkali i so njim od žalosti skuze šle v oči, so se nikdar ne spozabili, da bi kakšo grešno reč povedali. Sploj pa nihče, ki je bio kda z njimi vküper, bodi pri deli ali pa inači v družbi, nemre povedati, da bi kda sveta kakšo grešno reč povedali. Prekumbe ali psüvanja je njihov jezik ne poznao. Tudi njihov sin, dekan so izjavili, da majo od matere najlepši spomin to, da so z njihovi vüst nikdar ne čüli niti nedostojne niti grešne reči.

Ka so ne mogli sami svojo deco navčiti, so njim pomagäle dobre knige. Bili so velka lübitelica dobrih knjig i stalna naročnica Novin i Marijinoga lista. Že v svojem šestnajsetom leti so bili kotriga Mo-

horove družbe. V dugih letaj se njim je nabralo telko knjig, da so meli lepo knjižnico, štera je bila pravi duševni zaklad njim i njihovoj družini. Kelko so s tej knjig zajimali, se vidi s toga, da je sin Ivan začeo v 20. leti študirati i je v treh pa pol letaj napravo vse gimnazijske i zrelostni izpit. I oni sami so se nešterne knjige skoron z glave navčili. Posebno radi so čteli Stritarove mladinske spise. Ešče na stara leta so znali na pamet pesmi iz knjig „Pod lipo“, „Zimski večeri“, „Lešniki“, „Jagode“ i cela poglavja iz knjige „Bodi svoje sreče kovač“, Slomšekovo „Krščansko devišstvo“ i „Življenja srečen pot“. Slomšekov življenjepis i njegove pregovore so znali tak natenčno, da či bi se vse zgübilo, bi po njihovom spomini lahko znova spisali. I vse to duhovno bogastvo so ne samo za sebe nabirali, nego je delili, kde so le mogli. Posebno prijetni so bili zimski večeri, kda so oni z deklami preli, ovi so pa seme lüpali. Znali so čudovito lepo pripovedavati. Redko štera pripovest našega ljudstva je, štero ne bi poznali. Vmes pa so spevali naše narodne pesmi. Za te večere bi lahko bio vnoškošteri varaški človek, ki ma na razpolago telko zabave, Jeričovim nevoščeni.

Očivesno je, da so kak velka ljubitelica Slomšekovih navukov, bili tüdi narodno zavedni, čütili so se vsikdar za slovenko i tüdi svojo deco na to vzgajali. Niti vpliv madjarske šole je ne mogeo iz src njihove dece iztrgati te zavesti. Brez vsakšega zvušnejšega vpliva je delala Jeričova družina pod vodstvom matere za narodno prebüditev naše Slovenske krajine. Nešteto knjig je romalo iz Ljubljane, posebno iz Murskoga polja v Dokležovje k Jeričovim i tüodnet po vsej vesnicaj. Že 1911. leta so za to zvedele madjarske oblasti i dale aretirati sina Ivana, ki je bio pri tom deli posebno zaposlen.

Zavolo narodne zavednosti so pokojna morali tüdi vnogokaj pretrpeti. Trpeli so, gda so vidili, da zavolo slovenstva preganjajo njihovoga sina. Morali so gledati, kak so pripravili za sina vislice, da ga obesijo. Pri toj priliki njim je 6 vojakov razdivjane madjarske narodne straže nastavilo na prsa bajonete i jih sililo, naj povejo, kde je njihov sin. Ne so ga izdali. Pri Jeričovih se je pri deli za oslobodjenje naše krajine zbiralo dosta naših narodnjakov. Či je trbelo poslati skoz madjarske straže kakše poročilo na ovkraj Müre, či je trbelo rešiti iz smrtne nevarnosti kakšega narodnjaka, so to v najvejših nevarnostaj vsikdar včinoli Jeričova mati. Po njihovoj roki so se rešili tüdi urednik Novin, g. Klekl Jožef, iz smrtne nevarnosti, gda so jih boljševiki na smrt obsodili. Zato so jih zvali i držali pa ljubili g. Klekl vsikdar za svojo drugo mater.

Sploj pa so jako radi vsakomi pomagali. Posebno lübezen pa so gojili do siromakov. Kda so meli njihov sin primicijo, so skrbeli, da so bili pozvani vnoği siromacje, ki so njim ne bili nikši telovni, nego samo duševni rod. Ove goste so dali pozvati z drugimi ljudmi, siromake pa so mogli pozvati novomešnik sami, da njim s tem skažejo posebno lübezen svoje matere.

Poleg zveličanja düš i časti bože so meli na tom sveti dve velkivi želi. Želeli so, da bi se naše ljudstvo rešilo tühinstva i se zdrüžilo z drugimi Slovenci. Ta žela se njim je po vnogom trplenji spunila.

Želeli so, da bi na stara leta, kda ne bodo več mogli daleč hoditi, bili kde bliži pri cerkvi, da bi tak v družbi Jezušovej v Oltarskom svestvi mogli preživeti svojo starost i se pripraviti za smrt. Tudi ta žela se njim je spunila.

Pred letami, kda so njihov sin morali prevzeti lendavsko faro, so šli k njim, da jih rešijo nešternih gospodarskih skrbi i da svoja zadnja leta preživejo bliži Najsvetejšega. Po cele vüre so preklečali na den pred Najsvetejšim i molili predvsem za duhovnike i zadeve sv. Materecerkvi. Čiravno so stara leta preživali med ljudmi madjarske narodnosti, so si je s svojoy lübeznostjov pridobili, da jih je vse poštuvalo. Lübili so svoj narod, poštuvali pa so tudi drügorodce.

Z letami pa so opešale tudi moči. Že leta 1928. so zavolo vtrüjenosti bili na smrtje betežni. Zdravniška znanost i skrb njihove drüžine njim je pa rešila življenje. K moči pa so ne več prišli.

Med tem je doštudirao tudi njihov najmlajši sin i je ravno na njihovoga zlatoga zdavanja meo tudi svojo prvo sv. mešo. Bog njim

Jeričova mati na mrtvečom odri.

je za plačilo za njihovo lübezen ešče ednok na tom sveti napuno srce z veseljom. Pri toj priliki so ešče ednok pozvali svoje poznance, prijatele i rodbino, da z njimi delijo svoje veselje.

Kak da bi samo ešče na novo mešo svojega najmlajšega i najlühlbenjšega čakali, so po novoy meši začnoli vidno pešati. Zdaj pa jih je ne mogla rešiti niti lübezen njihove dece, niti zdravniška znanost. Ne so bili betežni, nego zadnja kapla moči njim je zmenkala. Par tjednov pred smrtjov so k sebi pozvali svojo drüžino i se od nje poslovili pa jo blagoslovili. Pri toj priliki so ešče pravili reči svetoga pisma: „Materin blagoslov deci hiše zida, prekletstvo je pa podira“. Tak so se tudi odtrgali od drüžine i živeli ešče samo Bogi i svojoj düši. V tej dnevaj so najraj bili sami i se zatopili v molitev. Samo križno pot sta vsaki den z možom opravila sküпно. Naprej so si izgovorili molitvi, štere naj pri njihovoy smrti molijo.

Dne 23. febr. po noči ob edenajsetoj vöri njim je postanolo slabo. Držina se je z g. kaplanom zbrala okoli njihove smrtne poste. Sin, g. dekan, so njim ešče dali odvezanje. Nato so začnoli molitvi dogovorjene molitvi. Oni so tüdi šepetali molitvi. V sredini rožnogä venca Kristušovih presvetih ran, so se šteli prekrižati, pa njim je roka povisnola i tak so z molitvov na vüstaj i križom, v kom so najšli v življenji največ moči i tolažbe, po petih minutaj zdejnoli svojo plemenito düšo. Tak vmirajo samo svetnice.

Kak vsikdär v življenji, tak tüdi po smrti se je njihov obraz držao na smej.

Kak so lüdje poštvivali pokojnico, je pokazao njihov sprevod. Na jezere je prišlo molit. Na sprevodi so bili lüdje iz večih far i 19 dühovnikov jih je sprevodilo k večnomi počitki.

Jako genljivo je bilo, kda so mrtvo telo prinesli v cerkev i sta naednok oba sina za njih mešovala.

Gospod daj njim večni mir i večna svetlost naj njim sveti!

Od Boga blagoslovljena družina naše naročnice Jankovič r. Levašič Marije v Zemuni. Mati je iz lendavskih goric, naša zavedna Slovenka i goreča katoličanka, ki z vsem ognjom svoje düše odgaja v katoličanskem dühi svojo deco, ki majo dobroga pravoslav-noga očo. Ime dece od najstarejših dol je sledeče: Kaja, Gela, Boško, Rajko, Nedeljko, Darinka i mali Jovan.

† Dr. ANTON BONAVENTURA JEGLIČ
LJUBLJANSKI NADŠKOF

2. julija 1937. so za večno zatisnoli svoje oči i se preselili k večnomi Oči po svoje zasluženo plačilo nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. S smrtjov nadškofa Jegliča je Slovenija položila v grob svojega največjega sina, kakših se niti vsakših sto let ne rodi. Ka so bili pokojni nadškof za vso Slovenijo i za vso našo državo, se ešče zdaj spoj ne da povedati. To bo mogoče spoznati samo za par let, gda vse njuvo delo zberejo i gda do se vidili tüdi že vsi sadovi njihovoga dela.

Boža Previdnost nam je Slovencom dala toga velkoga škofa ravno v časi, gda smo ga najbolje potrebüvali: Gda smo ešče bratje Slovenci bili raztepeni kak nezakonska deca med različnimi tühinskimi narodi na Madjarskom, v Avstriji, v Italiji, gda smo bili v nevarnosti, ka nam tühinci vničijo naš materni jezik, našo narodnost, naše lepe, z verov prepletene narodne obiçaje, te smo potrebüvali nekoga, ki bi nas, kak oça, brano svojo deco pred vsemi zgrabljivimi rokami. I dober Bog nam je dao toga dobroga oço v pokojnom nadškofi Jegliči. Oni so nam rešili tüdi največši kinč — sv. vero. Njihovo največše delo je bilo ravno v goricaj Gospodovih. Za dühovnika so bili posve-

čeni 27. julija 1873 leta. 64 leta so teda bili v službi Najvišišega. Kelko so v tom časi napravili dobroga Bogi na čast i vernikom na Zveličanje, se ne da povedati. Znani so bili kak znameniti predgar, ki so srca poslušalcov znali vüžgati. Znani so pa bili tüdi kak dober spovednik, ki so vnogim i prevnogim iz srca trgali bodeče trnje greha, žalostnim brisali skuze, zdvojenim davali tanače. Mladina njim je bila najbolje pri srci, ar so dobro znali, da što ma mladino, tisti ma bodočnost, zato so vse svoje dühovniške dni največ skrbi dali za mladino. Nigdar so ne iskali svoje časti, zato so se tüdi nikoga ne zbojali. Zamera gor, zamera dol, na to so nikaj ne dali, gda so ednok po molitvi spo-

znali, da majo prav. Gda so zamazani brezverski politiki šteli škoditi našemu narodu, so se nevstrašeno postavili proti vsem, četudi so s tem postavili v nevarnost svoje poštenje, svojo čast, svoje imanje, svoje življenje. Nikši vihér jih ne mogeo vügnoti. Zavedali so se, da so Kristušov namestnik, zato so častili najbóle Srce Jezušovo i dobro Mater Marijo. Jezušovo Srce nasledüvati po poti kalvarije, so bili pripravljeni vsikdar, zato jih je Bog podpirao vse dni njuvoga življenja. Gda so ne mogli priti na vse kraje i z živov rečjov včítiti, so pisali knige i te pošilali med narod, naj jih čte.

Nadškof so bili, dober prijateo naše Slovenske krajine. Vsikdar so zagovarjali naše delavce, ki so zastopali naš domači tisk „Novine“ i „Marijin List“, da so ga sovražniki šteli vničíti. Z našim voditelom g. Kleklom sta bila v prijateljskih zvezaj i so jih g. Klekl večkrat obiskali i vsikdar šli od njih z bogatimi nasveti. G. nadškof Jeglič so našo krajino na telko ljubili da so ednok sami prišli dol obiskat naše kraje i dom g. Klekla, gde so bili njuv gost. — Bili so tüdi velki ljubíteo naših izseljencov za štere so včinoli jako dosta v vsakšem pogledi. Vsa tüjina joče, ar je zgübila dobroga očo. Zato pa kak Slovenci doma, tak tüdi Slovenci na tüjem molijo za njih i se jim zahvaljüjejo za vse, ka so jim včinoli predober nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Sami pa naj prosijo pri dobrom Bogi, da naj tüdi naši Slovenci v tüjini ostanejo verni njihovej velikoj dedščini, štero nam zapüščajo: katoličanskoj veri, slovenskomi narodi, Jugoslaviji.

Velika vladika so bili rojeni 29. maja 1850. v Begunjah na Gorenjskom kak sin kmečkih starišov. Študirali so v Ljubljani gimnazijo i bogoslovje, v Beči pa doktorat bogoslovja. Po tom so opravljali svojo dühovniško slüžbo na raznih mestaj i končno so jih po obilnih zaslugaj podignoli za nadškofa ljubljanskoga. V trdnom deli skoz 30 let so začnole njihove telovne moči pešati i zato so se posloveli od ljubljanske škofijske stolice i živeli mirno življenje v samostani Stični, gde jih je v petek 2. julija zadela možganska kap, štera nam je iztrgala iz rok velikoga borca za blaženost i srečo vseh Slovincov.

Mrtvo telo so pripelali iz Samostana Stične v Ljubljano i položili na mrtveči oder v škofijskoj palači. Pokojnoga nadškofa je prišlo škropit nad 50.000 naroda. Julija 5. ob 9. vöri je na jezere naroda sprevodilo našega nadškofa k večnomi počitki, šteroga so se vdeležili poleg cerkvenih dostojanstvenikov tüdi najodličnejši državni predstavniki. Bilo je samo nad 700 dühovnikov. Na pokopališči se je poslovo od pokojnoga nadškofa v imeni kralvske vlade notrašnji minister dr. Korošec. Njegov govor je bio tak genlivi, da so se vsem navzočim zarosile oči. Tü se je pokazalo, kak sküпно sta hodila naš pok. vladika i g. dr. Korošec i kak sküпно nosila borbe i težave svoje domovine. Dnes je to tesno sodelüvanje zaklüčeno. Vladika dr. Jeglič so dopunili svoje delo, odzdaj bodo z mirnejšega sveta gledali na svoj mili rod, ki je zgübo v njih svojega ljuboga očo i velikoga boritela vseh pravic slovenskoga lüdstva.

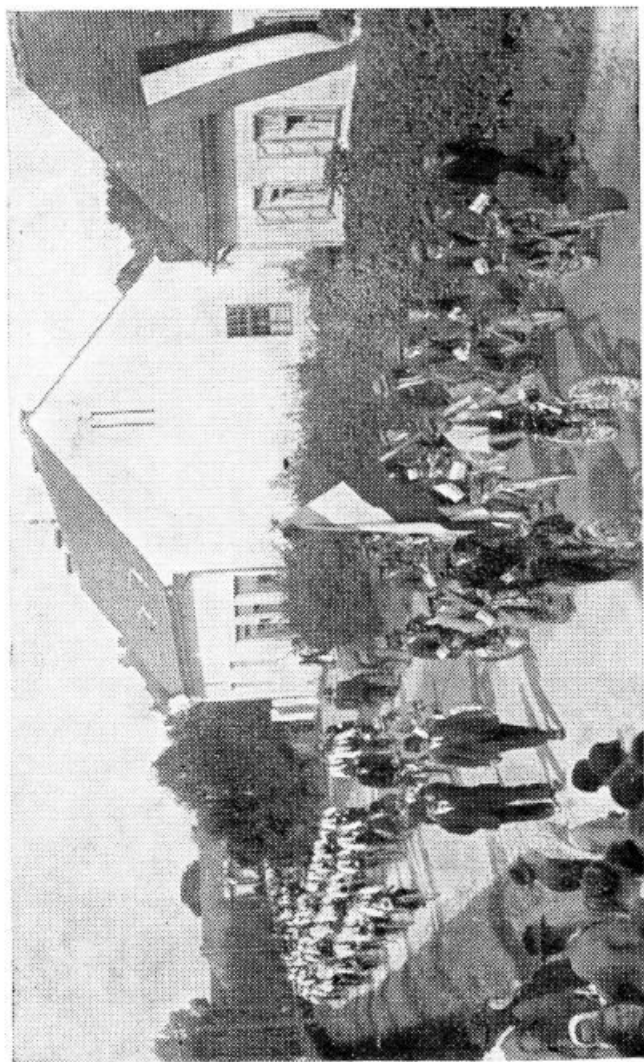
Veliki nadškof dr. Jeglič pa naj počivajo v miri pri Gospodi! Zbüdi jih, o Gospod, na slednji den po Jezušu Kristušu, Gospodi našem!

PRVI PROSVETNI TABOR V SOBOTI.

5. sept. 1937. je pokazala naša krajina, da v pogledi krščanske i narodne zavednosti nikaj ne zaostanjüje za drugimi pokrajinami Slovenije. V našoj krajini so krščanske slovenske organizacije ešče ne tak vkoreninjene, kak v drugih mestaj naše slovenske zemle. Komaj po bojni so se začnola pri nas ustanavlati prosvetna i orlovska društva. To delo se je jako lepo razvijalo pri nas, dokeč so ne naši ljudstvi i slovenstvi sovražne vlade prepovedale i vničile vse lepo prosvetno delo med našim ljudstvom. Pod zdajšnjov vladov so se naša prosvetna društva znova oživila i prvi Sobočki tabor je pokazao vso moč i silo naše krščanske slovenske prosvete, gde se je zbralo nad 12.000 vernoga naroda.

Naši nasprotniki so se veselo posmehavali i so mislili, da z našega tabora nikaj nede. Na den tabora ob 8 vöri pa pride gorički vlak i pripela prve velke vnožine našega dobrega goričkoga ljudstva, šteri so z veselim obrazom stopili z vlaka i se napotili v mesto. S tem vlakom je prišlo že tüdi lepo število dečkov z zelinimi kravata-mi i mladih zdravih deklin. Po prihodi toga vlaka so se pa začnole od vseh strani valiti v Soboto vnožine našega dobrogá ljudstva i vsele mladine, kak če bi se naednok oblak odtrgno i velka povoden vdrla v Soboto. Po mesti so naednok zaigrale tri velke godbe. Od vseh strani so prihajali okrašeni biciklisti z narodnimi zastavami. Člani i članice prosvetnih društev i fantovskih odsekov z lepimi i novimi uniformämi. Vsi so bili napunjeni z radostjov i v tom razpoloženji so čakali mariborski vlak i se pripravljali za sprejem škofovoga namestnika. Ob devetaj vöri so se zbrala vsa društva z svojimi zastavami pred postajov i smo tak vsi na najslavesnejši način sprejeli škofovoga namestnika g. stolnoga kanonika dr. Cukalo, kak tüdi druge odlične goste, posebno ešče taborskoga govornika pravnoga referenta okrožnoga urada g. Rudolfa Smersuja. Na postaji so pozdravili odlične goste g. dekan Krantz iz Tišine, g. plebanoš Vojkovič, g. okrajni glavar dr. Bratina, mestni župan g. Hartner, advokat g. Bajlec, šef borze dela g. Kerec, komandant žardarmerije g. Vatovec, prišli so tüdi sledeči: banksiva svetnika g. Klekl iz Črenovec i g. Bačič od Grada, g. ravnatel bolnice dr. Vrbnjak i skoro vsa dühovščina Sobočke dekanije kak tüdi dühovniki iz Lendavskoga dekanata. Hčerka g. upravitela bolnice Štancarja je pa izročila škofovomi namestniki lepi šopek rož i ga pozdravila s krasnov pesmicov. Po sprejemi visikih gostov se je razvila velka i mogočna povorka proti mestnomi parki, v šterom je šlo do 3000 vdeležencov. Posebno lepoto i veselost so dale povorki številne društvne i državne zastave, kak tüdi tri močne i dobre godbe, kak Žižkowska, Bakovska i salezijanska iz Veržeja. Po prihodi v park so škofov namestnik, stolni kanonik g. dr. Cukala v škofovskom ornati darüvali pod milim nebom božo službo. Tü smo se zbrali, da počastimo Boga, svojega Gospoda i da ga prosimo pomoči i blagoslova. Sobočki g. plebanoš so povedali zbranim na tabori, da se vrši boža služba za dobro naše krajine, našega naroda i za naše izseljence. Med božov službov je vse naše ljudstvo ob spremstvi žižkovske godbe

prepevalo naše domače cerkvene pesmi pod vodstvom Sobočkoga organista g. Tuša, ka je slovesnost nadvse povzdignolo. G. stolni kanonik so pa nato meli lepi i globoko zasnovani cerkveni govor. Po govori se je začnolo taborsko zborovanje, štero je odpro predsednik taborskoga odbora g. advokat Baljec. V svojih krasnih rečaj je raz-

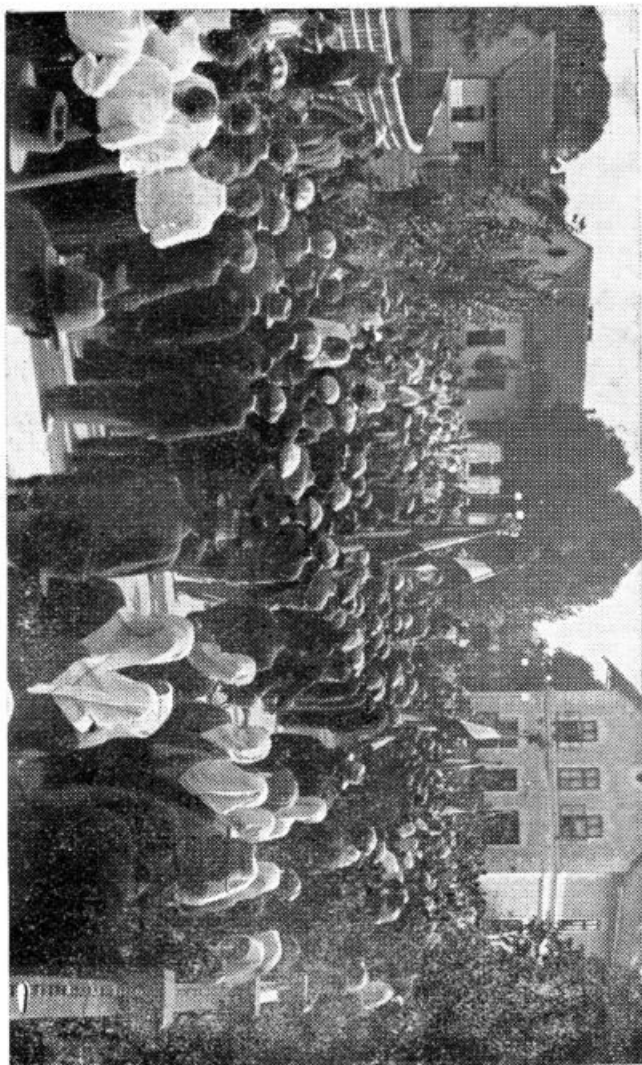

Prosvetni tabor v Soboti: Stotine biciklistov na čeli slavnostnoga sprevoda.

ložo pomen toga tabora, šteroga je ljudstvo z navdušenjom poslušalo. Nato je predsednik g. Baljec prečeo zbranim brzajavna sporočila, štere je odbor dobo i poslao. Po tom uvodi so nastopili govorniki kak g. Rudolf Smersu, pravni referent Okrožnoga urada i član mestnoga sveta v Ljubljani, znani mladinski i delavski organizator, šteri je z

močnim glasom i krasnom govori navdūšo vse zborovalce, da je odobravanja i vzklikanja skoro ne bilo konca. Ravno takše veselje i zadovolnost je zbuđo govor našega domačega narodnoga voditela i boritela g. Kleklna banskoga svetnika, g. kaplana Škrabana i g. Kereca, šteri je kak delavski organizator pozdravljao naše izseljence.

Prosvetni tabor v Soboti : Vnožica naroda na železniškoj postaji pričakuje prihod gostov.

Tabor se je zaključo v najlepšem redi i neizmernom navdūšenji lūdstva. Skoro so lūdje ne šteli zapūstiti taborskoga prostora, tak se njim je lepo vidlo. Najlepše pri vsem je pa bilo to, da je bila naša dūhovščina, kak istinska voditeljica lūdstva, s svojim lūdstvom naravnoč punoštevno zbrana na tabori.

Betegi jeter i žuča.

Jetra zovemo veliko žlezo, štera leži na pravom kraju človečega drobvoja. Jetra proizvajajo žuč, to je zelenkasto žuto, brdko tekočino, štera se nabira v žučnem meheri; od tū se izlevle v tenko črevo i je za prebavo največše vrednosti. Zavolo toga pride, če zbetažajo jetra ali žuč ali žučni kamni (šteri povzročajo velke bolečine), vsikdar do žmetnoga prebavljanja, zaprtja, splošne telovne slabosti, počasnoga delūvanja v črevi oslabljenja, a včas tūdi do zlatance, žute kože, vōmetanja i pomenkanja teka.

Zdravljenje: Ednok na den je piti „Planinka“ čaj, šteri zavolo vsebūjočega natrija pospešuje tvorenje zdravih želodčnih sokov, yzdržavle krv lahko tekočo i hrani rdeča krvna telesa. V glavnom se trbe hraniti z zelenjavom i sadjom, pije naj se kiselo mleko, ogibati se je pa vseh žmetnih jestvin, kak mesa, belic, maščobe i močnih začimb i alkohola.

Iz številnih poročil od uspeha:

Gospod M. V., 35 let star, je več mesecov betegūvao na žmetnom betegi žalodčnih kamnov, bio je jako sūhi. Zavolo štiri tjednaska zdravljenja s „Planinka“ čajom, kak tūdi hranjenja s cmerom i rastlinskov hramov so prenehale bolečine, dobo je zdravo prebavo i se je tūdi telovno okrepo.

Težave v prehodnih letaj.

Pri ženaj nad 45 i 50 letom se pojavlajo zavolo prestanka spolnih funkcij vnoge telovne težave. V teh letaj postane menstruacija neredita, zvezana pogosto s krči i bolečinami v križi. Naednok nastopi naval krvi v lice i šinjek, včasih zvezano z migrenom, zvonenjom v vūhaj, slabostmi, vročinov, z napadi omedlevice i nespečnostjov. Vnoge žene se v teh letaj začnejo debeliti i trpijo na prebavi.

Zdravljenje: Da se žene obvarjejo nervoznih funkcionalnih motenj, krčev, krvnih navalov, migrene i nespečnosti, je odlično sredstvo „Planinka“ čaj, šteroga naj se na den pije 1—2 šalici. S tem se istočasno pospešuje delūvanje črev, i se žena lahko občuva prekmernoga nabiranja maščobe.

Iz številnih poročil od uspeha:

Gospa M. H. 49 let stara je mela na vsake 2—3 mesece menstruacijo z močnimi krči i bolečinami v križi. Za časa menstruacije se je tūdi pojavo naval krvi i migrena i se je začnola debeliti. Po osemtjedenskoj uporabi „Planinka“ čaja so prenehale bolečine i debelenje je začnola popūščati.

Debelost.

Debelost ne napravi človeka samo nelepoga, nespodobnoga, okornoga i starejšega zgleda, nego je največkrat tūdi vzrok i povod vnoгих betegov kak: motenj v prebavi, ženskih betegov, izostanka menstruacije, povečanoga krvnoga pritiska i nagnenja k božemi žlaki. Ne sme se nūcati radikalnih sredstev za pohūjšanje, ar ta slabijo celo telo i srce.

Zdravljenje: Da bi se človek rešo prekomerne masti, je potrebno pospešiti izmeno snovi i vrediti čiščenje na te način, da se spije na den 1—2 šalici „Planinka“ čaja. Vnogo se trbe gibati i vzdržati se močne hrane, posebno ne preveč mesa, cukranih jel, cukra i piva. Priporāča pa se zelenjava i sadje.

Povapnenje žil.

Povapnenje žil se zove pojav, kda začnejo iznūcane krvne žile postajati trde, krhke i neelastične. Tak se mora srce vsikdar bole napinjati, da zamore krv poganjati skoz žile. Zavolo toga se povekša tūdi krvni tlak. Če je proces že natelko napredūvao, leško povapnene žile tūdi počijo. To pojav se zove kap - (boži žlak). Vzroki povapnenja žil so različni: slaba sestava krvi, motnje v prebavi, zaprtje, prekmerno vžijanje alkohola, zagifatanje krvi zavolo sečne kisline. Vednaki pojavi so: omotica, srčna slabost, vtrūjjava, otrpenje rok i nog, glavobol i motnje pri hoji.

Zdravljenje: Paziti je na lahko i redno čiščenje, ka se dosegne z dnevnim pitjom 1—2 šalici „Planinka“ čaja, šteri vreja čiščenje. Priporāča se leška hrana. Pač pa se ne sme piti alkohol i ne kaditi. Potrebno se je vnoгих gibati i kopati.

Pri šterih betegaj se je pokazao „Planinka“ čaj hasnoviti?

Pri obolenji želodca, betegi jeter i žuča, pri obolenji črev, hemeroidov (zlat žila) reumatizma, protina, išijaša, pri glavoboli i migreni, pri ženskih betegaj i težavaj v prehodnih letaj, pri povapnenji žil i pri kožnih betegaj.

Zahteylite v apotekaj samo „Planinka“ čaj Bahovec.

Veliki pak Din 20-, polovični Din 12-

Brezplačno povučno knjigico Vam pošle na zahtevo:

Apoteka Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Reg. S. br. 529/36.

† **BEDNARIK RUDOLF,**
GRAČKI PLEBANOŠ I DŮHOVNI SVETNIK

Večni Gredar zbera den za dnevom zrele sadove s svojih gred. Skoro vsaki den se oglašajo mrtveči zvonovje i naznanjajo, da slovenska domovina zgübla svoje neymorne delavce, slovensko katoličansko lüdstvo svoje dühovne pastire, sv. Cerkev svoje verne slüžabnike.

Tüdi nad našo mirno i tiho gračko faro se je 23. junija 1937. ob 2 vöri popoldnevi spüsto Boži odposlanec, angeo smrti i pozvao k večnomi počitki našega prečastitoga blebanoša i dühov. svetnika

g. Bednarik Rudolfa. Odišli so po plačilo k Onomi, šteromi so verno i vdano slüžili celih 45 let.

Pokojni gospod so se rodili dne 30. aug. 1867 v Dobri-Wodi (Č. S. R.) Bogoslovne navuke so začnoli, i dokončali v sombatelskom semenišči, gde so bili tüdi za mešnika posvečeni 15. julija 1892. Taki po posvetitvi so prišli v Slovensko krajino, tü začnoli svoje tiho apoštolsko delo, posvečeno s trpljenjom, zatajüvanjom i molitvijov i tü tüdi dovršili svojo zemelsko pot.

Prvo njihovo mesto je bilo v Črensovcih, gde so kaplanüvali

samo nekaj mesecov. 2 leti so službovali kak kaplan v Beltincih, nato so pa prišli k nam h Gradi.

Pri nas so delovali nekaj časa kak kaplan, nato so pa nad 40 let verno vodili našo obširno i teško faro, pasli svojo številno čredo i jo čuvali skoz desetletja od raznih zvunešnjih i notrašnjih nevarnostih i napadov. Kelko duš so v tej dugih letaj okrstili, zvezali v sveti zakon, spovedali, potolažili i njim dali slednje mazanje na smrtnoj posteli i jih končno sprejodili do večnoga počitka! I zdaj, gda so sami prihajali po plačilo, so jim gvüšno prišle neštete vrste njihovih duhovnih ovčic naproti i jih sprevodile pred Boži prestol. Bili so tihi, miren i lübezniv gospod, a odločen i neisprosen za svete Bože stvari. Puni smilenja do siromakov i trpinov, so delili miloščino tak, da le- vica ne znala, ka dela desnica. Vnogo so podpirali bogoslovno se- menišče v Maribori, ar so dobro razmili pomen toga zavoda za našo duhovno slovensko porast.

Njihov življenjski program je zadržan v teh kratkih rečaj: vnogo so delali, vnogo trpeli, a ešče največ molili.

Pokojni plebanoš Bednarik so bili jako goreči duhovnik. Z vel- kov lübeznijov so skrbeli za hišo Božo-Cerkev i pazili na dostojno i točno opravljanje službe Bože. Skoro vsa leta, kak izhajajo Novine i Marijin List, so bili njihov čtevec i širitec. Lübili so domačo prekmursko reč i so njej ostali verni do smrti. Cela Slovenska krajina je poznala dobrega i prijaznoga Gračkoga gospoda. Njihov lübezniv pogled i velka radodarnost i gostolübnost sta friško osvojila ysako srce. Njihovo očinsko oko je vidilo vsakoga, pa ešče tak zapuščenoga si- romaka. Njihov spomin bo ostao neizbrisen v srcih gračkih vernikov i vseh onih vnogih, šteri so jih poznali.

A mi, njihovi farniki, prosimo Večnoga, da bi njim bogato, bo- gato poplašao ves njihov neizmeren trüd za nas. Naj počivajo v miri.

Novo vrastvo proti reumatizmi.

Tri leta sam trpo od reumatičnih bolečin, štere so se mi stalno povračale v sklepe desnoga kolena i mi povzročale smicanje, raynotak tüdi v desnoj rami i v gornjem deli roke.

Beteg je zavolo toga tak friško napredüvao, ar se v začetki nesam brigao za njega. Tüdi bolečine so v začetki trpele par dni, nato so prehenjale, i mislo sam ka nega nevarnosti. Ali vkano sam se. Beteg se je za nikelko časa poyrno, a se je nato čiduže bole pogosto pojavlao i tak dugo trpo, dokeč je ne postao stalen i se razširo po celom teli.

Dugo sam trpo na tom betegi, kušao vsa mogoča sredstva, ali brez uspeha, dokeč nesam zvedo za novo vrastvo pod imenom „Nibol“ tablete, štere proizvaja apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani, štera i tüdi poleg drugih proizvodov, vživle naj- bolši glas v tü i inozemstvi.

Küpo sam v apoteki mali glažek z 20 tabletami za Din 20.— i vzeo 3 krat na den po 2 tableti, pa so bolečine yčasi henjale. Z maseranjem z „Nibol“ mastjov i s pomotavanjom bolečih mest, je preminola po 6 dnevaj tüdi oteklina. Dnes se počütim ščista zdravoga, če pa čütim ka mam našec ali kakše trganje, štero je na- vadno na sprotoletje ali v jesen, si včasí vzemem 2 „Nibol“ tablete, štere mam vsikdar pri hiži i to veliko steklenico, štera ma 40 tablet i košta samo Din 34.—. Z uspe- hom jih nücam tüdi proti gripi, glavo ali zoboboli i jih vsakomi, zavolo njüvoga hasnovitoga delüvanja, toplo priporočam.

Franc Kralj.

SKVARJENA KRV.

ODKED JE ŽGANICA SHAJALA? — Edna pripoved, v šteroj je dosta istine.

Bio je nigda eden preveč velki siromak. Ali kakšte je bio siromaški, itak je preveč pošteno živo i nikak je ne bilo mogoče njega na greh napelati. Vrag se je spoj okoli njega mleo, ali ne ga moge vkaniti i zapelati.

Ednoga dneva je té siromak orao vöni na poli. Okoli poldneva lačen grata i si dol sede kre plüga i si poje eden falaček krüha. Ostao njemi je šče falaček i je ne znao, kama bi ga shráno. Či dol dene v brazdo, vrane njemi ga odneséjo. Srano ga je zato v žep i dale orao.

Med teškim delom je znova lačen gratao. Išče v žep sranjeni krüh i ga ne najšeo. Vrag njemi ga je najmre vö z žepa vkradno.

Siromak si je mislo: „Zagvüšno mi ga je nekak vö vkradno. I či ga je vkradno, to je zato včino, ar je lačen bio. I či je lačen bio, Bog njemi daj na zdravje.“

To videvši vrag, da se siromak nikäj ne čemeri, ne psüje i ne preklinja zavolo toga, da njemi je krüh vkradno, so zavreli v vrugi čemerje. Nikak ga nemre na greh nagnoti. Vzeo je zato té falaček krüha i odbežao je žnjim v pekeo i tam se potoži šatanskomi vladari, da onoga siromaškoga človeka nikak nemre na greh napelati, ešče tistoga blagoslavla i zdravje njemi želej, ki njemi njegov slednji falat krüha vkradne.

Šatanski vladar se je jako kregao s svojim detičom pa je kaštigo na njega naložo, či tistoga siromaka v greh ne spravi. Prosi detič vladara naj njemi odpüsti kaštigo, ar siromaka nemre spraviti v greh. Ali zobston. Vladar njemi je dao tri leta časa, da toga siromaka v greh zapela.

Detič se obleče v podobo staroga, seroga i bradatoga hlapca i se napoti po sveti. Pride k siromaki i klonka pri dveraj. V službo se šče k njemi pogoditi, ali siromak ga je ne šteo gor vzeti, rekši:

— Jaz sam sam velki siromak i tak živem kak sluga. Krüh mi komaj dohaja. Zakaj bi mi trbelo držinče?

Nato pravi vrag: — Nikaj ne prosim za lon. Delao bom kšenki. Či vküp stopiva i bova delala oba, bode ti ležej.

Povidi se té guč ženi siromaškoga človeka i nagučava tüdi ona moža, naj ga samo sprime za hlapca. I je tüdi včino.

Prišlo pa je vreme oranja i sejatve, zato je právo vrag verti: — Letos bo velka süšava, vse zgori setva, štera de na polaj posejana. Hodiva i posejava miva dva v mlako zrnje.

Vert je bogao hlapca i sta v mlako posejala silje. Sosidje so se s toga novoga dela samo smejali. Ali prav je meo šatan, ar je prišla süšava i je na poli vse zežgala. V celoj krajini, zvün njidva, nišče ne žeo silja.

Drügo leto so vküp sprišli sosidje i so si zgučavali: kak dobro je znao te človek naprej, ka bo süšava. Sejajmo letos tüdi mi v mlako.

Tak so tudi včinoli. Cela ves je v dnike sejala, oratjo zemljo so pa v preloge pustili. Pola so pa tomi siromaškomi človeki pa šatani ostanola. Njidva sta pa vse pole notri posejala. V tistom leti je pa redno vreme bilo i sta telko dobila, ka sta komaj notri spravila, v mlako posejano silje je pa nikaj ne rodilo.

Na tretje leto je pa pravo šatan: — Sejajva letos na vrh najvišjih bregov, kama nišče nede sejao. Ar letos velke vodine bodejo i tak na ravnici voda vse silje odnese.

I tak se tudi zgodilo. Njidva sta obilno dobila, drugi so pa glad vagali. Ne čüdo, ve so že tri leta nikaj ne dobili.

— No, ka bodeva zdaj delala s tem vnogim siljom — pita šatan.

— Ka bodeva delala? Višešnje raztalava med siromake, šterim je nikaj ne zraslo!

— Tak nede dobro — veli šatan. — Jas ti že pokažem ka bodeva delala žnjim.

Vzeo je eden velki železen pisiker, napuno ga je z siljom i nato nalejao silje z vodov, potom pa pisiker porino v peč k ognji. Gda se je silje že skühalo, te je kvas notri zdrobo pa tak vse skvaso. Potom je žnjega žganico žgao. Gda je meo žganico, jo ponüdo svojemi verti za piti. Pitvina se je verti preveč dopadnola.

Bila je pa pri sosidovoj hiši edna 80 let stara ženska. Njoj so tudi dali piti.

— Joj, da je dobra — pravi ženska. — Komaj sem gutnola edno kaplo, pa kak vré že v meni krv. Tak lepa rdeča so mi lica, kak negda v deklinstvi!

Vladar šatanov je pa nje gledao doli s peči. Dopadnolo se njemi je, ka dela njegov detič. Pravi njemi zato:

— Ti si njima samo za edno kupico dao, pa stá takšiva kak lisica. Vidiš kak se prilizavata i nedostojno gučita. Daj njima ešče za edno kupico, pa boš vido, ka ta tak besniva kak vuk.

Dao njima je šatan ešče z ednov kupicov i naednok sta oba zavrela. Razčemerila sta se, pa psüvala i preklinjala.

Znova pravi šatanski vladar: — Daj njima ešče z ednov kupicov, naj bodeta kak svinja!

I šatanov detič njima znova nali je kupice i sta se tak napojila, da sta se kotala po zemli kak svinje. Pamet sta spoj zgübila. Pride k njima pes i jiva liže.

Tak je šatan spuno svojo reč. Človeka je v greh zapelao. Ne je mogo to včiniti z drugim, kak z žganicov.

— — —

V toj pitvini je troje: lisica, vuk pa svinja. Či samo žnje malo pije, te je jalen i hamičen kak lisica; či kaj več spijé, te je svajlivi i čemereren kak vuk; či pá dosta spijé, te je pa kak svinja.

Duh Ivan, Odranci.

od Din 59.— naprej
(ednoredne)

od
Din
120.—

Prek 30.000
zvünredno overovlenih,
zahvalnih pisem. I —

ZAKAJ SO SREČNEJŠI TISTI LÜDJE, ŠTERI ZNAJO IGRATI?

Zakaj so razumnejša tüdi deca, štera znajo igrati? Zato, ar veder i düsevno zadovolen človek ležej pozabi živlenske teskoče, bole bistro misli i ležej se vsega navči, ka drüгим dela vnogo brige.

Na krasnih glazbilih diynoga zvoka iz svetske tvornice Meinel & Herold so se vnogi odrasli, pa tüdi deca, kak i stari lüdje sami navčili brez i vučitela igrati, s pomočjov ednostavnij poučnij knigic. Knigico „Kak postanem dober muzikant“ da tvornica vsakomi popunoma kšenki. Samo glazbilo pa dobite pri firmi Meinel & Herold zvünredno fal, ar ona küpije naravnost od tvornice odnosno od nje-noga tvorniškoga skladišča. I

mandoline
od Din 90.—

od
Din
2.580.—

Ka vsi hvalijo
zadovolji tüdi vas i

Klavir harm. od Din 790.—, gosli od Din 65.—, trompete od Din 570.—, gitare od Din 128.—

Tambure od Din 60.—

Popolno jamstvo

davle tvrdka vsakomi za vsako glazbilo, štero dobite i za

8 dni na poizküšnjo;

zamenjava je dopüščena.

Povsem brezplačno

dobite lepi, ilustrirani cenik, potrebno je samo, da ga s kartov sprosite od firme:

Usna harm. od Din 7.50

MEINEL & HEROLD

d. z. o. z. zal. tvornice glazbil i harmónik, Maribor št. 217

Dobavitelj odličnij muzikov i slovitiij glasbenij zborov!

Najveksa odprema tvrdka glazbil v Jugoslaviji! — Zantevite brezplačni katalog!

SVETEK SLOVENSKE KRAJINE.

Malogda se naša krajina zdigne iz vsagdenšnjega življenja, da bi se okrepila v spomini na bogastvo svoje preminočnosti. Zato so takši svetki tem lepši i potrebnejši. Takši velki den je bio za nas 12. september 1937. Dešč nam je tóti zabráno, da bi se nas dosta zbraló

Dr. FRANC IVANÓCY.

pri Sv. Benedikti v Kančovcaj, ali v dúhi smo bili vsi tam. Na té den smo slavili dvestoletnico rojstva Miklôša Küzmiča i osemdesetletnico rojstva dr. Franca Ivanócyja. Na bedeničkom cintori smo Ivanócyji postavili prelepi nagrobni spomenik v obliki odprêtih vrat, ka znamenúje, da je on odpirao svojemi ljudstvi vrata v lepšo príšestnost. Küzmiči v spomin pa smo na cerkvenoj steni vzdali mar-

mornato ploščo v obliki odprête knige, ar je on prvi pisao v našem narečji knige za katoličance Slovenske krajine.

Priprave za postavitev spomenikov i za slovesnost je vodilo „Prekmursko muzejsko društvo“, ki je s tem pokazalo, da želê büditi spomin na naše düševne delavce. To društvo je ob toj priliki tüdi izdalo knigo, v šteroj sta popisala Ivan Zelko i Vilko Novak življenje i delo Mikloša Küzmiča i Franca Ivanocyja. To je zednim prva kniga nove zbirke „Prekmurska knjižnica“, v šteroj nameni naše mlado muzejsko društvo objavlati spise, ki bodo raziskávali Slovenske krajine zgodovino, jezik, návade itd.

Slovesnost pri Sv. Bedeniki se je začnola s sv. mešov g. kanonika i naddekana dr. Alojzija Ostrca i predgov g. dekana Jožefa Krantza. Potom so se lüdstvo i zastopniki družtev zavolo deždža zbrali v šoli, gde je vodo slovesnost prof. Vilko Novak kak predsednik Prekm. muzejskoga društva. Po vrsti je pozdravo zastopnike, ki so nato z

govori pozdravili zbrane: kanonik dr. Ostrc v imeni prevz. g. škofa dr. Tomažiča iz Maribora i lavantinskoga škofijskoga ordinariata; okrajni glavlar iz Sobote dr. Fr. Bratina v imeni g. bana dr. M. Natlačena i v svojem imeni; dr. Dr. Lončár v imeni Slovenske matice v Ljubljani; dr. Jos. Tominšek v imeni Zgodovinskoga i Muzejskoga društva v Maribori; ing. Ivo Zobec, ravnoteo gimnazije v Soboti; predsednik Učiteljskoga društva v Soboti M. Štubl, zastopnik „Zavednosti“ i KPA.—Slavnostni govor je gučao stolni kaplan v Maribori Ivan Camplin. Pokazao je pomen Mikloša Küzmiča i Franca Ivanocyja.

MIKLOŠ KÜZMIČ

Velki lüdje zaslužijo, da njim postaylamo spomenike. Spomenike ne postavlamo samo zavolo velikih mož samih, nego tüdi zavolo nas. Nas najmre i naše kesne rodove bodo spočinali na tista velka dela, ki so je velki lüdje v svojem življenji včinoli. Šteri rod i narod se šče občuvati i priti

Nedela po Vüzmi Trétya.

Evangyeliom Sz. Jan. vu XVI. tñli.

Vu onom vrejmeni: Pravo je Jezus Vučenikom izvojim: Edno malo, i se ne ne te vidili: i páli edno malo, i vidili te me; ar idem k Ocsi: Veleli tzo zato níki z-Vučenikov nycgoví eden drügomi: ka je sou, ka nám právi: edno malo, i ne te ne vidi-

Küzmičovi Sveti Evangyeliomi, tiskani l. 1780. To je prva prekmurska katoličanska tiskana kniga. Ponovno je bila vödana najmenje šče dvanajstkrat.

do lepše prišestnosti, tisti vsikdar jako poštuje svoje najboljše lüdi — svoje vodnike, naj bodo to vodniki v kakšemkoli pogledi. V njih išče svoje zgléde; po poti, štero so njemi oni pokazali, se trüdi hoditi.

Pred 200 letami je stano iz našega lüstva vodnik naših pradedkov. Odpro njim je knigo izobrazbe, včio jih je svetoga življenja. Bio je to plebanoš pri Sv. Bedeniki i viceöšpöröš „Slovenske okrogline“ — Mikloš Küzmič. Bože seme je sejal v stoletja, ar njegova dela šče dnes kažejo Kristušove poti, kda verniki molijo iz „Molitvene knige — staroslovenske“ i poslüšajo evangeliom v cerkvi iz njegove knige. Tüdi sto let je zajimala svoje znanje šolska deca Slovenske krajine iz Küzmičovih knjig. — To so vzroki, zavolo šterih je zdajšnji živoči zavedni slovenski rod postavo spominsko ploščo Mikloši Küzmiči.

Stara spominska plošča M. Küzmiča je v cerkvi pri Sv. Bedeniki. Zavolo velke starosti je latinski napis, ki je z ednim nagrobni napis, težko čitliv. Napis se slovensko glasi:

Nedelni Evangyeliomi.

Prva Nedela Adventa:

Evangyeliom Sv. Lukäca vu XXI. 16ll.

Vu onom vrejmeni: Pravo je Jezus Vučenikom izvojm: Bodo znamenöya vu izunczi, i vejbrezi, i zvezdaj; i na zemli mantränye narodov od zburkänya mourizkoga st'mejniva, i valov: gda lidje izejmols bodo od sferäha, i cskänäya onih, stera pridejo na vez izvejt. Ar jkolzci Nebelzke bodo iz gibal: i teda bodo vidili Szins! Cloycestga pridoucega vu oblaki z velikom zmo'noiztycom, i dikov. Gda izre se

Tukaj ležim kot prah zemlje,
žitek namreč moj končan je.
Živel sedeminšestdeset let,
okusil malo sem ta svet.

Let štirideset pridige:
Nad zvezdami naj čaka me
plačilo za pravičnike,
ki Jezus ga zaslužil je.

Na Dolnjih Slavečih sem bil
kot Küzmič svetu se rodil,
v Ivanovcih se prerodil:
sveto ime Miklavž dobil.

Bog me podpiral je,
Marija bila upanje,
angel varuh olajšanje
in v boju budno värovanje.

Pravičnega Sodnika že
prestal sem vse izprašanje —
Móli, kdor čitaš vrste te,
naj Bog očisti kazni me.

Küzmičovi Sveti Evangyeliomi — tiskani l. 1804.; prvi natis s tov letnicov. S tov letnicov sta najmre bila tiskaniva dva natisa.

Nova spominska plošča je postavljena na zvešnja cerkveno steno i je lepa črna marmornäta plošča, ki predstavlja knigo. Na sredi knige je zlati kelih z hoštijov. V knigi je zapisano: Mikloš Küzmič —

pisatelj — 1737—1804. L. 1737. pomeni njegovo rojstno leto, l. 1804. pa je njegova smrtna letnica.

Mikloš Küzmič je napisal sedem knjig, tri za cerkev i štiri za šolo. Od njegovoga življenja i dela sta pisala lanski i predlanski kalendar. Največ pa piše od njega posebna knjiga, ki je bila lani tiskana.

Kak je trdna marmornata plošča, ki stoji ob cerkvi Küzmiči v spomin, tak trdno stojimo tudi mi ob Cerkvi, tak močna bodi naša lübezen do slovenske knjige.

Dr. FRANC IVANÓCY.

Bio je goréči dühovnik, navdüšeni Slovenec pa izobraženi človek. Njegovo življenje je bilo v tom kalendari že večkrat popisano. On je začetnik našega Kalendara, v šteroga je tudi pisao; on je navdüšavao i zbirao okoli sebé druge mlajše naše dühovnike, da so pisali v slovenskom jeziki za svoje zapüščeno lüdstvo; on je brano svoje lüdstvo pred vogrskimi častniki, povedao je v vogrskom i slovenskom jeziki, da smo mi ne „Vendi“, liki Slovénje i da nam ide pravica do knjig v domačem jeziki i do včenjá v njem. Neustrašeni braniteo našega jezika je bio Franc Ivanócy, tišinski dekan. Izredno je lübo svoj narod i njemi želo dobro. Znao je, da smo s Slovenci prek Müre eden narod, záto je širio med nami s svojimi prijateli mohorske knjige. Zévsim tem je držávalo med nami lübézen do slovenske réči, slovensko narodno čüténje — i tak s svojimi sodelavci zidao mostiz časov narodnoga robstva v oslobođenjé i zdrüženje z brati istoga jezika.

Nedelni Evangyliomi.

Prva Nedela Adventa.

Evangyliom Sz. Lakácsa vu XXI. táll.

Vu onom vrejmeni: Pravo je Jezus Vučenikom izvojjim: Bodo znamenya vu izneczi, i mejszeczi, i zvezjadaj; i na zemli mancránye národov od zburkanya mourizkoga sümlejpya, i válov: gdi lidjé szejhnoli bodo od iztráhu, i esákanya onih, stera prídejo na vezé izvejt. Ar jákofzti Nebefzke bodo sze gibale: I teda bodo vidili Sziná eslovecssega pridoucssega vu oblaki z-velikom zmo'anofztyom, i dikov.

Δ 2

Küzmičovi Sveti Evangyliomi — drugi natis iz l. 1804.

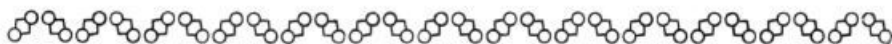
* * *

Lastni interes vsakšega betežnika, štéri žele, da ozdravi betegov, zahteva, da si naroči popunoma kšenki i franko povučno knjigo s slikami i da ponüca ponüdbu od poznane firme Puhlmann & Co., Berlin 408., Müggelstrasse 25-25a, štéra obstoji že duga leta. Pazite na oglas v našem kalendari.

Glóboko zahválnost smo dužni obema svojima dúševnima voditeloma. Záto naj nede drúštva v Slovenskoj krajini, gde ne bi večkrat gučali od dela i pomena oba moža i jiva dobro spoznali. Dobro naj jiva spózna naša šolska mladina. Kleti ob petdvajsetoj letnici Ivanocyjove smrti pa porómajmo vsi k Sv. Bedeniki, da v lepšem vrêmeni v velkoj vnozini pokažemo svojo zahvalnost svojim velikim možóm!

*Székelyben Káplány Kúzmics
Miklós Lenti - Benedek Plebán*

Kúzmíčov podpis.

SLOVENSKA KRAJINA POD BOLJŠEVIŠKOV OBLASTJOV.

V lanskom kalendari sam napisao dogodek pred prekim vojaškim sodom v Lendavi. Gda je vojska prišla po mene, je iskala rdeče cedale. Po tej sam najmre pozivao naš narod, naj se vdeleži slovenskoga tabora v Lotmerki l. 1918. meseca oktobra, na šterom je Cigan

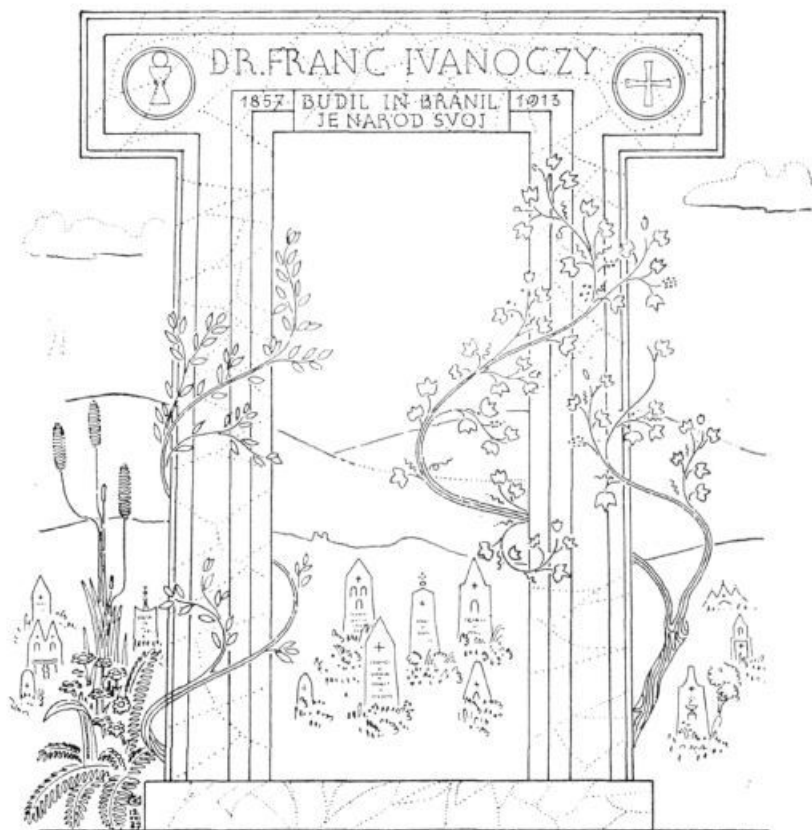

Dolnji Slaveči — rojstna ves Mikloša Kúzmíča.

Jožef, cestni nadzornik prečteo pred jezeri slovenskoga naroda od mene sestavljeno resolucijo, da se „Slovenska krajina“ prikapči k Slovencom prek Múre i ž njimi v Jugoslavijo. Nišče te ne poznao izraza „Prekmurje“, z brati Slovenci se je združila „Slovenska krajina“. To je zgodovinsko dejstvo, zato bi bilo potrebno, da se zdigne cela Slovenska

krajina i na podlagi te izjave zahteva, da se naš kraj uradno i službeno imenuje, kak se je imenoval pri združitvi v novo državo „Slovenska krajina“. Zdaj gda mamo slovenskoga notrašnjega ministra, ne bi mogla ta zahteva, ki je popolnoma upravičena, naleteti na najmanjše poteškoče. Po uradni določitvi ne bi se pisalo Sv. Jurij, Dobrovnik v Prekmurju, nego Sv. Jurij, Dobrovnik v Slov. krajini itd.

Te uvod je potreben, čeravno sem lani to reč že napisao, da zarazmimo stališče našega naroda pri obiski prezvišenoga gospoda sombotel-

Spominska plošča Dr. Ivanócyja.

skega püšpeka, grofa Mikeš Janoša v Sl. krajini l. 1919. meseca januara. Te obisk se je vršo pod madjarskov vladov Berinkeijov. Ta vlada je pozvala tudi mene, naj potüjem z g. pok. Bašom, bogojanskim plebanošom v Budapest, kde naj določimo pravice za Slov. krajino, ki je šče dati vogrška vlada. Midva ne sva šla, ar so sklepi lotmerskoga tabora bili tak jasni, da ne bi bilo več nikšega zroka za pogajanje. Istotak sam odbio od velikoga županstva v Zalaegerszegi poslano izjave, z šterimi nam je to zasiguravalo nekšhe malenkostne pravice v slovenskom jeziki. Pač

pa je potůvao bivši oficir, že pokojni Šerůga Vince iz Rankovec z Horvat Ivanom z Črenovec v Budapest, da zve za madjarske ponůd-be. Te ponůd-be so bile nejasne i dvomlive tembole, ar je proti njim nastopao dr. Nēmethy Viljem, lendavski fiškališ, ki je zagovarjao ma-djarsko stališče. Ka je te gospod sledkar smeo izdavat i proti meni i celomi našemi slovenskomi lůdstvi dva lista, madjarskoga i sloven-skoga, naj samo more agrarno zemlo drago odati i se obogateti proti mojoj borbi, ki sem se borio proti dragoj fakultativnoj odaji agrarne zemle, naj narod rešim vse nesreče prepasti — vrže senco ne na nje-ga, nego na tiste, ki so ga podpirali.

V meseci januari je prišeo v Slov. krajino po nalogi nešterih vo-grskih veleposestnikov naše krajine na priliko grofa Batthianyja, grof Mikeš pűšpek, da ob priliki cerkvene vizitacije narod po-tegne nazaj v naroče Madjarske. V Soboti i na Tišini je bio guč od osnovnih šol, v šterih bi slovenščina tůdi dobila nekaj pravic. Gda je za to zvedo jugoslovensko navdehnjeni narod, je skipelo v veliko ogorčenost, ne proti škofovskoj časti grofa Mikeša — ve je naše lůd-stvo od nekda z najvekušov častjov obdajalo cerkvene dostojanstveni-ke — nego proti političnoj agitaciji višje cerkvene oblasti. V toj ogor-čenosti je beltinska fara, broječa okoli devetjezero dűš — svojemi višjemi pastiri lepo pošteno naznanila, da ga kak političnoga agenta ne more sprejeti. Te odlok je dostavo pokojni plebanoš Kůhar Štefan svojemi pűšpeki, ki naj se reši neprijetnih demonstracij proti njegovoj osebi, je mimo Beltinec prišo v Črenovce, ne da bi se stavlao samo za minuto v Beltincih. Če pomislimo, da je malo prle pri fermi, ki se je vršila ravno pred svetovnov bojnov, beltinska fara z takšov sloves-nostjov sprejela grofa Mikeša, da je sam z najlepšimi rečmi izra-žo zahvalo za sprejem privatno i javno, te pridemo do zaklůčka, da je zavedna beltinska fara znala strogo ločiti, ka je njena dužnost do svojega višjega pastira i ka je njena dužnost za obrambo svoje na-rodne samobitnosti, ne da bi pri tom vera i cerkev niti piknjice ško-de trpele. Krasen zgled zrelosti našega naroda.

V Črenovcih so bilē kotrige šolskoga stoca, cerkveni odborniki i ž njimi narod pozvani v šolo. Tů je zbranim prezvišeni začeo, se zna v madjarščini, razlagati pravice, štere dobijo od madjarske vlade, če se od Madjarske ne odtrgajo. Navzoči so zahtevali, naj se sloven-ski guči. Rous Matjaš starejši, šče zdaj živoči dedek akademika Rous Matjaša, so bili glavni voditeo te seje, ki čeravno so popolnoma vo-grski znali, kak so mil. g. pűšpek sledkar sami povedali, so samo po tumači se razgovarjali z g. pűšpekom. Gda so te lůdem po-nůdili popolno slovensko osnovno šolo, so se tej zasmejali i od-govorili: mi zahtevamo vse slovensko: osnovno šolo, gimnazijo, sod-nijo, vse urade i vse politične i narodne pravice, ki se nam morajo zasigurati. Jaz ne sam šo na te sestanek, ka ne bi zglledalo, da vpli-

CENJENE ČTEVCE NAŠEGA KALENDARA opominamo na oglase dobro poznanih i oblůbilenih zdravilniških proizvodov „Thierry-Balzam“ i „Thierry-jovo Centifolijsko Mast (za rane)“, iz apoteke Angela Čuvara, ADOLF-a p.l. THIERRY-ja nasled. PREGRADA št. 48 (via Zagreb) Savska Banovina. — Podrobno vidi kliši-rane oglase (oglasne z zakonom zavarvanim znakom) v našem kalendaru.

vam na ljudstvo. Ostao sam v ozadji, v tihoti. Po tej seji je bio obed na župnišči, ki ga je za mil. g. pušpeka priredio pokojni plebanoš Čačič Jožef i na šteroga sem bio tüdi jaz povablen. Gda so višji pastir grof Mikeš iz šole stopili na vulico, njim je zbrana vnožina, ne da bi jo što na to včio, glasno zakričala: Živela Jugoslavija. S tem je dala svojemi cerkvenomi zapovedniki na znanje, da prek svoje izjave, ki jo je dala prečteti v Lotmerki, ne more iti i ne verje v nikše pravice, štere njoj oblübla madjarska vlada. Pred obedom me je pozvao na posebno zaslišanje moj višji pastir grof Mikeš Janoš. Pri tom mi je povedao vse, ka se je na seji godilo i me je proso, naj vplivam na narod, ka ostane v staroj državi. Odgovorio sem: „*Ne mogoče, prezvišeni, ar je narod za Jugoslavijo*“. „Potom pa bar to trosite med narod — mi je pravo — naj se podvrže sklepom mirovne konference v Parizi. „*To lejko napravim*“ — sem odgovoro. Zatem me je ešče pitao — kak se je vršila moja krivična aretacija i što me je sodo na prekom vojaškom sodi v Lendavi — i nato sva se ločila. V Türnišče se je nato odpelao Prezvišeni, a pokojni Sakovič ne dao vküp pozvati niednoga od kotrig šolskoga stoca, ar, kak mi je pravo, ne se zavüpaio na nje, da bi tak odločni bili v zagovarjanji slovenskih pravic, kak je on šteo. Tüdi predgari, pušpekovomi tajniki je zabrano kaj političnoga gučati, ka bi lüdi vleklo vkraj od Jugoslavije. On je bio najmre za Jugoslavijo. Zato se sestanek ne mogo vršiti.

Isti mesec se je vršo ešče eden važen sestanek i to v mojem stanovanji v Črensovcih, na šterom je pretežna večina dühovščine Slovenske krajine zahtevala ednoglasno priklüčitev Slov. krajine k Jugoslaviji v *okviri autonomne Slovenije*, a če se to ne more zgoditi, *popolno autonomijo za Slovensko krajino*, celo vojsko z slovenskim uradnim jezikom v Slov. krajini. Da je zahtevala za Slov. krajino Lendavo i Monošter tüdi, je samo posebi razumlivo. Z med dühovščine trije neso se priklüčili k tomi sklepi, pretežna večina je pa držala z svojim narodom i ga vodila po težkih borbaj, med grdimi napadi od strani političnih nasprotnikov do cila. Ta okolščina razloži, zakaj so se čütili dühovniki Slov. krajine z ljudstvom vred razžaljeni, gda so par let naše fare dobivale samo gospodje iz Preka i to iz razloga, ka naši gospodje neso zavedni Slovenci. I če obstoji ešče kakše nespozumljenje med nami, je to pelati nazaj na isto vretino, na nesebično borbo naše dühovščine i našega ljudstva za svoje slovenske pravice. Dokeč se ta borba nede upoštevala, nego do se neštärni samo prsili kak punokrvni Slovenci i Jugoslovani, naše starejše pokolenje pa zametavali, po strani gledali, tečas te nespozum ostane i se bo ešče povekšavao. Da mogoče je srce razdreseliti, sekati, rezati z napadi, a iz prs iztrgati ne ga je mogoče, iz prs, v šterih je to srce nosilo lübezen i v lübezni rodilo našo sloboščino.

Pri tom drugom sestanki sta čakali vüni pri dveraj mojega stanüvanja — sklep sestanka dve osebi: Dr. Cigány, beltinski glavari i mladenec Jerič Ivan. Gda se je sklep sestanka naznano glavari, je te z povešljenov glavov odišeo, z zdignjenov glavov se je pa podao v smrtne nevarnosti za našo sloboščino mladenec Jerič Ivan, zdäjšnji törjanski plebanoš i dekan lendavske dekanije.

Naskori po teh dogodkaj je prišla na oblast grofa Károlyija vlada i žnjov roko v roki Kun Béla z boljševizmom. Grofa Mikeša so zaprli i bi ga osmrtili, če ga železničari ne bi rešili, kak smo že opisali. Po rešitvi i z prihodom jugoslovanskih čet sem njemi, kak svojemu škofi, poslao edno lübezni puno pismo, ki mi jo je pa neprečteto vrno. Na sodnji den se zve, ka sem njemi, kak dühovnik, pisao. Pač pa sam dobo drügi odgovor: „*Veleizdajniki se stavi penzija*“. Proti predpisom cerkvenoga zakonika se mi je stavila penzija, v novoj državi pa ešče ne nakazala. Tak sam v največkšem siromaštvi preživo vnoge mesece.

Kakšo pravico bi dali Vögri nam, pa nam od sunca bole svetlo pokaže dejstvo, da so Slovencom v D. Sinik dali za plebanoša zdaj čistoga Madjara, da žandarje gonijo lüdi, če slovenski pobožen Marijin List čtejo, da nemajo naši lüdje tam prek nikših menjšinskih pravic zasiguranih, da se dela cerkveno i politično na to s punov parov, da postanejo Madjari. Napisao sem vse to z lübezni, ne da bi koga najmenje šteo razžaliti, nego samo zato, naj se vidi istina i hvala da Večnoj Istini za zmago, ar ta je prišla samo od Boga.

KLEKL JOŽEF.

DOBROSLAV :

PROTI DOMI.

Kesno v noč je na nagli prisopo vlak na malo postajo ; potačje so zacvilili, vlak se je v süniki stavo. Iz njega so se sipali potniki, se paščili pa rivali proti izhodi. Gospé pa gospodje, ki so bili pomešani med nje, so si sposeli na kočije pa se odpelali proti mesti, štero je ležalo na vzožji vinskoga brega i se kopalo v svetloj mesečini pa morji posvetov.

Nekaj kmečkih težakov s kufрами v rokaj je stalo pred izhodom i čakalo, da se nekelko vleže stiska. Najhitrej so bili sezonski delavci, šteri se po dugom časi pali vračajo na svoje domačije.

— Hej, Janči, sé hodi, sé, — je nešče zvao med lüdmi na drügom kraji ograje.

Resan se je eden med težaki naglo zgledno v tisti kraj, odked je prihajao glas, nato pa vzradoščeno zgrabo za kapo na glavi pa visiko v zraki mahao ž njov proti znanomi obrazi: bio je domači brat. Veselo si je vrgeo nato kufer na ramo, se zrokovao z drügimi i že se je potopo med odhajajoče lüdi. Drügi pa so tiho odhajali s kufrom na rami, ne da bi jih prišeo što čakati, da bi jim pomagao nesti. Tiho i brezi rabuke so se nato napatili proti domi, tiho, kak noč, štera jih v vsakom časi jemlé i v vsakom časi jih tüdi vrača nazaj.

Med brekov i glasnim gučom so se lüdje pomali razhajali.

Samo Kristina je šče nekaj postaplala pa potrto gledala okoli, či bi zaglednola koga poznanoga. Bila je to vitka deklina, po vsoj pravici je bila viditi kak gospodičina. Što bi vgono, da je mladenka v čarnom, malom krščaki, potisnjenim na edno vüho, da bi ga mali veter mogeo odnesti, v dugom kaputi v bledih rokavicaj samo kmečka dekliná! Mogoče je stari krščak, pa ma samo novi pantlik i pero,

kaput pa obrnjeni pa popravljeni. Tak je pred ljudmi resan viditi kak gospodičina i nikomi niti na misao ne pride, da je to kmečka deklina.

Ona je stala tam, kak da bi koga čakala. Nad njov i nad mes-tom pa je bila razprestreta jasna, poletna zvezdnata noć.

— Pisala sam njim, da pridem dnes, pa li nigdi nikoga nega, da bi mi bar košaro pomogeo nesti. Kak pa, zdaj na noć tüdi nišće ne vozi rad, — si je mislila, pri tom pa premišlavala, ka naj napravi. Fijakarov tüdi več ne biló, ar se je vsa gospoda odpelala ž njimi. Nazadnje se je domislila, da košaro pa kufer nehá v krčmi, sama pa se napoti peški proti domi i večkrat se zna što pelati v gorice, da vrže na kola košaro i pripela domo.

Té čas pa je od daleč začüla žmetno škripanje i ječanje kol, med štero se je mešalo ropotanje kopit. Nešće se je pelao s kobilami.

— Dnes so nam pa dobro zmleli. Čiravno sva mogla dugo ča-kati, naj so samo vreča puna pa naphana. Ve je pa tüdi takša stiska bila pri mlini, da bi se skoro, mrha ga dala, vküper lovili pa tukli med sebov . . . Ta mela nas zdaj znan do zime li predrži, — so pla-vali moški glasi do Kristininih vüh, čiravno so drnckala kola.

— Já, vrabca nas predrži. Dobro znaš, da smo vsi malo ne nori za pogače, — je odgovarjao ženski glas.

Radost njoj je zasijala na obrazi: — To more biti nešće z gor-njega kraja i té se itak pela mimo naše vesi.

Gda so pa kobile priklumale bliže, je v beloj mesečini Kristina spoznala Marjankinoga Štefa pa njegovu ženo iz domaće vesi. Krv njoj je ožarila lice, gda je zaglednola po letaj prviva dva človeka iz domaće vesi.

— Hej, kuma, malo počakajte, — je z rokov zvala. Štef je stavo kobile, čiravno ne čüo glasa.

— Bi bili tak dobri, da bi mi vzeli košaro pa kufer na kola, — je pitala naravnoč, gda je prišla do kol.

Štef pa je samo nevervano gledao v to gospodično, žena pa jo je včasi prepoznala:

— Razpeti Bog, ti si to, Kristina, viš pa te ne bi nikak poznala

VREME JE NAJBOLŠE IZKÜSTVO! Vnoge novotarije, štere se hitro po-javljajo i postanejo poznane po vnoгих reklamaj, znova hitro prejdejo, ar majo v sebi takše nedostatke, štere ne obdržijo v sebi tisto, ka so obečale. — Ali ka je zaistino dobro i vredno, štero spunjava postavlene zahteve, to prekosi vnoga de-setletja i postane či duže bole obliüblenejše! To strogo sprobano vreme je zdržalo glasovito domačo vrastvo THIERRY-BALZAM. — Število prijatelov Thierry-Balzama raste od leta do leta i mi pošilamo poznane glažke Thierry-Balzama z zakonom zavaranim znakom „zelena opatica“ po celom sveti. — Povsedi ma Thierry-Balzam stalno mesto i to v vsakoj domačoј apoteki, ar on nüdi v vnoghostevilnih slüččajaj hasnovitno i izdatno pomoč. Pri bolečinaj želodca i teške prebave oblažüje Thierry-jov Balzam bolečine, napravi tek i pospešüje, a pri kašli čüšti človeka od šljajmov. Istotak je to dragoceno i omiljeno sredstvo za mazanje na zviuna, ar oblažüje bo-lečine. I v vsakom zastarelom slüččaji je delüvanje Thierry-Balzama odlično. Trbelo bi ga vsikdar meti pri hiši, on se nikdar ne pokvari i je vse bolši, če je starejši. Na več jezere zahval dokazüje dobro delüvanje Thierry-Balzama i ka vsi hvalijo, to more i Vam pomagati. — 1 karton s 6 glažkami košta s paküvanjom i poš-tinov Din. 60.—. — Naročite istoga naravnost iz: Apoteke Angela Čüvara, ADOLF-a pl. THIERRY-a nasled. PREGRADA št. 48 (via Zagreb) Savska Banovina.

či se ne bi oglasila, — i že je bila pri njoj. Podali sta si roké i zato je šče stisnola rokó Štefi, šteri šče zdaj ne mogeo vervati, da je to resan ona. Vrgli sta košaro pa kufer na ponjavo, štera je bila razprestreta prek vreč, nato so si vsi trije vseli na raztrgano sedalo, tak, da je sedela Kristina med njima.

Gda je Štef pognao kobile, se je starao:

— Jaj, jaj, mrha ga dala, kama sam gledao, da so te moje oči ne mogle spoznati. Pred štirami leti si bila šče slaba deklíčka, zdaj pa si že cela gospodična, mrha ga dala na svet, pa šče kakša gospodična.

Kristina pa se je samo smejala na glas.

— Viditi je, da si bila v dobróm mestu, — je pravila žena, gda je za hrbtom ostanjüvao breg, vse z vinskim trsjom obraščeni i so na oba kraja ceste spokojno dremale nisike hiže, štere so mele nad oknami navešeno vse puno rdeče paprike.

— Kak pa, vi sodite samo po obleči, ne da bi mislili na to, da sam se tam mogla oblačiti po vertinjovoj želi. Nemrem se tožiti, da bi mi ravno preslabo šlo, vsakši pa zna, da je dosta dela pri francoskih kmetaj, šteri so precu skopi. Krvavo si je trbelo zaslüziti to malo prgiščo frankov. Ne sam bila nemarna za delo, vsikdi sam bila poleg, na njivaj, gde sam nakladala snopje pa detelco, či sam ne bila na senožetaj, nato pa doma šče nakrmiti vso živad i kesno v noči pospravlati v kühnji. Ali ne sam se strašila, tüdi skuzila sam se ne gde v kakšem skritom koti zavolo telkoga dela, ki so mi ga nakladali na moje slabe rame, liki sam si spevala pri tom naše domače pesmi, da se je šče Francozom lepo vidilo. Tak mi je šlo delo hitrej pa ležej od rok. Kak pa, sama sam bila, nikdi ne bilo blüzi našega človeka, komi bi mogla v domačoj reči razkriti tüdi svoje težave. Pa hlapci so silili v méne, smejali so se mi, či sam jim zgučala vse bodikaj, te sam pa ednomi primazala takšo plüsko za vüha, da je ves zmešani vido vse zvezde. Od tistoga časa sam mela mir pred vsemi.

Kristina se je zamislila v čas, gda ne bilo nikoga od njenih dragih pri njoj, gda je bila tak sama, pa sirmaška kak da te ne bi mela svojih rožnih dvajseti let pa bogastvo bogastev — mladost. Samo topla materina pisma so njoj davale batrivnost, ki so so se zvekšega končavale s preprostimi rečmi, odete v zvežnjene slove: — Moli, Kristina, bodi poštena, delaj rada i Bog ti da srečo.

Tüdi Štef pa žena sta premišlavalala kak žmetno more biti življenje samérne deklíne v hladnoj tujúni, kak žmeten je samo prvi stopaj v življenje — k sreči.

Vmes pa so ropotala i škripala razsüšena kola, pred njim so kobile, s kosmatimi členki, klumale z glavami. Za njimi so ostanjüvale kre ceste razsejane hiže, mirno so dremale pa se skrivale za sadovenim drevjom i klintonom, šteri je bio vse razpelani pod oknami i po vseh dvoriščaj. Ostanjüvala je dozorevajoča kukarca, odcvetajoča hajdina i senožeti, gde so bili razdevani navili sparjenoga sena.

— Zdaj si si nabrala kakpa precu penéz i tak mislim, se bomo vrteli po Božiči na tvojem gostüvanji, da hižo raznesémo, — jo je dražila žena, samo da bi pretrgala žmetne misli.

Kristina se je zasmejala žuboreče kak klopotec, da sta se pokazali dve rendi belih zobov.

— Jaz se šče mam čas ženiti. Zakaj bi se silila v zakonski jarem, pri tom pa pozabila na streho pa zemlo. Ali bi se naj šla na pašnjek past? Ne želem si bogastva, ne, to bi mi prineslo samo nemir pa nezadovolnost. Istina, mantrála sam se i delala za gole, sühe peneze pa to samo zato, da si pripravim mirno pa tiho družinsko ognjišče. Vnoge, vnoge pa té boj za peneze tak zmantrá, da njim spijé vso krv do zadnje kaple i té pridejo domo samo za telko, da si šče vtégnejo lečti v grob. Ve znate, da nas je osem, šteri smo vsi do zadnjega razmetani po sveti, ar so tiste krpe zemlé, štere dobimo kak deca, tak male, da se niti s kolami ne bi mogla obrniti na svojem. Zato sam pošilala peneze materi, da so mi doküpüvali kakši pedén zemle, da tak bar nekaj najdem, gda pridem domo. Kak so pa naša mati, so zdravi? — je prehenjala i se nagnola k Štefi, šteromi je silila glava na prsa.

— O, ona se dobro drži, njoj je Bog dobro dao. Vsikdar joj deca pošlejo kakše peneze, da se njoj ne trbe mantrati pa delati, ar je zemlo drugim dala v delo. Od leta do leta se bole mladi v obraz. Mrha ga dala, meni pa nikdar nišče ne pošle bar na pipo duhana, — je pravo Štef i švigno z bičom po kobilaj, da bi se bole predramo.

— Je že tak pri nas. Vse ka je najboljšega i v najlepših letaj, se potepile po sveti, samo ostareli lüdje so šče stalni, ar ščejo mreti v domi, v šterom so se narodili i šteroga so nazadnje, čiravno siromaškoga pa tesnoga, šče izda ljubili z vsov düšov.

— Pa novoga gospodina smo dobili v tom časi, kak tebe ne bilo doma, — se je paščila žena pripovedavati. — Samo ti nemrem povedati, kak dober pa lüden pop so to. Vsigidar znajo s šegavov rečjov prlé nagučati človeka, da se šče njim skoro ne vtégne pokloniti. Pa da bi znala kakši predgar so to, da njim v etoj okroglini nega para: včasih nas správjio od lepote v joč, včasih pa smo vse trdi od straha, gda nam zmivlejo naše napake. Skoro smo ne vredni tak vrloga gospodina, šteri skoro razdavlejo vse med lüdi pa deco, ka dobijo od lüdi . . . Pa tüdi Jaklinov Miškec se je rešo soldačije; pred ednim tjednom je prišeo domo.

Pri tom imeni je Kristina zardečila kak mak. V njenih očaj je zasijalo veselje, nežna milina njoj je spreletela lica i topeo nasmeh je živo svedočo od njenoga vročega srca . . .

V düši njoj je oživelo na stotine spominov. Vsi tisti večeri, puni mesečine, gda so plavale pesmi nad hižami domače vesi, klonkale na okna i dramile lüdi. Med temi pesmami je znala ona zaspati, Miškec

BOLŠE JE NAPREJ SE POSKRIBETI, NEGO ZAKESNITI. Najvekša pazljivost je potrebna pri zdravljenji vseh betegov i naj si bo to pri najmenših ranaj i mozolaj, ar nečistoča i nepazljivost lahko povzročijo neozdravljivost betega. — Zvünredni uspehi so se pokazali pri ranaj, kak tüdi pri vsakovrstnih zastarelih betegaj i to s Thierry-jovov Centifolijskov mastjov za rane, štera hladi i oblažüje bolečine i jako dobro ščisti rane. — Ta mast ne bi smela faliti v niednoj hiši, i tüdi se nikdar ne pokvari, čeravno je starejša, tem bolša je i v svojem delüvanji tüdi bolša. — Vse cenjene naročitse prosim naslavlati na: Apoteko Angele Čuvara, ADOLF-a THIERRY-a nasled. PREGRADA št. 48 (via Zagreb) Savska Banovina.

pa, šteroga glas je ona dobro poznala, se njoj je prikradno v srce i senjala celo noć od njega.

Že se je prikazao vrh zvonika domaće cerkve, šteri je kazao visiko nad drevjom s prstom gori v nebo. Razkrivale so se kmečke hiže, razmeščene okoli cerkve ino dvorišča z drevjom zaraščena i s trsom zakrita: končno se je prikazala cerkev sama, skrivajoče se za gostanami i za lipov, vse razjedenov pa razklanov od bliskov i časa.

Nekak svetešnje njoj je bilo pri srce, gda je po letaj pali začütila dih domaće zemle i njenih hiš.

— Da bi vidila, kak lepo cerkev mamó od znotra, — se je štela Štefova žena malo pohvaliti.

— Srečni ste. Moji dnevi pa so bili brezi svetih dnevov, brezi nedel, den je bio vednaki dnevi. Niti ednoga spomina nemam na takše svete dni kak so Božič, Vüzem ali Telovo. Iz domaće cerkvi pa so mi šče vsi svetki tak živo v spomini, vsi tisti topli pa domači božični svetki, gda smo spevali lepe starinske pesmi, pa vüzemske i telovske prošecije, gda je bilo vse v rožaj i vse zračje je bilo puno zvonjenja, spevanja pa svetle svetešnjosti. Edini čas lepoga veselja v mojem življenji je bio, gda sam šče spevala v domačo cerkvi. Zdaj po štiraj letaj bom pali prvokrat molila pa spevala v toj cerkvi, — je pravila Kristina s svetešnjim občütjom, punim veselja.

Že je pred njov zasijala speča ves, vsa oblijana od mesečine.

Na zavoji so se ločili. Ona vsa gibčna je skočila s kol i vzdignola s kol košaro pa kufer.

— Ka bom vam pa dužna?

— Ve bi pa to jako grdo bilo, či te ne bi vzeli gori. Samo zameriti ne smeš, da si se ne na bolšem pelala pa sedela. Itak je bolše se po siromaškom pelati kak po gospockom iti. Mrha ga dala, što bi si mislo, da se dnes Kristina pripela z nami domo, se je nekkelko ponašao Štef.

— Te pa Bog plati pa lahko noć.

— Bog daj tebi tüdi, — sta pravila oba naednok. — Pa nas pridi kaj gledat, — je še dodala žena, gda so že kola zavinola okoli cerkve v ves.

Kristina je stopala po vozkom kolniki proti domačo hiži. Ta mala, nisika hiža se joj je vidila, kak da bi se nekam vtonila i stisnola k zemli v časi, gda jo je ne vidila. Opasana je bila s sprotja spletenim plotom i z niskimi, lesenimi vratami. V oknaj, štere je zakrivao trs, je bila kmica. Nigdi ne bilo čüti nikšega glasa, vse je bilo tiho kak na cintori.

Tihoma je prišla do hižnih dver i poklonkala. Nikaj. Prijela je za kvako pa zružila z dverami. Notri so se odprle dveri.

— Bog ti sveti nebeski, što pa hodi tak kesno. Idi, Kata, pa pogledni, — je čüla Kristinā mater, kak je s prestrašenim glasom velela snehi.

— Što hodi? — je s trepetom pitala Kata šče napou snečki iz hiže v preklit.

— Jaaz, — je zavlekla Kristina z niskim glasom.

— Što jaz! Povej, ka bi rad? — je pitala pali glasno, da bi si dala vekšo batrivnost.

— Odprite dveri, — se je Kristina silila z glasom, pri tom pa se jako premagovala, da joj ne počo smeh.

— Mati, mené je straj, ite vi odprite dveri, — je skoro jočič pravila materi.

Kristina ne mogla več vzdržati. Vujšeo joj je smeh, glasen i prisrčen. Zdaj je znala, da so šče pisma ne dobili.

— Jezuš, mati, to je pa naša Kristina, — je včasi po tom odjekno po prekliti glas. Kata jo je spoznala po njenom značilnom smehi. Kak blisk je bila pri dveraj, jih od sünola, da sta si spadnole v naročje.

— Sin Davidov, moje dete, denok te je prineslo domou, da te pali morejo gledati moje oči, — je zavrisknola mati s čüstvom neizmerne materinske radosti. Kristina jo je obinola i tisti polüb, ki ga je pri tom občütila mati na svojem lici, je bio najbolje prisrčen pa srečen, ka jih je bilo tisti večer v celoj vesi.

S Kristinov je pali dihno falaček mirne, skromne lübezni v edno izmed naših, od mladine zapüščenih, hiž, napunila jo je s prijetnim dihom, kak da bi što raztoro dišeče vijolice.

POTNIK BREZ KARTE.

Šest veselih lovcov je šlo z varaša na jerébi. Eden med njimi je debeli možak bio, ki je komaj prisopo za drugimi lovci na železniško postajo. Po navadi je eden za vse prijatele küpo potne kárte. Misleč, ka se je zdaj tüdi tak zgodilo, je debeli jager z velikim trüdom goripriplezao na vlak, kde si je dolizbrisao debele kaple znoja i pihao je kak mašin pred vlakom.

Vlak začne iti. „Šteri pa má naše karte?“ pita debeli. „Naše kárte?“ — odgovori eden. — „Jas jih samo pét mam. Mislo sam, ka si si ti sam vzeo kárto“. Debelomi so ešče bole debele kaple znoja tekle po obrazi od toga odgovora.

„Ja, tü nega drüge pomoči, pod klop se ležeš, ka te konduker nede vido“ — pravijo prijatelje. I vseh pet ga rivalo, tlačilo, dokeč so ga pod klop spravili, kde je kak jež vküp potegnjeni ležao debeli lovec.

To je bio strašen frtao vöre. „Bole se vküp potegni!“ „Noge bole notri vleči, ovak te v pamet vzeme“. „Pst! Tak sopiš, kak mašin; čüo de te“. Tak so ga dražili prijatelje. „Jaj, vkraj bom; jaj to de mi smrt“, — stonjao je debeli. „Tiho, konduker ide“. „Karte, prosim“, zglasi se ostra reč konduktera. Debeloga pod klopjov ta reč tak strašno zadene, kak trompeta slednje sodbe. „Tü je šest kart, kde je pa šesti potnik?“ — veli konduker. „Božno njemi prišlo, pa se je eti pod klop doli légeo“, pravijo pajdašje i vövdari ž njih smej, šteroga so že komaj zadržávali. Debeli se je pomali vöprikopao z klade i svoje prijatele je ne z najlepšimi imeni pozdravla.

KRAMLJANJE O POLITIČNI RAZDELITVI SVETA.

„Svet je velik“, tako pravimo v vsakdanji govorici . . . Meri njegovo velikost samo na zemljevidu ali na potovanju, v železniškem vozu, v avtomobilu, na ladjah, letalu, vedno znova in znova odkrivaš njegovo razprostranost in obsežnost.

Pa vendar je današnji svet navsezadnje tudi majhen! Pot okoli sveta v nekaj dneh se je našim prednikom zdela nemogoča. Danes, ko poznamo razen železnic, avtomobila in ladij tudi letala, je to stvar, ki se ji ne čudimo več. Saj imamo vlake, ki dosegaajo že 160 km na uro, letala, ki prelete 700 km na uro, kar predstavlja že več kot trikrat hitrejši let od lastavice, pa ladje, ki so preplule širni Atlantski ocean v par dneh.

Danes se nam torej ogromnih razdalj, ki ločijo posamezne dele zemlje med seboj, ni treba več bati. Veliki letalski poleti, o katerih smo v zadnjih letih slišali toliko pripovedovati, nam to zgovorno dokazujejo.

Pa je svet vendarle tudi velik! . . . Saj prebiva na njem nad 2 milijardi ljudi. Nekaterim se zdi, da je našega sveta za toliko ljudi še zmeraj dovolj. Drugi menijo, da nas je na svetu preveč, posebno v Evropi, ki šteje dobro četrtno vsega človeštva, obsega pa komaj petdeseti del sveta. Zato mislijo, da živimo evropski narodi v preveliki stiski in da si moramo iskati nove zemlje tam, kjer je še vedno dovolj, posebno v Afriki Aziji in Avstraliji. Tako se nam tudi s stališča obljudenosti kaže naš svet zdaj velik, zdaj majhen, kakršna je pač naseljenost ljudi na zemlji.

Ker žive evropski narodi tako silno na tesnem, so si seveda že od nekdaj iskali zemlje drugod in si skušali pridobiti z njo novih virov svojega blagostanja. Svojim „posestvom“, ki so si jih pridobili na manj obljudenih celinah izven Evrope, so nadeli ime „kolonije“. Izmed treh glavnih evropskih ras — Slovanov, Germanov in Romanov — si samo Slovani niso iskali zemlje izven svoje domovine. Toliko bolj pa so bili na delu Germani in Romani, od katerih so si nekateri ustvarili izven Evrope ogromn posestva, ki so mnogo večja od njihove domače zemlje. Tako je na primer samo v oblasti Angležev ena četrtna vsega človeštva, dočim je Anglija sama celo nekaj manjša od Jugoslavije. Te številke pa vam bodo še bolj jasne, ako pomislite, da živi na vsem svetu okoli 2000 narodov in da poznamo skupno 72 držav; od teh 72 držav sveta je torej samo ena t. j. *Velika Britanija*, gospodarica ene enajstine vse površine zemlje ali dobre četrtnine suhe zemlje. Njej se dajo po svoji obsežnosti primerjati samo še Rusija, Francija in Združene države Severne Amerike.

Da si boste to čudno rāzdelitev naše zemlje med obstoječe dr-

Podugšaj si življenje! O tom predmeti je izišla jako zanimiva knjigica, štero čtevci dobijo ščista kšenki, če jo s kartov zaprosijo od poš. zbiralnoga mesta Ernest Pasternack, Berlin SO., Michaelkirchplatz 13, Abt. III. 31. Na drugom mestu se od toga lejko obširnejše podvčite,

žave še boljše predstavljali, vam hočem to predstavo olajšati z majhno primero:

Predstavljajte si vas, ki šteje 72 hiš. K vsaki izmed teh hiš pripada določen kos zemlje, ki tvori njeno posestvo. Tako nekako je tudi ves svet razdeljen na 72 državnih posestev. Ta posestva pa niso vsa enako velika, kar si boste zopet najlažje predstavljali, če se spomnite na pravkar navedeno primero o 72 posestnikih v vasi. Vsaka hiša ima sicer svoje posestvo, toda štirje posestniki imajo sami več kot polovico vaše zemlje. Vsi ostali gospodarji so samo *večji* ali *manjši* posestniki, med njimi so pa tudi siromaki *kočarji*, ki imajo le toliko zemlje, kolikor je pokriva njihova hiša.

Tako nekako je tudi s to čudno razdelitvijo sveta med večje in bogatejše ter manjše in revnejše narode. Nekateri imajo samo svojo hišo, svojo državo ali državico, drugi pa imajo razen te svoje strehe še večja ali manjša posestva po širnem svetu — in ta posestva so njihove *kolonije*. So pa tudi taki narodi na svetu, ki nimajo niti svoje strehe, svoje *države* in so samo nekakšni najemniki stanovanja (arendiši), dasi prebivajo na domačih tleh. To so narodi v kolonijalnih posestvih.

V Evropi ima danes že skoro vsak narod svojo lastno državo. Tako jo imamo tudi mi Slovenci, dasi ne vsi od leta 1918. naprej v naši Jugoslaviji. Živi pa v Evropi še slovanski narod, ki nima svoje lastne države, ki je torej pod *tujo* streho na *domačih* tleh. To so Lužiški Srbi v Nemčiji.

Naša Jugoslavija, ki meri samo 248.000 kvadratnih kilometrov, se vam ob primerjavi s svetom zdi sicer majhna, vendar ne boste njene velikosti nikdar tako močno čutili kot prav tedaj, ko se boste z naporenega potovanja po širnem svetu zopet vrnili v njen topli objem. Tedaj se vam bo prav gotovo zdela zopet lepa in *velika*, kakor se vam zdi velika danes, ko še niste na široko gledali v svet. Zakaj? Zato, ker boste čutili, da je *naša*. Pregovor: „Ljubo doma, kdor ga ima“ vam bo šele po vrnitvi v domovino postal zares — razumljiv.

Vöre, zlate i srebrne predmete najbolše kúpíte, če od stare strokovne firme H. Suttner, Ljubljana št. 895. zaprosite ilustrirani katalog, šteri se Vam pošle popolnoma brezplačno.

Poštüvanim čtevcom kalendara naznanjam,

da sem prevzeo

zastopstvo za sekulacijo

od naše domače zavarovalnice, VZAJEMNE ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI. — Napravim vse vrste zavarovanja kakti požarno, vlomsko, avtomobilsko i živlensko ino vse drugo zavarovanje.

MATAJ FRANC, tajnik Kmečke posojilnice
v **SOBOTI**.

GOVOR Č. G. GLAVAČ FRANCA, BOGOSLOVCA, NA ŠIRITELSKOM SESTANKI V VELIKIH DOLENCIH.

VERA BREZ DEL JE MRTVA.

Pred dobrimi štiristo leti se je v katoličanski Cerkvi začelo veliko bogoslovno pitanje, štero je za duga leta jako vplivalo na zgodovino krščanskih narodov i štero šče dnes za vedno loči dobre krščanike od slabih. Pitanje, jeli vera brez del opraviči človeka pred Bogom, ali pa je takša vera samo prazna, mrtva vera. V boj za to pitanje, mi to znamo iz zgodovine, so šli celi narodi, leta i leta so se vodile strašne bojne, ljudstvo se je puntalo, narodi so se med seboj klali, dokeč se ne od prave matere Cerkvi ločilo veliko število njenih nevernih vernikov i si ne postavilo svoje krivoverske cerkvi. V sv. Pismi pa stoji i to je naša prava Cerkev vsigdar včila, ka je vera brez del mrtva. „*Ka pomaga, bratje moji, če što pravi, ka ma vero, del pa nema?*“ (Jak. 2, 14) *spitavle boža kniga*. I to pitanje se šče zdaj ponavla pri vsakšem vernom človeki, ponavla posebno dnesden, kda trbe proti hüdobji nevere postaviti živi plamen dejavne vere. I ka je dnes tisto delo, štero nam vera tak jako, i ne motim se, če pravim — najbolje nalaga, kakše je tisto delo, brez šteroga je v denešnjih prilikaj naša vera posebno prazna i mrtva?

To je, dragi širitelje i širitelice, dnesden delo za dober tisk, delo za krščanski tisk. Tak moremo na to obrniti one reči svetogā Pisma: *ka pomaga, bratje moji, če štò pravi, ka ma vero, dela za vero, dela za dober tisk pa ne opravla? Takša vera je prazna i što ma takšo vero, tisti je slab krščenik. „Kak je telo brez dūše mrtvo, tak je tudi vera brez del mrtva“*. (Jak. 2, 26). Vi, ki ste se te den zbrali na širitelskom shodi, ka si za to odlično i najbolje sodobno delo za krščansko vero znova naberete moči i ognja, pa tudi vsi navzoči, v šterih gori ogenj nezmaglivo vere, pomnite, da se to staro bogoslovno pitanje, ali more vera brez del opravičiti človeka, postavla tudi zdaj tū pred vas pitanje, jeli smo šče mi vredni nositi v srci dragoceni zaklad svoje vere, če pri tom zanemarjamo veliko dužnost, širiti dober krščanski tisk. To pitanje ste vi že rešili. Namen našega shoda i vaša velka vdeležba že svedočita, ka je to nemogoče.

KRŠČANSKI TISK.

Velka naloga našega časa je najmre ta: obraniti krščansko vero pred velikim brezboštvom, štero se vsikdar bole širi i znova pripelati do življenja i moči edino istinski i zveličavni navuk Kristušov. Vsi smo dužni to nalogo vršiti, ponūcati za to vsa sredstva, štera so nam na razpolago. I v okvir te naloge spada tudi širjenje krščanskoga tiska. Tisk je dnes najmočnejše sredstvo v rokaj nasprotnikov vere. Če ga pa mamó mi v svojih rokaj, je to naše najmočnejše orožje. Moč tiska je strašna. V nekaj dnevaj lahko spremeni svetovno javno mnenje. Tak se je letos komunistom posrečilo, ka so s pomočjov svojega tiska osvedočili skoro celi svet, ka bojna, štera se na Španjolskom bije za vero, ne bojna vernih katoličancov proti brezbožnim komunistom, kak

je v istini, liki bojna kapitalistov i fašistov proti lačnomi lüdstvi. Šče vekša moč je združena v svobodomiselnom, slobodnozidarskom tiski, šteri skoro neomejeno vlada nad celim svetom i tak pomali, a vztrajno i gotovo odtüjavle lüdi od Cerkve i od Boga i je vodi v brezverstvo.

Proti obema tema silama je potrebno postaviti samo edno: močen, dober krščanski tisk, šteri vniči kvarni vpliv komunizma i svobodomiselnstva ino vtrdi v lüdstvi versko osvedočenje. I to je zdaj vaša i naša naloga, ka te dober tisk kem bole med lüdstvo razširimo. Ka najmre pomeni, širiti dober krščanski tisk? Pomeni, širiti božo reč, oznanjati evangelium, spunjavati Kristušovo naročilo: „*Idite po celom sveti i oznanjajte evangelium vsakšoj stvari*“. (Mr. 16, 15). Kak velko i vzvišeno delo, štero vršijo pravi poslanci, dühovniki Kristušovi: oznanjati lüdem evangelium, posredüvati lüdem božo reč, božo istino i je tak voditi po poti zveličanja! To je teda tisto delo, brez šteroga je naša vera tak prazna, tak mrtva.

DOMAČI TISK: NOVINE.

Kda omenjam dober, krščanski tisk, mislim tü predvsem na naš domači tisk, mislim tü predvsem na naše Novine, šterih širitelje ste vi, dragi poslušavci. Večkrat se je že čüo ugovor, zakaj Novine ne pišejo v kniževnom slovenskom jeziki, zakaj pišejo v domačem, prekmurskom narečji. Odgovor na to pitanje je: dokeč ta se boža reč i socialna pravica oznanjali z vekšim uspehom v domačem narečji, tečas ne misliti, ka bi Novine pisale inaiči kak pišejo.

Ar boža čast i obramba krščanske vere, to je najglobši namen našega tiska. I neposredno s toga namena zvirajo vsi drügi, predvsem pa te: vsikdar i pod vsakšimi pogoji zagovarjati pravice siromaškoga, tlačénoga lüdstva. Naše lüdstvo trpi pod strašnov žmečavov siromaštva i prepüščenosti. Malo jih je, ki se trüdiyo, ka bi njemi istinsko opomogli. Malokde je što, ki bi z lübezniyov prislono svoje vüho i poslušao nemo, pa nazlük tomi do neba kričečo tožbo stiske i nevole. Vnogo je pač že tistih, ki kažejo lüdstvi krivice i pri tom agitirajo za svoj navuk, pa to so krivi prorocje, ki oznanjajo sovraštvo, ne lübezen, ki ščejo spraviti lüdstvo v šče vekšo nevolu, ki ščejo zapelati nevedno lüdstvo v komunistično revolucijo i ga tak zarobiti bolševiškoj strahovladi. Lübezni, prave lübezni do lüdstva pa je malo. I prav Novine morejo pred vsakšim svedočiti, ka so vsikdar z najvekšov lübezniyov branile pravice lüdstva. To so delale dozdej, to bodo delale tüdi v naprej.

Zato vas pozivam, Vas, dragi širitelje i širitelice i vse drüge navzoče, širite s kem vekšov gorečnostjov naš domači tisk, širite Novine. Ne dajte se pri tom nadvladati od vnoгих drüghih, šteri širijo svoje liste iz popunoma drüghih namenov. Naj bo pri vas vekša gorečnost i lübezen do vere kak pa pri njih sovraštvo i zaničüvanje do vsega, ka je božega. Denešnje prilike i okolščine so najmre dosta bole nevarne kak včasih. Mi smo postavljeni v čas, v šterom se odloča zmaga vere i nevere. Tüdi v našoj Slovenskoj krajini so se razmere daleč spremenile. Na našoj grüdi je zraslo velko pitanje sezonskoga delavstva. 13 jezero naših lüdi hodi v tujino i se vrača k rod-

noj grūdi, 13 jezero lūdi je odtegnjenih skrbi domače zemle i izročenih najhūjšim nevarnostam verskoga i jakostnoga prepada. To je kvas, ki pomali, a vztrajno spreminjavle obraz naše krajine; to je dūša Slovenske zemle, za šterov sega roparska komunistična roka. Vsi znate — čteli ste to pred kratkim — v kakšoj nevarnosti so naši delavci, posebno v Franciji. Čteli ste celo to, ka mislijo komunisti za delavce izdajati poseben list pod katoličanskov firmov. Nikaj bolše je ne indri. I kde je prva pomoč? V našem krščanskem tiski, ki more s svojim vplivom segnoti tūdi v tūjino. Neizmerne važnosti je, ka je naše delavstvo naročeno ná Novine. To njim je dozday edina vez, edina pomoč v tūjini.

Pa tūdi doma, što ne ve, kak se okolščine naglo spreminjajo! Mladi dijaški rod, šteri je stopo po bojni v šole, stople zdaj v življenje, stople zdaj pomali na odločilna mesta. Istina, vnogo jih je, ki so se svojim lūdstvi i svojoj veri ne odtūjili. Tej so vūpanje svojega lūdstva i že se kažejo tūdi prvi sadi njihovoga dela. Istina pa je tūdi, ka je vnogo, šče mogoče več takših, štere je zvodo tok časa v svojo i v drūgih pogūbo. Komunizem se je zagrizeo v krv i dūšo naše vučeče se mladine. I vi znate, ka pomeni, če je naše izobraženstvo komunistično. Pomeni, ka je narod spadno v roke lūdem, šteri njemi ščejo iztrgati najsvetejše ka ma, njegovo lastnino, njegovo poštenje, njegovo vero, pomeni, ka je narod svojo usodo i blaženost zašpilao. Vsi poznate na priliko „Klub prekmurskih akademikov“. To je drūštvo naših visikošolcov, štero ma svoja, od oblasti odobrena pravila, po šterih naj bi delalo v vekši dobrobit lūdstva. A v istini se za tem drūštvom skrivlejo tūdi komunisti, ki skrito vodijo vse drūštveno delo po komunističnih navodilaj i si iz drūštva jemlejo svoj komunistični naraščaj. I vpliv drūštva se ne omejo samo na visiko šolo, liki sega že tūdi na srednjo šolo, ka je tem bole nevarno.

Pa to je samo eden primer. Če bi mi čas dopūščao, bi lahko opozoro na razmere naših dijakov v Ljubljani, štere so vse drūgo kak zadovolive.

I da se doteknem drūge okolnosti, štera nam je prav za prav najbliže: našega vučitelstva. Tūdi tū trbe povdariti, ka je vnogo takših, šteri pray i pravilno vršijo svojo vzgojiteljsko dužnošt. Ne smemo si pa prikrivati istine, ka je že v vlogih vesnicaj postalo vučitelstvo širiteo bolševizma, tak v šoli kak zvūn šole.

K vsemi tomi je šče pripisati nekaj svojsko našega, najmre pojav, ka vstaja iz naše študentske mladine rod pisatolev — na čeli šterih stoji, kakpa, Miško Kranjec — ki se v dūhi brezverskoga naturalizma vneto pripravljajo za svoje rūšeče delo.

Vse te okoliščine, dragi širitelje, nas znova i znova silijo h kem vekšoj gorečnosti, ka z dobrim tiskom onemogočimo nakanenja protivnikov i svetimo z dobrim tiskom do istine. Izdavati i širiti dober tisk je vnogokrat v denešnjih prilikaj bolše delo, kak zidati cerkve. Kelko dobroga lahko napravi eden krščanski časopis! Tjedem za tjednom prinaša lepe i vzpodbūdne članke, tjeden za tjednom i den za dnevom vpliva na mišljenje lūdi. Opravlja delo, štero predgar v cerkvi nemre opraviti.

SLAB TISK.

Teda če je delo, ki ga opravlja dober list, tak dobro i zasluzno, je pa delo, ki ga vrši slab tisk, tem bole kvarno i pogubno. I to je prav za prav poglavje, na šteroga moramo obračati najvekšo pazljivost. Slab tisk! Edna izmed najvekših hüdobj modernoga časa! Trditi moremo, ka se najvekši del pokvarjenosti i vsakojačke hüdobje širi ravno po slabom tiski. Kde je razširjeni slab tisk, tam vmira vsakši čüt za vero i Cerkev, tam versko življenje prepada. I čüjte, ka pravijo sami komunisti: slab tisk je prvi pogoj komunistične revolucije! Nej je vaša naloga samo ta, ka dober tisk širite, vaša naloga je tüdi, ka lüdi od slaboga tiska odvračate i ga na dobrega naračate. Tü vas čaka vnoo dela, ar slaboga tiska je v našoj krajini že strahotno dosta. Nega več vesnice, kama ne bi hodili brezverski listi. Mislim, ka ne delam krivice ne Domovini i ne Kmetijskomi listi, če pitam, ka čüjem z jezeri i jezeri vüst, jeli ravno teva najbolje ne odvračata lüdi od pravoga verskoga mišljenja? Kak küga se širita po naših hišaj, namestaj celo brezplačno. Ravno tak drügi, če ne bole razširjeni, pa nikaj menje kvarlivi neso, pitam: Slovenski narod, Jutro, Pohod, itd. za vero?

NAŠA NALOGA.

To je, dragi širitelje i širitelice, vaša naloga, naloga tüdi vseh drüghih, šteri verjejo versko istino, ka je vera brez del mrtva. Pred nami je odpreto neizmerno pole dobrodelnosti, i od toga je najbolje zasluzna tista dobrodelnost, ki pomaga düši, ki njoj odpira yretino življenja, čuva pa je čemera i zablode. I što more tajiti, ka je dober tisk ne tisto dobro delo, ki odpira düši pot do življenja i jo čuva zmot i zablod? Tü je teda prilika za dobro delo, tü velka naloga i dužnost modernoga časa, na tom poli moremo vsem dokazati, ka je naša vera samo te živa, te istinsko opravičлива, kda jo poživljajo dela krščanske lübezni i pravice. — Naj zato z denešnjega spravišča, to je moja žela, nišče ne bi šo brez trdne vole, trdnoga sklepa: naročao i čteo bom dober tisk, naročao i čteo bom naše „Novine“, širo je bom z vsem ognjom, slaboga tiska bom pa čuvao sebe i bližnjega. Za to delo vas vse Bog živi!

PRIJATELI NA SPOMIN.

Sunce so gledale
najne oči . . .
dol z morske obale
kak zatoni . . .

Naglo se spüstito
za te gorè . . .
Spomnilo naj tiho,
da vse miné.

Sunčni je kapao žár
z nebe visin,
vživao prekrasni čár
zemle je sin . . .

Lepot prikazat teh
čopič ne zná . . .
vekše pa melo te
srce naj dvá:

Večna ožarjala
Lübv je naj,
tros'la z tabernakla
milost na naj.

Milost prijateljstva,
naj to živé,
naj spravi v nebesa
tebe, mené.

SRČEN.

ZVONAR JANOŠ...

Jasna, zvezdnata noč je začnola bledeti. Prva medlovna svetloba je zasvetila od vzhoda.

Na vesi pod bregom, obdanim okoli i okoli z goricami, so se tü i tam oglašali jütrašnji kokotje. Samo na temeni Vršiča je bio šče popuni mir.

V kuči, ki je stala ščista na vrhi, poleg kapelice svetoga Vrbana, varivača goric, je nekaj zaškripalo. Stara stenska vöra je pomali odbila: tin, tin, tin!

Janoš so se zdignoli z ležišča i stopili k okni.

„Trbelo bo iti“, so zamrmrali i poglednoli proti Gaji, skoz šteroga se je bole i bole svetilo jütro.

„Znova smo z ednim dnevom bliže k smrti! Mladim smo na poti. Samo za zvonara sem šče dober i svetomi Vrbani za tovariša!“

Med tem mrmranjem so pogladili predečega mačka, ki se je brüso okoli njih, kak da ga razmijo; oblekli so lače i kaputič, stopili v kapuče i se pokrili s starov, ogüljenov šapkov. Stopili so v preklit i od tec na prag.

„Lepi den bo; megla se kadi iz Žabnjeka, samo da grmelo ne bi dnes iz nje!“

Obrnoli so se proti svetomi Vrbani, se odkrili, kak da bi ga pozdravljali, nato pa pomali šli po breščeki navzgor. Prvle jasen obraz, se njim je zdaj zresno. Janoš so začnoli moliti jütrašnjo molitev.

Bleda svetloba njim je zalevala sühi, od žil nategnjeni obraz. Kratki, ščetinasti mostači so njim štrleli na razno i sivi, redki vlasje so njim pokrivali samo šče rob glave. Ve so jih Janoš že meli prek sedemdeset let i z rožicami njim tüdi ne bilo nikdar poslano. Naglo so slabili i zvün svoje zvonarske slüžbe so se ne lotili več nikšega dela. Ešče to njim je bilo pretežko; ali da bi zapüstili svoje zvone, od toga so ne šteli čüti.

Ravno so odmolili, kda so prišli k cerkvi po bregi. Mračno jih je gledalo mogočno belo zidovje i šče mogočnejši novi tören, šteri njim nikdar ne bio po voli.

Potegnoli so klüč iz žepa, odklenoli težka hrastova vrata pod starim zvonikom i stopili so notri. Pobožno so se poškropili, zavili na levo pod novi tören, kde so visile tri vože njihovih lüblenih zvonov. Prijali so slovesno za najdebelejšo i pomali potegnoli. Vdarilo je močno i se glüšeče odbijalo po okrogлом zidovji od vrha do tal i grmelo na Janošova vüha. Zvonili so dugo, ednakomerno; globoko so se prepigibali kre voža i s težkim odihavanjem so si davali takt. Naj bi se godilo okoli njih kajkoli, oni bi ne videli i ne čüli nikaj. Düša njim je splavala po voži gori do vélkoga zvona i spevala sta sküпно, da se je razlevalo prek po vesi, prek pol; po vsöj širokoj ravnini, daleč ta do štajerskih bregov.

Odzvonili so. Globoko so si zdehnoli i zglednoli so se gori: „Težki, vsigdar težkejši mi postanjüješ! Trbelo de te znova namazati.“ Obrnoli so se i šli po stubaj z malimi stopaji v tören. Stube so bile zložne, pa vendar se jih ne so mogli privaditi. Streta lestvica v starom

zvoniki njim je bila lübsa, pa tüdi pot je bila tam kračiša. Tü pa hodiš vsigdar okoli, vsigdar više, pa komaj se včakaš konca; to je ne za stare čonte.

Prišli so med macle. Prav za prav to ne so bili macli. Zid je prehajao v stebrovje z dvanajstimi stebri i to stebrovje znova v zid blüzi pod vrhom, kak da bi odrezani bio, samo na ednom robi se je nadalüvao v malom zvoniki. Teh dvanajst mogočnih stebrov je bilo kak dvanajset apoštolor, celi törem z malim törmom, na konci pa kak zdignjena desnica cerkve, kazajoče s kazalcom v nebo — tak so pravili pokojni gospod i Janoš so s svetim strahom hodili po toj „desnici“ i med „apoštoli“.

Tü je bio najprve prostor za näjvekši zvon, ki naj bi ednok tü viso. Janoš ga najhitrej ne bodo doživeli. Ve niti ne trbe. Potom bi mogoce njihov véliki na drügo mesto i novi bi bio véliki. Dva maliva sta visila nad tem prostorom, pa Janoš so jiva dnes niti ne poglednoli. Stopili so zdaj po strmoj lestvici šče više. Tü je viso njihov véliki! Janoš se je zjasno obraz. Obinoli so zvon z radostnim pogledom. Vsigdar so ga z veseljom gledali, kak bi ga tüdi ne, ve njim je zbüjao teliko prijetnih spominov! Dugih petdeset let sta bila že vküper. Petdeset let! To je bilo te, kda so Janoš začnoli hoditi zvonit, ar so bili oča že stari. Te je bio véliki šče sveteo i novi. Tüdi Janoš so bili mladi. Zdaj pa sta oba stariva, zvon je počarno, Janoš pa so se vugnoli.

V starom zvoniki je meo vélki nekda prijatela. Pa je prišla bojna i ga pobrala. Tüdi Janoš so mogli iti v boj i vnükec Jožek jih je nadomestüvao. Skrbno so njemi naložili, kak naj zvonci i deco naj nikdar ne püšča zraven, da zvon ne poškodüjejo. Janoš so se vrnili iz bojne. Vidilo se njim je, da vélki popeva lepše, kak ga oni poganjajo. Naskori nato je vélki dobo prijatela, novoga, menšega; za nekaj let pa so oba potegnoli v novi višiši tören i šče tretji, srednji, se njima je pridrüžo. Zdaj so popevali, da jih je bilo veselje poslušati. Znova so tekla leta i Janoš so postali stari. Čütili i znali so, da ne bo dugo, ka tüdi njim zaspevlejo.

Med tem razmišlanjom so poiskali zaprašeni glažek z olijom i pomali pa skrbno, da se ne bi razlejala niti kapla, vlevali pod tri-zobčatno os zvonovoga jarma.

Močno so se vtegnoli, da bi postavili glažek nazaj. „Znova boš leže . . .“ Naednok se njim je zakmičilo pred očmi, velka slabost jih je obišla. Lovili so se z rokami, nato po spadnoli vznak s tramovja na trda cementna tla.

Obležali so negibno, samo jako so hropeli, krv je pa močila tla.

Dobre frtao vöre so ležali, ali v ranoj jütrašnjoj sapi so naskori k sebi prišli. Odprli so oči i poglednoli okoli sebe. V glavi njim je jako šümelo, misli so se njim blodno mešale, da so ne znali, ka se godi ž njimi. Probali so vstanoti. Prave roke so ne mogli zdignoti. Podprli so se z levov i se teško postavili gori.

„Ve pa ne treščilo v tören? Veter šümi, drevje pa je mirno!“ Teda so začütili nekaj toploga za šinjekom. Segnoli so z rokov nazaj. Krv se je cedila iz rane na glavi.

Kapa je ležala na tleh. S težavov so jo pobrali i si ž njov obri-

sali krv z šinjeka. Jako težko so stopali po strmoj lestvici do spodnjih zvonov. Večkrat so opešali, skoro bi z glavov spadnoli naprej. Po stubaj je šlo ležej; primali so se stene, ali večnost je minola, prve kak so prišli na tla.

Postali so malo, nekajkrat močno si vzeli zrak i nato so stopili v cerkev. Bilo je šče kmično. Večen posvet je vgašüvao; zdaj i zdaj vgasne. Šteli so stopiti naprej, ali čütili so, da ne bodo mogli. „Fani morem povedati, potom pa idem domo“.

Küharica je ravno odpirala, kda so Janoš prišli pred farov. Ne so jo pozdravili kak navadno. „Posvet vgašüje . . . stopite vi ta . . . jaz morem iti domo“, so s težavov povedali. Jezik se njim je trdo obračao v vüstaj. Teda jih je Fana bole poglednola: „Jezuš! Ka vam pa je, kakši pa ste to?“ Bili so jako bleđi, prsi so se njim naglo zdigavale, z levov rokov so se podpirali na steno, desna roka njim je pa negibna visila navzdol.

„Eh, ve ne nikaj hüdoga . . . nekam slabo mi je . . .“ Na stube so si doli vseli.

„Vmrlí bodo! Vodo!“ Fana je bežala v kühinjo i se vrnola s punim piskrom vode. Roka njoj je tak trepetala, da se voda vö iz piskra vlevala. Močila njim je čelo. Zaglednola je rano na glavi. Krvavi so! Ka njim je? Pijani so vendar ne tak rano. Teda so odprli oči i opazila je blodni i topi pogled. Taki njej je bilo jasno, kde se njim je pripetila nesreča.

„Malo je bolše“, so znova s težavov povedali. „Domo idem!“ Zdignoli so se kre stene, ali desno nogo so komaj premikali.

„Počakajte, idem po Jančija, da vas sprevodi, ve ne pridete sami domo!“ Odišla je büđit hlapca, ali Janoš so ne šteli čakati. Poprimajoč so šteli iti, a ne so mogli zavolo slabošče.

Pri cerkvi so se šteli zglednoti po zvoniki, pa ne so mogli zdignoti glave. „Što bude . . . k meši . . .?“ so mislili. Misli so se njim mešale, da že skoro znali so ne, ka se godi ž njimi.

Za cerkvijov so napravili šče nekaj drsajočih stopajov. Pri staroj grüški kre jarka so obstali. Krvavordeče sunce se je pokazalo od goríc. Janoš so v sunce odprli oči: krv, ogenj . . . Nato so se njim same na veke zaprle i omedleli so. Ravno je pribežao hlapec.

Odnegli so jih domo.

K meši je odzvano Jožek.

Za dva dni pa so zaspevali zvonovje i velki njim je zadnjikrat zaspevao . . .

(Mladika štev. 8|1936).

PREDNOST MAJO, RAZVESELIJO I POHVALE VREDNI SO TISTI LÜDJE,

ki znajo bar na ednom inštrumenti igrati. Oni so povsedik prilübleni i dobro došli. Njihovo življenje je tem lepše, če znajo z igranjom preprečiti vsako slabo razpoloženje i pri tom si tüdi vnogo zaslüžijo. Tüdi Vi se lahko navčite na vsake gosli i to brez vučítela. Svetovno znana firma glazbenih inštrumentov **Meinel & Herold**, dava svojim odjemalcem brezplačna povučna pisma, s pomočjov šterih se i dete lahko navči igrati. Trbe samo meti dobre gosli z čistim i punim glasom. Samo dober inštrument dá dober glás. Takši se dobijo po jako niskoj ceni naravnost iz fabrike odn. fabriškoga skladišča **Meinel & Herold**, Maribor št. 217. Zahtevajte brezplačen ilustrirani cenik. Gosli so najmilejši dar za starejše kak i za deco.

PET BOTOV ZA KONJA.

Veseli bogat kmet Žitnik se je na lepom žutom konji prijahao pred edno gostilno. V gostilni je med drugimi gosti sedo küpec Ižak, šteri je vido kmeta doli stopiti s konja i se njemi konj taki jako dopadno. „To je pač lepi konj, na šterom ste se prijahali“, tak pozdravi židov v gostilno prihajajočega kmeta. „Dopadne se vam, Ižak?“ — pita ga kmet. „Či se mi dopadne? Sto botov bi přestao za njega!“ — odgovori Ižak. — „Zakaj sto? Za petdeset ga tüdi lahko dobite“ — veli kmet. V židovi se je pobüdila židovska natura i začno je handlati: „Gospod Žitnik, za petdvajsti ga ne bi dali?“

„Dobro je, za petdvajsti ga tüdi dobite, ali za petnajset, ali za pet, či ste s tem zadovoljni.“

Z židovom se je vrtio svet, ne je znao, ali je šala, ali istina, ka kmet pravi. Misló si je: Ednok sam dobo od sodnika deset botov, pa sam zato li stari Ižak postao. Zakaj pa za toga lepoga i dragoga konja ne bi gorivzeo pet botov? Potom je pravo kmeti: „Držite svojo pošteno reč?“

„Ne verjete mojoj reči? Ščete pismeno?“ odgovori kmet. „Prosim lepo, bolše bi bilo v pismi — za dobroga redü volo“. Gostilničar je pozvao kralevskoga notaroša, šteri je napisao sledeče pismo: „Če küpec Ižak od navzočega kmeta Žitnika pět vdárcov s poštenim botom prestoji i redno vö dobi, tak njemi Žitnik svojega tü bodočega žutoga konja brez vse druge plače prek dá v njegovo lást“.

Kda je židov podpisani kontrakt vküp vugno i v žep správo, se je taki prek po ednoj klopi na črevo vlégao. Gostilničar je prineso eden dober, vugibki borojcin bot i Žitnik je ednok potépno po zádnjem teli židova, tak ka je té zörjao: „Au vájj!“ Nadale si je pa na tiho mislo: „Bog pravičen! Té kmet pa bole zna vdariti, kak sodnikov sluga. I proti tomi borojčnomi boti je slugov bot kak pero lehkí bio“.

Kmet si je pa po prvom vdarcu doli vseo k stoli i zapovedao si je tri deci. Za kratek čas je pa pitao židova: „No kak vam dene, sin Ižak?“ „Hm, kak mi dene, dajte mi ove tüdi, pa bom rešeni“.

„To se lahko zgodí“, veli Žitnik i vseče ga ob drugim tak močno, ka je židov vse zvezde vido ino si etak mislo: „Té lump grdi me šče na zelje vküp zosekati“.

Po drugim vdarcu si je kmet znovič k stoli vseo; tak je činio tüdi po tretjem i štrtom vdarcu. Po štrtom vdarcu se je oglaso židov: „Zahvalen sam vam, ka ste mi dáli ednoga za drugim vživati; zmerite mi vö tüdi petoga i žuti de znao, čidi je.“

„Sin Ižak — smejao se je kmet — na petoga te dugo mogli čakati, mene roka boli i za celi svet ne vdarim petoga?“

„Kak pravite? Poleg pravice i poleg pisma meni ešče eden bot ide! Tü ne dopüstim nikšega handlanja“.

„Dobite že petoga tüdi, ali ne prle kak na sodni den“, odgovori kmet.

„Jas ščem meti svoje! Vsakomi svoje! Ali mi date peti bot z lepa, ali pa idem k sodniji i tožo bom!“ Tak je larmao židov. Kda je pa vido, ka protitev ne gene kmeta, se je začeo nalizavati: „Gospod

Žitnik, kak poštenjak ste poznani po vsaj krajini . . . držite gori svoje dobro ime . . . dajte mi vō pěti vdarec, za trūd vam plačam sto Din.“

„Za celo kitajsko cesarstvo vam ne dam več botov“, potrdo je kmet. Židov je zdaj goriskočo i šo je k državnimi sodniki. Žitnik je tudi ž njim šo. „Milostiven gospod sodnik, Žitnik mi je dužen eden vdarec z botom na mojo zadnjo stran, pa mi ga nešče dati“, tak je tožo lžak. Sodnik je odgovoro: „Gospod lžak, či tak jako želete bot, jas lahko pozovem sodnijskoga slugo pa vam dam pětvajsti botov vōzmeriti na vašo zadnjo stran“.

„Jaj, sveti prorocje!“ tak je bréčao židov — „jaz neščem vdarcov od sodnije, nego od Žitnika, ki mi ga je dužen, kak eto pismo kaže“.

Nato je židov prek dao pismo sodniki. Sodnik si je zravnao očale na nosi i čteo pismo. Potom se je zasmejao i pravo: „Dragi gospod lžak, tū jas nikaj nemrem napraviti; v pismi ne stoji to, ka vam je Žitnik dužen dati pět botov, nego samo to, ka či vam vō dá pět botov, te dobite konja“.

„Au vāj! Nega več pravice na sveti!“ se je tožo židov. Na peti bot i na žutoga konja pa ešče zdaj zaman čaka.

NEKAJ ZA KRATEK ČAS.

Tūdi mož ma negda istino.

Mlada žena med jočom pravi svojimi moži:

— Gda si me za ženo vzeo, si mi pravo, ka de mi tak dobro pri tebi, ka se bom lahko v mleki i médi koupala.

Mož: — Gda sem te jaz za ženo vzeo, sem ne znao, ka de mleko i méd tak drago.

Teleče noge.

Mati pošlejo svojo pet letno deklinico k mesari, naj pogledne, če mesar ma teleče noge za odati.

Deklinica pride domo i pravi materi: — Draga mama! Ne sam vidla, če majo mesar teleče noge, ar so meli črevle na nogaj.

V šoli.

— Janček, ka misliš, zakaj sem ti jas pravo, ka si ti mali jünc? — pita vučiteo.

— Zato, ar sem ne zraseo tak visiko kak gospod vučiteo — odgovori Janček.

Kde je mačka?

Khobi ide s svojov ženov k židovskomi rabinari i tam njemi pravi, ka dnes vgojčno njemi je nekaj odneso dve kili mesa. Khobijova žena se je na vse mogoče načine zaklinjala, da je meso odnesla mačka.

Rabi k sebi da prinesti mačko i jo zvaga, ki je ravno dve kili vagala, zato pravi:

— Dve kili mesa je tū, a kde je pa mačka?

— Glavno da je meso tū, za mačko se nikaj ne brigam — pravi Khobi i že beži domo.

Očin sem.

Potnik: Čidi pa si, ti mali?

Deček: Očin.

Potnik: Ka pa je tvojemi oči ime?

Deček: Tak kak meni.

Potnik: Kak pa tebe zovejo gda trbe iti jest?

Deček: O, mene nigdar ne zovejo, — sem vsigdar te prvi.

NAŠA ZEMLJA V ŠTEVILKAJ.

1. Nekaj zemelskih mer. km

Ekvator ali ravnik je dugi...	40.070
Premer zemlje v ravniki	12.755
Zemelska os je duga	12.712
Polarnik je dugi	15.600
Povratnik je dugi	36.778

2. Pogled na površino zemlje.

Celoküpna površina zemlje	km ²
meri približno	510.000.000,
od toga odpadne na morje	361.000.000,
kopni svet (süha zeml.) meri	149.000.000,

Zemline.

	km ²
Evropa	10.000.000
Ažija	44.000.000
Afrika	30.000.000
Sev. Amerika	24.000.000
Jüž. Amerika	18.000.000
Australija	
(z Oceanijov)	12.000.000
Antarktida	16.000.000

Oceani. km²

Veliki ali Tihi ocean	180.000.000
Atlantski ocean	105.000.000
Indijski ocean	75.000.000

Koliko merijo najvećši otoki sveta? km²

Grönland	2.200.000
Nova Gvineja	790.000
Borneo (v Sundsk. otočji, Ažija)	735.000
Madagaskar (del Afrike v Indskom oceani)	620.000
Sumatra (zapadno od Bornea)	410.000
New-Zealand	265.000
Velika Britanija	230.000
Hondo (glavni japonski otok)	225.000
Celebes (v Sundskom otočji)	170.000
Java (v Sundskom otočji)	126.000
Kuba	115.000
New Foundland	110.000
Luzon (v Filipinib)	105.000
Island	102.000

Vekši jugoslovanski otoki. km²

Brač	395
Krk	380
Hvar	312
Pag	295
Korčula	275
Rab	103
Vis	100
Mljet	99

Najvišiši vrhovi zemlje. metrov

V Evropi: Mont Blanc	4810
V Ažiji: Mount Everest (ali Čomolungma = mati boginja sveta)	8880
V Afriki: Kilimandžaro (= breg boga dežovja)	6010
V Sev. Ameriki: Mount Mac Kinley	6240
V Jüž. Ameriki: Aconcagua	7000
V Australiji: Mount Towsend	2241
V Oceaniji: Mauna Kea (na otočji Hawaii)	4210

Najvišiši vrhovi evropskih držav. metrov

Jugoslavija: Triglav	2863
Bolgarija: Mus Alla	2930
Romunija: Negoj	2535
Madjarska: Matra	1000
Avstrija: Veliki Klek	3800
Grčija: Olympos	2920
Češkoslovaška rep: Gerlahovka	2663
Poljska: Rysy (Visoka Tatra)	2500
Nemčija: Zugspitze	2963
Švica: Monte Rosa	4640
Francija, Italija: Mt. Blanc	4810
Španija: Mulhacén	3480
Vel. Britanija: Ben Nevis	1343

Najvekše visine Jugoslavije. metrov

Triglav	2863
Korab (Vardarska banovina)	2764
Škrlatica	2738
Turčin (Rudoka plan. Vard. ban.)	2702
Derviš Kom, ali Gjaravica [v Prokletijah, kre albanske meje]	2656
Jalovec	2643
Bistra [Šar planina]	2640
Razor	2600
Perister [blüzi grčke meje]	2600
Rogica	2582
Grintovec	2558
Prisojnik	2550
Solunska glava [v skupini Jakupice]	2540
Rjavina	2532
Durmitor (v Črnogorskih Brdaj)	2528
Kajmakčalan [kre grčke meje]	2521
Stenar	2500
Ljubotin [Šar planina]	2500

Vulkani sveta. metrov

Hulailace [v Andih, Jüž. Amer.]	6750
Antofalla	6370
Misti [Peruanski Andi]	6030
Cotópaxi [v drž. Ecuador, J. Amer.]	5950
Antisana [Ecuador]	5740

	metrov
Pico de Orizaba [Mexiko] ...	5550
Popocatepetl " ...	5450
Wrangell [Alaska] ...	5390
Ključevska Sopka [Kamčatka] ...	4900
Mt. Rainier [USA] ...	4380
Mauna Loa [Hawaii] ...	4170
Kamerunska gora [Afrika] ...	4070
Erebus (Antarktida) ...	4050
Colima (Mexiko) ...	3900
Fudži (Japonsko, mogoče vgasno, že 200 let ne deluje več) ...	3770
Pico de Teyde [Kanarsko otočje] ...	3700
Smeru (Java) ...	3680
Etna (Sicilija) ...	3280
Lassen Peak (USA) ...	3200
Mayon (Filipini) ...	3000
Fogo [Kapverdski otoki] ...	2900
Merapi (Java) ...	2870
Ruapehu (New Zealand) ...	2800
Tambora (Sundsko otočje) ...	2750
Ayača (Kamčatka) ...	2600
Asama (Japonska) ...	2500
Öraefa (Island) ...	1900
Klut (Java) ...	1730
Hekla (Island) ...	1550
Vesuv (Italija) ...	1186
Stromboli (Liparski otoki, Italija) ...	930
Krakatao (med Sumatrov i Javov) ...	800

Najpomembnejša jezera sveta. km²

Kaspijsko jezero ...	440.000
Lake Superior ali Gornje jezero (Sev. Amerika) ...	83000
Victoria Njansa (Afrika) ...	68000
Aralsko jezero (Azija) ...	67000
Huronsko " ...	60000
Michigansko jezero ...	58000
Bajkalsko jezero (Sibirija) ...	35000
Tanganjika jez. (Afrika) ...	32000
Njassa Njansa (Vzhodna Afrika) ...	30000
Velikò Medvedje Jez. (Kanada) ...	30000
Veliko jez. Sušnjev " ...	26000
Erie jez. ...	25000
Balkaško jez. (Azijska Rusija) ...	20000
Ontario jez. (Sev. Amerika) ...	18000
Čadsko jez. [Afrika] ...	18000
Rudolfovo jez. [Afrika] ...	10000
Oneško jez. [Evropska Rusija] ...	9900
Ilmenskò jez. [Evropska Rusija] ...	920
Mrtvo morje (leži 394 m niže negò gladina morja) ...	915
Blatnò jez. [Balaton, Madjarska] ...	600
Ženevsko jez. [Lac Léman] ...	580
Bodensko jez. ...	540
Gardsko jez. [Lago di Garda] ...	370
Skadarsko jez. ...	355

Jezera Jugoslavije. km²

Skadarsko jez. [deloma albansko] ...	355
Presparsko jez. [južna polovica grška] ...	288
Ohridsko jez. [deloma albansko] ...	270
Dojransko jez. [razdeljeno med Jugoslavijov i Grčijov] ...	42
Vransko jez. [južnovzhodno od Zadra] ...	30
Bohinjsko jez. ...	6·6
Paličko jezero [pri Subotici] ...	6
Plavsko jez. [Zetska banovina] ...	5·5
Katlanovsko jez. pri Skoplji poleti ...	4·2
Plivsko jezero pri Jajci ...	1·15
Kozjak, največje izmed Plitvič- kih jezer ...	0·84
Blejsko jez., ...	0·33
Cerkiško jez., štero se vsako leto posuši ...	do 55

Velke reke Evrope.

	dužina v km
Volga ...	3500
Donava ...	2900
Dnjepr ...	2100
Don ...	1850
Sev. Dvina ...	1780
Pečora ...	1580
Ren ...	1230
Visla ...	1050
Laba ...	1150
Loire ...	1000
Odra ...	900
Njemen ...	900
Rhone ...	800
Sava ...	712

Velke reke Azije.

	dužina v km
Irtiš-Ob ...	5300
Jenisej ...	5200
Lena ...	4600
Amur ...	4500
Jangcekiang ...	5100
Ganges ...	3000
Hoangho ...	4100
Ind ...	3200
Evfrat ...	2800
Amudarja ...	2200

Velke reke Afrike.

	dužina v km
Kongo ...	4200
Nil ...	6500
Niger ...	4200
Sambesi ...	2660
Oranje ...	1850
Senegal ...	1430

Velke reke Amerike.

	dužina v km
Amazonka	5500
La Plata	3700
Mississippi	4200
(s pritok. Missouri)	6600
Mackenzie	4000
Orinoko	2250
Yukon	3300
Columbia	2200
Colorado	2700
Rio Grande del Norte	2800

3. Življenje na zemlji.

Keško milijonov ljudi guči ete jezike:

Slovanske	rusko, polsko, slovake	190
itd.		
Germanske	nemške i spodobne	300
Romanske	italijanski, francozki,	
	španski itd.	240
Indske		250
Arabske		50
Kitajske		440
Japonske		76
Indijske		6

Prebivalstvo Evrope.

V milijonaj.

Slovanov	180
Rusov	76
Ukrajincov	42
Belorusov	6
Polakov	25
Čehoslovakov	13
Jugoslovancev	14
Bolgarov	5·5
Lužiških Srbov	0·1
Romanov	130
Francozov	40
Italijanov	42
Špancov	22
Portugalcev	6·5
Romunov	15
Germanov	155
Angležov	45
Nemcov	84
Nizozemcov	8
Skandinavcev	10
Dancev	4
Flamcov	4
Vogrov	10
Židovov	6·5
Fincev	6·5
Türkov	6·5
Grkov	6
Ircov	4
Albancev	1·4

Verstva.

Na celom sveti je v milijonaj:

Katoličancev	380
Protestantov	210
Pravoslavnic	150
Drüghih kristjanov	10
Židovov	14
Muslimanov	250
Hinduistov	250
Konfucijevcev	300
Budistov	140
Šintoistov	30
Parsov	0·1
pripadnikov raznih nižiših verstev	170
brez vere	40

Verzopovedi v Evropi.

V milijonaj.

Ratoličancev	220
Protestantov	120
Pravoslavnic	125
Židovov	9·5
Muslimanov	10
brez vere	10

Najvekša mesta sveta.

	prebivalcev
New-York s predmestji	10,000,000
London	8,000,000
Paris	4,800,000
Berlin	4,600,000
Chicago	4,000,000
Buenos Aires	3,000,000
Philadelphia	2,700,000
Osaka Japonska	2,400,000
Moskva	2,400,000
Tokio	2,300,000
Šanghaj	2,000,000
Dunaj	1,990,000
Boston	1,900,000
Rio de Janeiro	1,800,000
Los Angeles	1,800,000
Detroit USA	1,800,000
Petrograd Leningrad	1,800,000
Hamburg	1,600,000
Peking Peiping	1,500,000
Pittsburgh	1,400,000
Kalkutta	1,300,000
Wuhan povečani Hankov	
kre Jangcekianga	1,300,000
Budapest	1,300,000
Liverpool	1,300,000
Cleveland	1,250,000
Birmingham	1,200,000
Bombay	1,200,000
San Francisco	1,200,000
Glasgow	1,150,000
Sydney	1,100,000

po 1,000,000 majo: Varšava, Atene, Manchester, Neapolj, Melbourne, St. Louis, Kanton, Rim, Kairo, Milano.

LITANIJE, ŠTERE MOLIJU PRAVOSLAVNI V SREDNJOJ BOSNI.

Hrvatski dnevnik „Obzor“ je objavilo aug. 3. tekočega leta litanije, štere molijo pravoslavni v srednji Bosni. Te litanije nas spominajo na tiste molitve, štere so se tudi pri nas molile „proti vörkom“, „proti šušom“ itd. kak je naš kalendar pred letami objavilo. Kak v naših molitvah proti vörkom, šušom itd. je nekaj verske istine, a ešče več šatringe, ravnotak je pri sledečih pravoslavnih litanijah. Objavimo je kak zgodovinsko narodno delo z namenom, da čuvamo narod od vsake neistine, predvsem od nepravice pobožnosti, kakša se kaže v tej litanijah.

BRATSKE MOLITVE.

Vu imeni Oče, vu imeni Sina, vu imeni svetoga Dūha. Amen. (Vajme Oca, vajme Sina, vajme Sjatoga duha. Amin — po staroslovenskom.)

O denešnje jüterce, žarko sunčece, Izhodi se poklonimo, Gospodi se pomolimo, svetoj Petki i Nedeli, da nas čuvata v nevoli.

Gospodne odslobodi nas od vsakoga hüdoga, ka bi nam znalo škoditi.

Od vučega pribežanja i mačečega odbežanja,
Od medvedovoga raztrganja i kačjega piča,
Od pesjega vgrizenja i mačečega praskanja,
Od vtoplenja v vodi i nočnih strahov,
Od konjskoga brsanja i volovskoga pehanja,
Od ognja strele i od pogorenja ognja,
Od posekanja sekire i od morjenja dreva,
Od prebodjenja noža i od morjenja puške,
Od kraje drv i od zgrablenje logara,
Od roparskoga zalotenja i od švabskoga obsojenja,
Od hüdobnoga oka i compra,
Od comprnice, phanja skušnjave i nočnoga straha,
Od betega ovc i hüdobnih šokcov (katoličancov)
Od podgani i barátov (šokačkih fratroya),
Od katoličanskih nün i čisla na pojasi,
Od pijanosti žganice i od katoličanskoga bitja,
Od februarske mačeče mnrnjaovke i mačečega škrabanja,
Od goste megle i smrti nagle,
Od lörskoga aga i jalnoga gada (kače), da nam deca ne prepada,
Od hüdobnih müh, stenic i buj,
Od sekire brez držala i hiše brez gospodinje,
Od vulic tesnih i kaludjerov (pravoslavnih baratov) besnih,
Od nerodovitne zemle i žene,
Od širjenja Jezuitov.

Oslobodi Gospodne!

Da je naša družina složna i se vnoži,
Da nam plüg raste v dužino, a ovce v širino,
Da nam klasi bodo kak snopi, a snopi kak popi,
Da nam sbrsko carstvo vlada od izhoda do zahoda,
Gospodne posluhni, Gospodne daj nam Srbom nebesa,
Gospodne posluhni mojo molitev, a ne odpüsti katoličancom.

Posluhni
Gospodne!

Gospod sveti, Gospod krepki, Gospod zmožni, posluhni, Gospodne, mojo molitev, naj ti bo slava i nam milost tvoja. Amin, nju, njuc!
(Tak bodi).

SENJE

V SLOVENSKOJ KRAJINI.

- Beltinci:** (živ. i kram.) 20. jan., 20. febr., 25. aprila, 15. julija, 5. novembra. Proščenje 27. julija.
- Bogojina:** (živ. i kram.) 15. februar, 20. marca, 19. maja, 20. julija, 4. september i 16. november.
- Cankova:** (živ. i kram.) Ponedelek po cvetnoj nedeli, ponedelek po sv. Trojstva nedeli, 24. septemb. i 11. nov.
- Črensovci:** (živ.) 14. marca; (živ. i kram.) v ponedelek po 3. maji, v ponedelek po 14. septembri i 20. oktobra.
- Dobrovnik:** (živ. i kram.) v tork pred Vüzmom, prvi ponedelek pred Telovim, na Jakobovo i 20. septembra.
- Dolnja Lendava:** (konj. živ. i kram.) 25. januara, 16. februara, v četrtak po tretjoj postnoj nedeli, na Velki četrtak, v ponedelek po Risalaj, 28. julija, 28. augusta, 28. septembra, 28. oktobra i v četrtak pred Božičom. Vsaki tork svinjsko senje. Če na te den spadne svetek, se senje vrši na drugi den, tak tudi, če veliko senje spadne na tork, se svinjsko senje tudi te den vrši.
- Dokležovje:** (konj. živ. i drobno). 18. junlja. Proščenje 21. augusta.
- Dolenci:** (drobno) na Telovo i 6. decembra.
- Grad (G. Lendava):** 28. marca, 21. junija, 16. august., 29. sept. i 30. nov.
- Hodoš:** (živ. i kram.) 10. marca, 5. julija, 19. augusta i 5. oktobra.
- Križevci:** (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija i 27. oktobra, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Če spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.
- Kuzma:** (kramarski) na Križni četrtak.
- Krog:** (kramarski) 4. maja.
- Martjanci:** (živinski i kramarski) 6. maja, 9. augusta i 23. oktobra.
- Sobota:** Prvi ponedelek januara živinsko senje, prvi ponedelek februara živ. i kram., prvi ponedelek marca živ. i kram., prvi ponedelek aprila živ., prvi pond. maja živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi ponedelek julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi ponedelek septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi ponedelek novemb. živ., 6. decembra živ. i kram. Če spadne na prvi ponedelek svetek, se vrši senje na drugi den.
- Petrovci:** (kram) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. septemb., 28. okt.
- Pužavci:** (kramarski) 13. julija.
- Puconci:** (živ. i kram.) 28. maja, 10. julija, 10. septembra i 10. novembra.
- Prosenjakovci:** (živ. i kram.) 15. marc. 16. junija, 2. septembra i 28. novemb.
- Rakičan:** (živinsko) 26. marca, v tork pred Risali, 2. julija, 16. augusta i 8. oktobra.
- Selo:** (kramarsko) prvo nedelo po Srpnjoj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Bedenik:** (kram.) pred pepelnicov, po postni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred Božičom vsikdar v ponedelek.
- Sv. Sebeščan:** (kramarski) 20. januara, 2 nedela po vüzmi, 15. junija i 21. decembra.
- Tišina:** (živ. i kram.) 10. aprila i 7. septembra.
- Turnišče:** (živ. i kram.) v četrtak pred Cvetnov nedelov, drugi ponedelek po Vüzmi, v četrtak pred Risali, 12. junija, v ponedelek pred Vel. mešov, drugi den po Maloj meši, 4. oktobra i vsaki četrtak svinjsko senje. Če na te den spadne svetek, se senje vrši na drugi den.

V VRTINCU OBOROŽEVANJA.

Svetovna vojna s svojimi grozotami in z ogromno škodo, ki jo je povzročila, je odprla narodom upanje, da je bila ta vojna poslednja. Državniki, ki so po končani vojni sestavljali mirovne pogodbe, so se trudili, da bi rešili vsa viseča in sporna vprašanja med narodi ter da bi odstranili vse, kar bi moglo med državami zanetiti krvave spore. Ustanovili so Društvo narodov, ki ima nalogo, da reši vse nastajajoče spore ter prepreči vsako vojno. Napravljeno je bilo vse, kar more napraviti človeška modrost. Toda vsi napori so bili zaman. Danes vlada med narodi nesporazum in nezaupanje, med vladami napetost. Pravo nima moči, da bi odločevalo v mednarodnem življenju. Meč je prišel do večje pravice kot poprej.

Oboroževanje je združeno z ogromnimi stroški. Koliko šol, bolnišnic, sirotišnic, hiš, cest itd. bi se lahko zgradilo in vzdrževalo za ta denar. Šestdeset držav sveta ima danes stalno pod orožjem za 1 milijon mož več kot pred svetovno vojno. Teh šestdeset držav je izdalo za oboroževanje leta 1932 štiri milijarde dolarjev, leta 1934 pet milijard, leta 1936 že enajst milijard. Anglija sama bo v naslednjih letih izdala 7 in pol milijard za oboroževanje. Ali niso kulturni narodi po-

SREZ LJUTOMER.

Ljutomer: Živinsko senje 14. januara, 8. aprila, 10. junija, 8. julija, 12. avgusta, 12. novembra. Kram. i živ. senje: 11. februara, 11. marca, 13. maja: (tudi konjsko), 16. septembra, 17. decembra; samó konjsko i živ. senje: 14. oktobra.

Cven: 7. septembra.

Gornja Radgona: 3. febr., 25. maja, 10. avgusta, 15. novembra.

Negova: 8. septembra.

Sv. Peter: 17. januara, (29. junija) 30. junija, 21. septembra.

Sv. Križ: Ponedeljek po tihoj nedeli, 3. maja, 26. julija, 6. novembra.

Mala Nedelja: V četrtek pred nedelov sv. Trojstva, 21. oktobra.

Veržej: 6. maja, 29. sept., 30. nov.

Sv. Duh: 24. avgusta, 13. decembra.

MEDJIMURJE.

Čakovec: 3. februara, na cvetni pond., 30. junija, 3. avgusta, 13. oktobra, 25. novembra. Tedensko senje vsakó sredo. Mesečno vsako prvo sredo v meseci.

Draškovec: V sredo po Jürjoyom, 7. i 16. avgusta i 11. novembra.

Kotoriba: 9. marca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.

Mursko Središče: 1. maja, 26. junija, 19. avgusta i 26. oktobra.

Nedelišče: 10. marca, 15. aprila, 16. juna, v ponedeljek po angelskoj nedeli, 12. avgusta, 1. septembra, 16. oktobra, 11. novembra i 13. decembra.

Prelog: Na fašenski tork, v tork po Risalaj, v tork po sv. Jakobovom, v tork po sv. Lukači.

Razkriž: na belo sredo, 16. maja, 24. junija i 10. avgusta.

Sv. Jelena: 16. februara, 22. maja, 18. julija i 22. septembra.

Sv. Martin: 24. aprila, 13. junija i 12. novembra.

dobni tistim preprostim, napol divjaškim ljudstvom v Afriki in na otočjih Tihega oceana, katera se na svojih plesih tako dolgo sučejo in vrtijo, dokler se naposled ne zgrudijo v onemoglost?

Kakor smo tarnali že od leta 1930. naprej, da nas je zadela huda gospodarska kriza in smo ta klic čuli povsod, kamor smo se ozrli, lahko letos zapišemo, da je nastopilo

GOSPODARSKO ZBOLJŠANJE.

Odkod je pravzaprav prišlo to zboljšanje? Brezposelnost se zmanjšuje, cene so se začele dvigati, seveda ne vse in ne povsod enakomerno. Začele so rasti cene kmetiskim pridelkom, posebuo žitu. Kovine so rasle v ceni, z njimi seveda tudi rude. Pri železu in bakru se prav posebno pozna to zvišanje cen, ker se obe kovini na veliko uporabljata v oboroževalni industriji. Tovorni promet raste. Številke o prometu priobčuje vsak dan časopisje vseh vrst. Vagonov sicer še ne primanjkuje, zato so pa svetovne luke prenatrane. To leto smo doživeli v pomorstvu največja iznenadenja. Spočetka so plivale na porast prevoznih cen povoljne gospodarske prilike in oživiljenje svetovnega gospodarstva, sedaj se pa ravnajo na žalost vse bolj in bolj po velikih zapletih med državami in rastočo pripravo za vojno.

In vendar sedanje gospodarsko zboljšanje, ali kakor pravimo s tujim izrazom: konjunktura, ni taka kakor smo jo bili do sedaj navajeni. Vse dosedanje konjunkturre so bile res konjunkturre svetovnega gospodarstva. Posamezna narodna gospodarstva so bila tesno povezana med seboj, odvisna drug od drugega — poznala so skupno usodo. Če je šlo enemu dobro, so to čutili vsi ostali, če je prišel eden v krizo, ni bilo prizanešeno ostalim. Ves svet je slonel na sistemu zlate valute. Ta sistem zlate valute je povezal med seboj obrestne mere na denarnih trgih vsega sveta, obrestne mere pa niso bile samo kazalec blagostanja ali krize, ampak so uravnemale predvsem gospodarsko življenje. Danes je pa drugače. Svetovno gospodarstvo je razbito v posamezne drobce, ki se krčevito branijo vsake medsebojne povezanosti. Države so se zaprle za visoke carinske zidove. Izdajajo predpise o carinah, kliringih, izvoznih in uvoznih dovoljenjih. Znižali so vrednost denarja, države najemajo notranja in zunanja posojila, plačujejo nagrade za omejevanje poljedelske proizvodnje, pospešujejo ogromna javna dela, gradijo ceste, železnice, jezove itd. Na ta način se jim je posrečilo zmanjšati brezposelnost, denar je začel počasi krožiti, začelo se je zboljšanje gospodarskega položaja. Vsaka država je tako ustvarila doma enostransko blagostanje. Dvig cen kmetiskim pridelkom in industrijskim surovinam je mogoče še edini važnejši pojav, ki je vsem tem posameznim konjunkturam skupen.

IN PRI NAS ?

Ali smo doživeli tudi mi gospodarsko zboljšanje? Javna dela so v precejšnjem razmahu. Letina je bila zadovoljiva. Cene so se začele popravljati, dohodki polagoma lezejo navzgor. Zunanja trgovina se večja. Najbolše merilo je vsekakor naš izvoz. Radi sankcij je prejšnje leto naše gospodarstvo utrpelo velikanske izgube. Sedaj se je naš izvoz

Lukno
za moške obleke

Na pol vuneno v gladkoi črnoi, rjavoi, modroi i zelenoi farbi, šir. 70 cm	22	Moderno drobno črtasto, temnejše farbe	65
Bolje pol vuneno za šport obleke	28	Kamgarn v gladkoi črnoi i modr. farbi	74
Trpežno drobno vzorčasto priljublene farbe	48	Kamgarn modro vzorčasti	98

Sternceki
CELJE 306

ZAHTEVLITE

včasi

veliki ilustrirani

cenik

i

vzorke

štete dobite

kšenki!

Ka Vam ne bo odgovarjalo, se zameni, ali pa se penazi dajo nazaj!

Velika izbira!

Nisike cene!

popravit. Cena lesu in prav posebno živini so zrasle, vse to občuti slovenski kmet.

*

Trije politični problemi so prav posebno pritegnili pozornost sveta nase. Dogodki, ki jih doživljamo v politiki Srednje Evrope so se razvili in se razvijajo pod vplivom mednarodnega političnega položaja, ki je nastal okrog

ŠPANSKEGA POLOTOKA,

kjer že eno leto divja državljanska vojna. Začetek vojne v Španiji smo omenili že v lanskem pegledu. Takoj, ko je izbrunila vojna v Španiji, so uvidele velesile, da se je zanetilo ognjišče, kjer se lahko vname usodepolni prepir in izbruhne nevaren vojni požar. Na pobudo Anglije in Francije se je sestala v Londonu konferenca držav, ki si je nadela ime odbor za nevmešavanje v španske zadeve. Pobuda je izšla iz spoznanja, da bo državljanske vojne najprej konec, ako nobena država, niti velika niti majhna, ne nudi pomoči vojujočima se strankama, ki bi polagoma vsled pomanjkanja denarja, orožja in živeža omagali in se predali mednarodnim zdravnikom, ki bi Španijo potem zopet obnovili k novemu gospodarskemu življenju. (Potegnili bi pa „zdravniki“ za nagrado najbrž špansko rudno bogastvo.) Ta odbor za nevmešavanje je nagromadil mnogo učenega gradiva. Med tem pa je državljanska vojna divjala naprej in vsaka velesila je pridno zalagala svojega varovanca z vsem potrebnim za zmago nad nasprotnikom.

Odbor za nevmešavanje mimo katerega je med tem vkorakala cela armada inozemskih prostovoljcev, ki stoji na obeh frontah, je potem po dolgih debatah sklenil pakt, s katerim se je 27 držav obvezalo, da bodo prekinile nadaljne dobavljanje vojnega materijala enemu kakor drugemu taboru. Odbor je tudi sklenil, da bo radi večje sigurnosti uvedena kontrola nad vsemi obalami, ker si velesile niso zaupale. Prišle so potrebne ladje, na francoski in portugalski meji so se postavili nadzorniki, toda ta kontrola se je kmalu končala in tako gre uvoz orožja nemoteno dalje. Odbor za nevmešavanje pa se je razvil v neke vrste ljudsko vseučilišče, kjer razpolagajo odlični znanstveniki, pomešani med diplomate, kako lepo bi bilo, če bi se nihče ne vmešaval v špansko državljansko vojno. Odbor za nevmešavanje ni bil zmožen najti sredstvo, da bi vmešavanje tujih velesil v špansko državljansko vojno preprečil ali da bi vsaj preprečil, da ne bi velesile na razvalinah državljanske vojne potegnile svojih lastnih front in si Španijo izbrale za torišče, kjer se naj napravijo prvi preizkusi njihovega najmodernejšega orožja, preden ga uporabijo na drugih bojiščih.

*

Vzhodni del Sredozemskega morja obliva Palestino. V nizu mednarodnih dogodkov je prišlo na vrsto vprašanje Palestine, ter se je iskal način za rešitev tega vprašanja. Ta problem je važen predvsem za Anglijo, ki je uvidela nemožnost sedanje oblike svojega mandata v današnji obliki in je napravila načrt razdelitve Palestine, dasi je bila zelo zaposljena z važnimi dododki v Španiji in na Kitajskem.

PALESTINA

se z židovskim kapitalom iz vsega sveta in priseljevanjem mladih ljudi naglo urejuje. Kupujejo se zemljišča, kultivirajo tla, gradijo nova mesta (Tel Aviv), luke (Haifa) itd. Gospodarsko močna Palestina z urejeno industrijo, lukami in modernimi cestami bi lahko Agliji mnogo koristila pri obrambi njenih kolonijalnih posestev na vzhodu. Zaradi tega se smatra cionizem (politična organizacija židovstva, ki želi ustvariti lastno židovsko državo v Palestini) kot pomočnik angleškega imperjalizma. Jasno je, da je moralo priti radi priseljevanja židov prej ali slej do odpora tamošnjih prebivalcev — Arabcev.

V Palestini živi poleg 400.000 Židov še 900.000 Arabcev, ki so ozko povezani po svoji veri in nacionalizmu s 30 milijoni Arabcev iz velikega bloka arabskih držav. Prebudila se je arabska narodna zavest iz verskega in narodnega prestiža, radi propadanja arabskega fevda pred novo obliko gospodarskega in socialnega življenja, kolektiva in zadrugarstva, je iz bojazni pred ustvarjenjem židovske države in onemogočenjem, da se Palestina priključi bodoči vsearabski federaciji (zvezi), moralo prej ali kasneje priti do spora. Vzroke teh sporov ni treba iskati samo v nasprotjih med Arabci in Židi. Evropske velesile, katere vidijo v sodelovanju med Arabci in Židi pod angleškim mandatom in v pomirjenju te točke angleškega imperija jačanje njenega kolonijalnega carstva, imajo dovolj razlogov, da netijo strasti pri obeh taborih. Še posebno pa hujskajo Arabce, ki so številnejši in vplivnejši faktor, proti Angleški in njeni politiki v Palestini.

Anglija je poslala komisijo, ki naj prouči položaj v Palestini in naj predloži rešenje tega problema. Poročilo te komisije je predlagalo razdelitev Palestine na tri dele: na arabsko in židovsko državo in na malo ozemlje (Jeruzalem in Vzhodno morje pri Jafi), ki bi bilo še nadalje pod angleško upravo. Toda ta načrt sta odbila oba nasprotnika. Oboji zahtevajo zase samostojno in nedeljivo državo. Seveda bi Anglija sprejela vsak načrt, samo da bo imela še vedno upravo nad vojaško važnimi mesti in vpliv na celo Palestino.

*

S kakšnimi nevarnostmi za mednarodni mir je združen porast oboroževanja, dokazujejo razmere na Daljnem vzhodu. Tam se je vnel krvav obračun med

KITAJCI IN JAPONCI.

Vojna se je začela brez vsake vojne napovedi. Nabasane puške so se sprožile. Sprožila jih je Japonska osvajalnost. Japonci imajo do popolnosti oboroženo armado opremljeno z najmodernejšimi tehničnimi sredstvi. Ogromne milijarde stane to stalno napredujoče oboroževanje. Vanj naložen ljudski denar je neproduktiven, Japonska osvajalnost pa hoče storiti vsaj nekaj pridobitnega. Ker imajo sedaj vlado v rokah generali in njihovi pristaši, ki so ljudsko zastopstvo potisnili ob stran, so ti pokazali smer, kam naj se obrne Japonska osvajalnost: na Kitajsko.

Kitajska se je zadnja leta tudi začela oboroževati, toda ne v takšni meri in v takšnem obsegu kot Japonska. Kitajski vojak morda ne zadržuje v hrabrosti za japonskim, pač pa v izurjenosti in disciplini pred vsem pa v tehnični opremljenosti. Tudi kitajski poveljniki niso na sodobni višini izobrazbe, povrhu vsega tega pa niso bili generali še nikoli složni. Nimajo še razvitega nacionalnega čuta. V zadnjem času so pa imeli precej evropskih in ameriških instruktorjev, ki so organizirali armado. Vse to dobro vedo japonski militaristi, zato so udarili, dokler je še po njihovem mnenju čas, da bi ne bili primorani čez nekaj časa tožiti o zamujeni priliki. Ohrabreni po uspelem poskusu v Mandžuriji, kjer se jim Kitajska ni mogla zoperstavljati, velesile pa zato niso imele ne volje ne moči, grede sedaj Japonci na svojem osvajalnem potu naprej. Kos za kosom se trga iz živega narodnega in državnega organizma Kitajske. Tako sta bili ti dve državi vrženi iz vrtinca oboroževanja v vrtinec vojne.

CERKEV.

Ako opazujemo delovanje Cerkve v zadnjih letih, se ne moremo ubraniti vtisa, da je za svoj lastni obstoj postala popolnoma mirna in da se je prepustila božjim rokam. Tem bolj pa posveča svojo skrb človeštvu, ker po svojih tisočletnih izkušnjah jasneje kot katerakoli druga ustanova vidi, kakšne nevarnosti se zgrinjajo nad njim. Pomembne so bile letošnje okrožnice: Okrožnici o komunizmu in o nemškem nacionalizmu ter okrožnica v tolažbo katoličanom v Mehiki. Vse tri okrožnice so pravi dokument časa ter dokazujejo, da je katoliška Cerkev edina duhovna sila, ob katero zamán butajo valovi vseh zmot; da po 2000 letih enako vrši svoje poslanstvo, ki je, da pospešuje dobro, vsako zlo pa razgali in postavi v pravo luč ter svari pred njim človeško družbo.

Če se štete fal pa dobro obleči te se obrnite k

Weiss Žigi

trgovci z manufakturov

v **LENDAVI** i v **SOBOTI** (poleg „Bate“)

V zalogi mamo najfinejši češki štof, na izbiro vseh kamgarnov, ceigov na zelenje. Vse vrste gotove obleke, zimske kapute, „Hubertuse“, ženske kapute po najnižišoj ceni.

Obleke izdelujemo po meri. Točna i solidna postrežba.

Pridite i obiščite našo trgovino, brez toga da bi Vas silili za nakūp.

Ogled je dovoljen brez penez.

PO JUGOSLAVIJI.

Petnajst milijonov ljudi, ki so združeni v državi, da bi lažje dosegli svoj namen, je opazovalo potekajoče leto in odpira se nam veliko vprašanje: Ali je država v preteklem letu dosegla svoj namen, ali ga je mogoče bolj dosegla kot prejšnja leta? Če bi hoteli na to vprašanje odgovoriti, bi se morali spustiti najprej v dolge razprave: Kaj je namen države. Tu bi se najprej razšli: tisti, ki bi državi dajali tak namen, kakor ga ji daje krščanstvo in tisti, ki bi državi izkovali namen iz svoje modrosti in svojih — namenov. Država kot celota se še ni odločila ne za eno ne za drugo stran in politiki si sami skušajo pomagati iz zadrege in z vso govorniško spretnostjo opisujejo namen države. Nekateri pravijo, da je namen države varovati narodno edinstvo. Ker pa tudi vsebina narodnega edinstva še ni z vseh strani neoporečno dognana, zato drugi to prepuščajo toku časa in se oprijemljejo bolj otipljivih nalog, ki niso sporne: skrb za dobre ceste, varen promet, osebno in imovinsko varnost, borba proti nepismenosti, za čim višjo in čim bolj zdravo izobrazbo ljudskih množic, za dobro vzgojo mladine, borbo proti boleznim, ki so v nekaterih pokrajinah kar splošne in skrb za stalen in zadosten kruh družin. V preteklem letu smo obojne videli pri delu: tiste, ki mislijo, da je edini namen države varovati narodno edinstvo, in tiste, ki so preko tega vprašanja, ki naj ga reši čas, skrbeli za blagor državljanov.

V naši zunanji politiki lahko zabeležimo letos par lepih dogodkov. Že leta 1933. je bil sestanek med pokojnim kraljem Aleksandrom I.

Čevlji

dobro ročno delo

Ženski visiki
čaren boks

70

Ženski visiki
čaren boks

93

Moški visiki
čaren boks

93

Moški gor-
ski, močno
kovani

137

Galoše naj-
novejši
fazoni

79

Domači punčuti,
podplati z ledra
i z ledrom
obširiti

34

Stermeki

CELJE 306

ZAHTEVNOST

včasi

veliki ilustrirani

cenik

i

vzorke

manufakturnoga bla-
ga, štere dobite
kšenki!

Ka Vam ne bo od-
govarjalo se zameni,
ali pa se penazi
dajo nazaj!

Velika izbira!

Nisike cene!

Zediniteljem in bolgarskim carom Borisom. Ugotovila sta, da je bilo dotedanje neprijateljsko razmerje za obe državi škodljivo. Od tedaj se je med obema državama razvijalo ozračje pristrčnosti. Videli smo skupine duševnih delavcev, dijakov in pravoslavnihi duhovnikov, ki so drug k drugemu prihajali na obiske in so pri tem naglašali mirovno idejo. Vsekakor je bilo lepše gledati te miroljubne obiskovalce, kakor pa poslušati poročila o komitskih bombah in o ženah in otrokih pobitih po jugoslovanskih vaseh. Letos se je to prijateljstvo svečano potrdilo s paktom o večnem prijateljstvu.

Pa tudi na zapadni meji je nastalo pomirjenje, ker je Jugoslavija sklenila prijateljsko pogodbo s kraljevino Italijo. Ker je v gospodarskem oziru velika podjetnost med obema državama, se sedaj razvijajo naši odnošaji vedno boljše. Mogoče bo to tudi koristilo našim ljudem v Italiji, ki so dosedaj doživeli mnogo preganjanja. Po zaslugi miroljubne politike, ki jo izvaja država napram vsem sosedom, se sedaj tudi izboljšavajo odnosi napram Madžarski. Tako smo sedaj na vseh mejah dosegli prijateljska razmerja. S Francijo smo meseca oktobra podaljšali pogodbo. Sploh skuša naša država povsod voditi miroljubno politiko, zato se moramo le veseliti te njene trezne politike. Naša država nima nobenih mednarodnih pogodb, ki bi jo avtomatično zapletle v vojni ples. Njen ugled se je pri sosedih in tudi drugod v zunanjem svetu zelo dvignil, kar nam bo omogočilo dolgotrajen, miren razvoj in notranjepolitično ustaljenost ter pri dobri volji tudi iskren sporazum, ki nam je najbolj potreben.

KAK SE JE POVRNO PIJANI SABO.

V Dalmaciji se je negda sveta zgodilo i to v lepom Dubrovniku. Dober sabo je bio Martin, a rād je pio. Tak rad, da od sobote do pondelka ne znao nikaj za sebe, tak se je nažro. Njegovi prijatelje so ga zobston prosili, opominali, karali, Martin je ostao kakši je bio, pa ešče vekši pijanec z vremenom. Naj ga rešijo te grde strasti, so si zmislili edno šalo, štera je istino rodila i spokorila pijanoga Martina. Ka so napravili ž njim? Gda se je edno nedelo pali tak napio, ka ne znao za sebe nikaj ne, so ga prijatelje obrili, zrezali so njemi doli mustače i njemi napravili na glavi tonzuro, kak jo nosijo frančiškani. Tak obritoga i ostrizenoga so oblekli v frančiškansko redovno obleko i ga pripelali ravno ob polnoči pred frančiškanski samostan. Ar frančiškani v Dubrovniku majo že več sto let apoteko — je pač druga v Evropi, štera se je odprla — so pozvonili v apoteko i prosili apotekara frančiškana, naj pozove o. gvardijana. Te se vōguči, da to vendar ne ide, da bi o polnoči motili v spanji o. gvardijanā. A prijatelje Martinovi njemi odgovorijo, da vōni na vulici majo tak teški slučaj, da samo z gvardijanom gā morejo rešiti. O. gvardijan na to resan pride. Odgovorijo njemi: „Oča gvardijan, to smo vam pripelali edno kotrigo vašega reda, štero smo najšli na cesti. Da ne bi bilo pohūjšanja i spake, smo toga vašega redovnoga brata pobrali na cesti i ga pripelali sem, da ga sprejmete v štero prazno sobo, dokeč se ne strezni“. O. gvardijan se prijatelom toplo zahvali za njihovo lūbezen, ka so tak velke sramote rešili red i pijanca zaprli v edno prazno sobo.

Drugi den pridejo k sobi, jo odprejo i že treznoga brata pitajo:

— Ste vi dūhovnik? Odgovori: ne.

— Ste brat? Ne.

— K šteroj provincii pa spadate? K niednoj.

— Ka ste pa te vi? Če nega sabola Martina v toj i v toj vulici v delavnici, te zaistino ne vem, ka sam jaz.

Ar pa v delavnici neso najšli Martina, so ga slekli z baračke jope i ga poslali z lepimi navuki v njegovo delavnico.

I sabo Martin se je po toj šali na telko sramūvao svojega prvejšega življenja, da je postao zgleden i trezen sabo v Dubrovniku.

NEKAJ ZA SMEH.

Gospa: Povejte mi gospod profesor, zakaj je Gospod Bog Evo najnaslednje stvoro?

Profesor: Zato, ka bi njemi prle ne mogla zmes brbrati.

— — —
Pijanec ki nigdar v svojem življenji ne vode pio, prosi na smrtnoj posteli kupico vode rekši: Na smrtnoj posteli se more človek tūdi z onimi zmiriti, štere je v življenji najbolje sovražo.

Pōštar: To pismo je prežmetno, morete ešče za eden dinar znamke gor djati.

Gōspā: Nego te de pa šče bole žmetno.

— — —
Mikloš: Zakaj pa vlačite svojega maloga Tineka s sebov v takšem mrazi i v tak slaboj obleki?

Gejta: Bežite, bežite, ka pa takšo dete zna, ka je to mraz.

ZAHTEVLITE

včasi

veliki ilustrirani

cenik

vzorke

manufakturnoga blaga, štere dobite
kšenkil

Ka Vam ne bo odgovarjalo, se zameni, ali pa se penezi dajo nazaj!

Velika izbira!

Nisike cene!

KMETJE, OBRATNIKI, TRGOVCI I DELAVCI
nalagajo svoje peneze samo pri
KMETČKOJ POSOJILNICI r. z. z.

V SOBOTI CERKVENA C. ŠT. 5.
V lastnoj hiši prek od birovijske.

TELEFON ŠTEV. 62.

ČEK. RAČ. ŠTEV, 15.229.

KMETJE, ta gasa je Vaša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice i na tekoči račun ino je obrestuje najbolše. Hranilne vloge znašajo dozdaž prek osem milijonov dinarov (8,000,000 D). Za te vloge je dobroga stanja poleg lastne hiše do 65,000.000 Din. Letni promet je znašao v preminočem leti 1936-tom 18,717.015 Din ali z rečjov povedano: Osemnajsetmilijonov sedemsto sedemnajset jezer i petnajset dinarov.

Nove vloge se vsaki čas izplačajo.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi v tekočem računi. Posojila davle po niskoj obrestnoj meri. Rentni davek od intereša za hranilne vloge plača posojilnica sama iz svojega. Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci ne smete se spozabiti z te gase, štera v stiski podpira naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj volii!

THIERRY-ov BALZAM

JEDINO PRAVI BALZAM
IZ LJEKARNE KANGJELU ČUVARU
THIERRY, PREGRADA.
(JUGOSLAVIJA).

Samo pravi z tov. zaščit-
nov markov.

Čuvajte se prenarejenja!

nüca se pri slaboj prebavi, gorriğanji, žgaravici, napinjanji, pomenkanji teka, krčaj v želodci, bolečinaj v črevi i proti driski.

Nadale pri zmantranji, iznemoglosti, omedlevici, proti zoboboli, za grgranje, pri bolenji vüst i grla za oblažuvanje bolečin i trganja.

Oglas po uver. min, nar, zdr. i soc. politike S. br. 12947 od 7. IV. 1934

THIERRY-jova Centifolijska mast (mast za rane)

oblažuje bolečine, čisti rane od nečistoče, pomaga pri zdravljenji ran, včünejo mesta obolenja i se priporoča za vsakovrstne rane, ar je rasküžajoče sredstvo več prek pol stoletja poznano i oblübeno v tui- i inozemstvi.

THIERRY-jovi zdravniški proizvodi

se dobijo v lekarnaj, a gde jih ne dobite z gori ime-
nüyanim z zakonom zaščitenim znakom, naročite jih
naravnost od:

LEKARNE „ANGELA ČUVARA“

ADOLF-a pl. THIERRY-a
naslednik

PREGRADA 48. (via Zagreb)
Savska banovina.

Cene Thierry-balzama zednim z paktüvanjom i poš-
tinov: 6 glažkov 60 Din, 1 veliki specijalni glaž 55 Din.

Cene Thierry-jove centifolijske masti zednim z pakü-
vanjom i poštinov: 2 lončica 28 Din, 4 lončici 48 Din,
6 lončici 66 Din.

Pri vekšoj naročitvi znaten popüst! — Pošila se po
povzetji, ali pa, če se penezi pošlejo naprej.

Veliki cenik, povučno knigo i kalendar za leto 1938. pošlem na zahtevu
brezplačno!

Samo pravo z tem zaš-
čitnim znakom.
Čuvajte se prenarejenja!

Oglas po uver. Min. nar. Zdravlja i soc. pol. S. br. 12948 od 7. VI. 1934

Žena k moži.

Žena: Moj Bog, da sem trüd-
na. Celi den sem šivala.

Mož: Ali šivanje je ne delo.
Moj prijateo je pravo. ka pri žen-
skaj je šivanje telko, kak pri moš-
kaj füčkanje.

Žena: Tak, te pa to maš
Francekoye hlače, pa slüčkaj na
njé tri krpe.

Prefrigani cigan.

Cigan, boječ se, da bi njemi
sina ne vzeli k vojakom, ga je
odpelao na pokopališče i sam šo
na nabor. Gda so ga gospodje
pitali, gde ma sina, je odgovoro
žalostno: Lepo prošim, gošpudje,
moj šin je širomak, on je na čin-
tori. — Dva drugiva cigana sta to
s prisegov potrdila i tak je bio
ciganov sin vojaščine oproščen.

Konfekcija

iz lastne tovarne

Bluze iz vzor-
častoga
delina

30

Damske oble-
ke iz modno
karirane tkanine

115

Damska krila iz
športno vzor-
často tkanine

59

Damski kostü-
mi iz športne
tkanine

155

Damske obleke
iz pomodne tkanine. Različni
kroji

76

Damski pla-
šči iz 1-a vol-
nene tkanine

250

Stermeki

CELJE 306

ZAHTEVLITE

včasi

veliki ilustrirani

cenik

i

vzorke

manufakturnoga bla-
ga, štere dobite

kšenki!

Ka Vam ne bo od-
govarjalo, se zameni,
ali pa se penezi
dajo nazaj!

Velika izbira!

Nisike cene!

Zahtevajte **VELIKI**
BREZPLAČNI
CENIK

Büdilka z 1 zvon-
čkom Din **45.-**

Ista, prvovrstna, 5 letno
dobrostanje, Din **60.-**

Ista, prvovrstna z 2 zvon-
čkoma, 5 letno
dobrostanje, Din **76.-**

Chrom anker
vüra Din **46.-**

Ista, boljše vrste
Din **60.-**

Ista, boljše vrste,
tenka Din **95.-**
2-5 letno dobrostanje.

A. KIFFMAN

Maribor št. 4.

Dobro blago i po ceni!

Kalman Pavel

krojaštvo

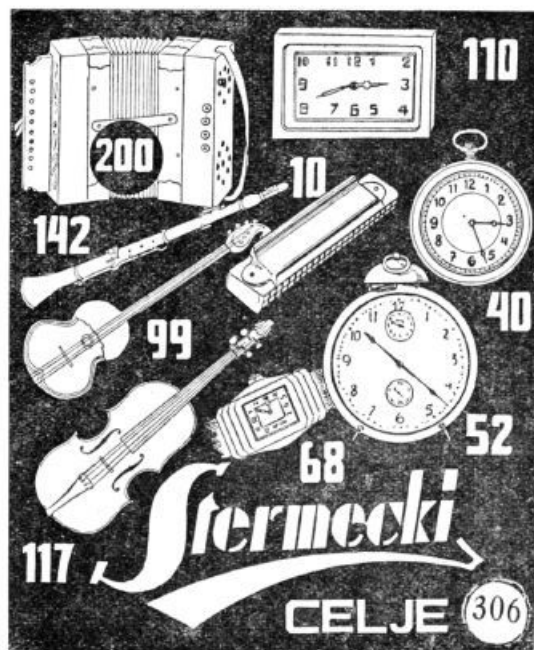
L E N D A V A .

Ma v zalogi vsakovrste
gotove moške obleke i
obleke za deco. Vsako-
vrste kape itd. po najni-
žišoj ceni. Sprejmejo se
vsakovrstne obleke i žen-
ski plašči po meri.

Obiskavam tüdi sejme.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Skoti nam						Skoti nam						Skoti nam							
Den pušca-nja		kobila		krava		ovca		svinja		Den pušca-nja		kobila		krava		ovca		svinja	
Jan. 1	5	2	3	4	9	2	3	4	9	Maj 1	5	1	5	5	9	2	3	4	9
9	13	6	12	16	21	6	12	16	21	Apr. 1	5	6	10	13	17	21	25	29	
16	20	10	16	20	24	10	16	20	24	9	13	17	21	25	29	3	7	11	
23	27	17	23	27	31	17	23	27	31	13	17	21	25	29	3	7	11	15	
30	3	18	24	28	1	18	24	28	1	18	24	28	1	18	24	28	1	18	
31	4	21	27	31	5	21	27	31	5	21	27	31	5	21	27	31	5	21	
Feb. 2	6	30	5	9	14	30	5	9	14	Nov. 1	5	6	10	14	18	22	26	30	
6	10	31	6	10	14	31	6	10	14	6	10	14	18	22	26	30	4	8	
13	17	1	7	11	15	1	7	11	15	10	14	18	22	26	30	4	8	12	
20	24	8	14	18	22	8	14	18	22	11	15	19	23	27	31	5	9	13	
27	31	15	21	25	30	15	21	25	30	14	18	22	26	30	4	8	12	16	
Mar. 2	6	11	17	21	26	11	17	21	26	18	24	28	1	5	9	13	17	21	
6	10	12	18	22	27	12	18	22	27	19	25	29	3	7	11	15	19	23	
13	17	19	25	29	3	19	25	29	3	7	11	15	19	23	27	31	5	9	
20	24	26	31	4	9	26	31	4	9	12	16	20	24	28	1	5	9	13	
27	31	3	9	13	18	3	9	13	18	15	19	23	27	31	5	9	13	17	
Feb. 3	7	4	10	14	19	4	10	14	19	18	24	28	1	5	9	13	17	21	
7	11	5	11	15	20	5	11	15	20	20	26	30	4	8	12	16	20	24	
14	18	12	18	22	27	12	18	22	27	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
21	25	19	25	29	4	19	25	29	4	12	16	20	24	28	1	5	9	13	
28	3	26	31	4	9	26	31	4	9	15	19	23	27	31	5	9	13	17	
30	3	3	9	13	18	3	9	13	18	18	24	28	1	5	9	13	17	21	
Mar. 2	6	11	17	21	26	11	17	21	26	20	26	30	4	8	12	16	20	24	
6	10	12	18	22	27	12	18	22	27	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	19	25	29	4	19	25	29	4	12	16	20	24	28	1	5	9	13	
20	24	26	31	4	9	26	31	4	9	15	19	23	27	31	5	9	13	17	
27	31	3	9	13	18	3	9	13	18	18	24	28	1	5	9	13	17	21	
Jan. 1	5	2	3	4	9	2	3	4	9	18	24	28	1	5	9	13	17	21	
9	13	6	12	16	21	6	12	16	21	20	26	30	4	8	12	16	20	24	
16	20	10	16	20	24	10	16	20	24	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
23	27	17	23	27	31	17	23	27	31	15	19	23	27	31	5	9	13	17	
30	3	18	24	28	1	18	24	28	1	18	24	28	1	18	24	28	1	18	
31	4	21	27	31	5	21	27	31	5	18	24	28	1	18	24	28	1	18	
Feb. 2	6	30	5	9	14	30	5	9	14	20	26	30	4	8	12	16	20	24	
6	10	31	6	10	14	31	6	10	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	1	7	11	15	1	7	11	15	20	26	30	4	8	12	16	20	24	
20	24	8	14	18	22	8	14	18	22	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	15	21	25	30	15	21	25	30	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Mar. 2	6	11	17	21	26	11	17	21	26	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	12	18	22	27	12	18	22	27	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	19	25	29	4	19	25	29	4	20	26	30	4	8	12	16	20	24	
20	24	26	31	4	9	26	31	4	9	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	3	9	13	18	3	9	13	18	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Jan. 1	5	2	3	4	9	2	3	4	9	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
9	13	6	12	16	21	6	12	16	21	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
16	20	10	16	20	24	10	16	20	24	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
23	27	17	23	27	31	17	23	27	31	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
30	3	18	24	28	1	18	24	28	1	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
31	4	21	27	31	5	21	27	31	5	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Feb. 2	6	30	5	9	14	30	5	9	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	31	6	10	14	31	6	10	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	1	7	11	15	1	7	11	15	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
20	24	8	14	18	22	8	14	18	22	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	15	21	25	30	15	21	25	30	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Mar. 2	6	11	17	21	26	11	17	21	26	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	12	18	22	27	12	18	22	27	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	19	25	29	4	19	25	29	4	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
20	24	26	31	4	9	26	31	4	9	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	3	9	13	18	3	9	13	18	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Jan. 1	5	2	3	4	9	2	3	4	9	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
9	13	6	12	16	21	6	12	16	21	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
16	20	10	16	20	24	10	16	20	24	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
23	27	17	23	27	31	17	23	27	31	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
30	3	18	24	28	1	18	24	28	1	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
31	4	21	27	31	5	21	27	31	5	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Feb. 2	6	30	5	9	14	30	5	9	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	31	6	10	14	31	6	10	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	1	7	11	15	1	7	11	15	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
20	24	8	14	18	22	8	14	18	22	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	15	21	25	30	15	21	25	30	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Mar. 2	6	11	17	21	26	11	17	21	26	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	12	18	22	27	12	18	22	27	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	19	25	29	4	19	25	29	4	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
20	24	26	31	4	9	26	31	4	9	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	3	9	13	18	3	9	13	18	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Jan. 1	5	2	3	4	9	2	3	4	9	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
9	13	6	12	16	21	6	12	16	21	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
16	20	10	16	20	24	10	16	20	24	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
23	27	17	23	27	31	17	23	27	31	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
30	3	18	24	28	1	18	24	28	1	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
31	4	21	27	31	5	21	27	31	5	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Feb. 2	6	30	5	9	14	30	5	9	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	31	6	10	14	31	6	10	14	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	1	7	11	15	1	7	11	15	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
20	24	8	14	18	22	8	14	18	22	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
27	31	15	21	25	30	15	21	25	30	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
Mar. 2	6	11	17	21	26	11	17	21	26	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
6	10	12	18	22	27	12	18	22	27	23	29	3	7	11	15	19	23	27	
13	17	19	25	29	4	19	25	29	4										

ZAHTEVLITE

včasi

veliki ilustrirani

cenik

i

vzorke

manufakturnoga blaga, štere dobite **kšenki!**

Ka Vam ne bo odgovarjalo, se zameni, ali pa se penazi dajo nazaj!

Velika izbira!

Nisike cene!

Jeli se plüčni betegi dájo ozdraviti?

S tem pitanjom se mučijo vsi, ki trpijo na astmi, katari plüčni vršičkov, zastarelom kašli i zaslinjenosti, dugotrpčoj zamuknjenosti i gripi, z štiri betegov so se do etimao ne mogli zvrčiti. Vsi tej betežniki dobijo od nas edne

BREZPLAČNE KNIGE S KEJPAMI,

štere je spisao imenitni doktor med. Dr. Guttman „Jeli se plüčni betegi dajo zvrčiti?“

To knjigo dobi vsaki, štiri de je na ednoj karti (frankirano z 2 Din) proso od

PUHLMANN & Co.,
BERLIN 408. Müggelstrasse 25-25a.

ZDRAVJE

s pomočjov zdravilnih lastnosti rastlin, s pomočjov „Hersan čaja“, sestavljenoga iz posebno zdravilnih rastlin po recepti Doktora R. W. Pearsona, šefa zdravnika v Bengaliji (Angleška Indija).

HERSAN

pri obolenji i to: povapnenji žil, motnjaj krvnoga obtoka, bolečinaj pri mesečnom čišćenju, migreni, reumatizmi, obolenji obisti i jeter, želodčnih motnjaj, za-giftanji, zaprtosti, protini, želodčnih betegaj, hemeroidi, splošnom i pre naglom debelenji.

„HERSAN ČAJ“ SE DOBI V VSEH LEKARNAJ.
Povučno knjižico i vzorce Vam pošle kšenki:

„RADIOSAN“

ZAGREB, DUKLJANINOVA UL. 1.

Reg. Š. br. 14.001/35.

TIVAR OBLEKE i ASTRA ČREVLJI

oblečejo celo Vašo družino
od glave do pete!

Stalna i velika zaloga vseh vrst letnih i zimskih oblek, sprotoleš-njih i zimskih plaščov za deco i odraslene, za moške i ženske, iz cajgov i štofov. V velikoj izberi so stalno na zalogi svetovno znani pravi garantirano nepremočlivi „TIVAR HUBERTUSI“. — Tam se dobi tudi vse vrste kratko i pleteno blago, kak kape, srakice, no-gavice za moške i ženske, fino žensko svileni i pamučno pe-rilo, moški i ženski poluveri (štrikani kaputi), deke, koce. Bogata i velika izbira v priznato trpežnih, lepih i modnih ČREVLJOV ZNAMKE „ASTRA“ za deco i odrasčene. Osvedočite se od solidne podvorbe i nizkih cenaj sami z ogledom blaga brezobvezno za nakupi, ar

Tovarniške niske cene majo samo Tivar obleke ka si

zapomnite tudi za Astra črevlje!

TIVAR OBLEKE i ASTRA ČREVLJI

MURSKA SOBOTA

Lendavska cesta 2 a

(prek od pošte).

Price

in lastne tovarne

Iz Oksforda
močne dobro
izdelane

18

Iz Turinga, tr-
pežne športni
vzorci

34

Iz flanele, bol-
še, lepi vzorci
i farbe

26

Iz finoga po-
plina modni
vzorci

35

Iz frenža, tr-
pežne modne
farbe

30

Iz kariraste fla-
nele športni
vzorci, žive
farbe

40

Sternbecki

CELJE 306

ZAHTEVLITE

včasi

veliki ilustrirani

cenik

i
vzorice

manufakturnoga bla-
ga, štete dobite
kšenki!

Ka Vam ne bo od-
govarjalo, se zameni,
ali pa se penezi
dajo nazaj!

Velika izbira!

Nisike cene!

Zahtevajte **BREZPLAČNO I**
POŠTINE PROSTO

veliki ilustrirani cenik za
vüre, zlatnino i srebrnino
od svetovno znane firme

H. SUTTNER

LJUBLJANA št. 895

Lastna fabrika vür na Švicarskom

ČÜDILI SE BODETE

nizkim cenam! Žepne vüre že od Din 38.-
naprej. Büdilke že od Din 44.-
nadale i vüre na roko od Din 98.-

! ZA VSE PISMENA GARANCIJA !

OGLAŠÜVANJA

V KALENDARAJ

objavlja pod najugod-
nejšimi pogoji stari
specijalni strokovni

BLOCKNER

-OV

kalendarski oddelek
v koncerni

INTERREKLAM D. D.
Z A G R E B

Telefon 21-65
Poštni predal 1-85

**Predlogi i stroškov-
niki brezplačni ! !**

Podugšaj si življenje!

Življenje se more podugšati, betegi se morejo zvrčiti, slabi ojačiti, nestanovitni morejo postati jakostni i nesrečni postanoti srečni!

KA PRIDE ZA VSAKIM BETEGOM?

Oslabitev živcov, zgüba dobrih prijatelov ali svojih bližnjih razočaranost, straj pred betegom, nepravi način življenja i vnogo drugih razlogov.

ZADOVOLJSTVO

je najbolši doktor! Vnogo je poti, štere te lejko priprelajo do dobroga razpoloženjã, štera te oživijo, te navdajo z novim vüpanjom, a te poti so prikazane v ednoj razpravi, štero vsakši, ki jo zaprosi, dobi

ŠČISTA KŠENKI!

V toj maloj knigici je raztumačeno, kak se morejo v kratkom vremeni i brezi faling pri deli živci i mišičevje ojačiti, trüjava, slabo razpoloženje, raztresenost, nerazpoloženje za delo i nebroy drugih pojavov od betegov popraviti ali celo odstraniti. Zahtevajte to razpravo, štera vam pove vnogo hasnovitoga.

Poštno zbiralno mesto:

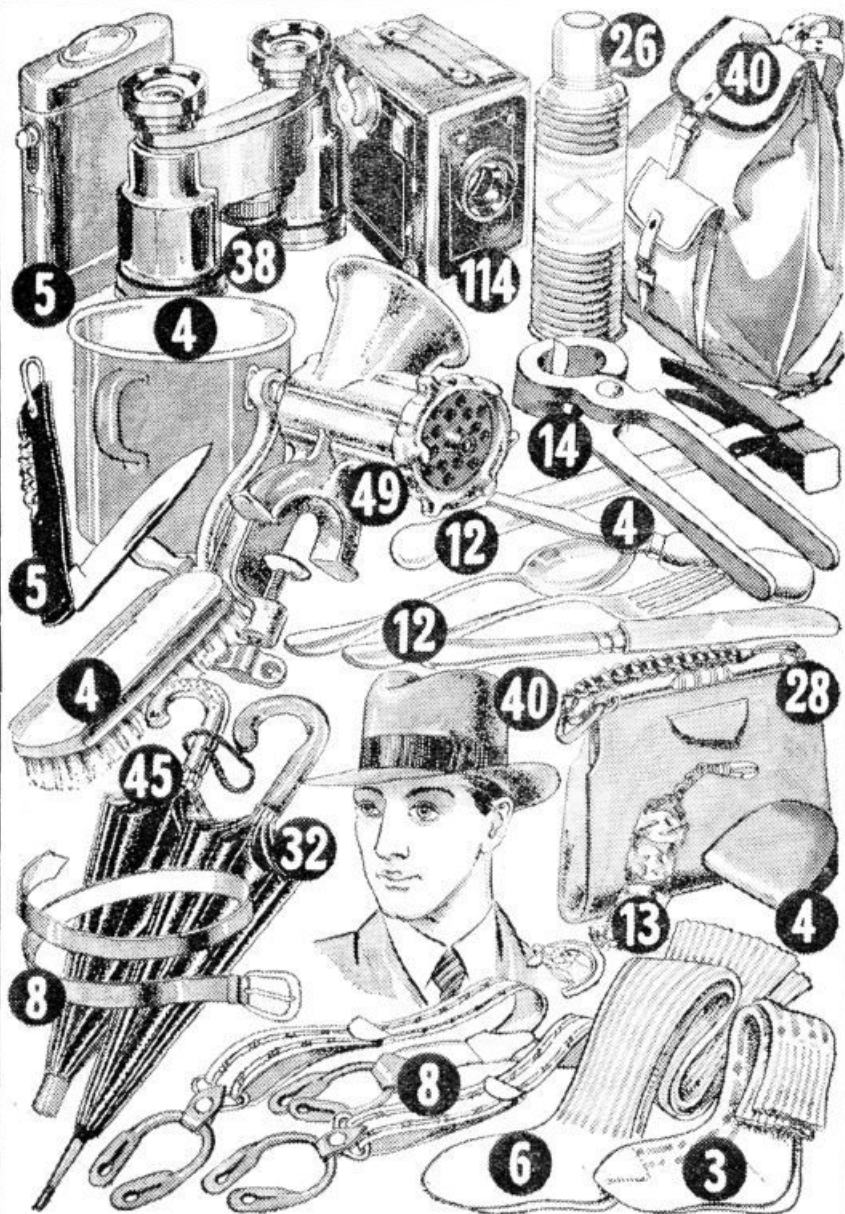

Ernest Pasternack,

Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt. III. 31.

IZVLEČEK IZ NAJNOVEJŠEGA CENIKA.

Prosimo včasih cenik i vzorce
manufakturnoga blaga,
štete dobite kšenk!

Stern
eck

CELJE št. 306.

V DOMOVINI ROČNI HARMONIK,

v nemškem Klingenthalu, že prek 40 let stoji velika svetska fabrika muzikalnih instrumentov Meinel i Herold, štera prinasa ma oddavno podružnico. Njene harmonike od navadne i bogše sorte notri do najbogših zgotovlenih kromatičnih umetniških instrumentov, se na celom sveti za najbogše računajo i cene so jako niske, ar pri njej se küpi naravnoč z fabrike ali z fabričnoga skladišča.

Dve velevažni-
vi novosti v
gradbi harmonik.

1. Vse naše kromatične piano (klavir) harmonike so opremlene z novimi glasovi, šteri so brüšeni

po dužini. (Dozdaj so se brüsilii poprek). To je novi z patentom zavarvani način izdelavanja glasov. Tej glasi se nemrejo potreti, so jako zvočni i zvünredno lahko

odgovarjajo i po strokovnjaškoj presodbi, so tej do štirikrat bole izdržlivi, kak prosti čeličnik glasov.

2. Vse naše štiri- i pet-vrstne krom. harmonike so opremlene z novov melodijskov jeklenov klavijaturov (notrašnjost prijemalke, štera je naš lastni patent). Velka prednost jeklene klavijature obstoji v tom, ka je pritisk tipk v vseh vrstah vednaki i zvünredno lehek. Pri drugih harmonikah z lesenov klavijaturov je pritisk tipk v prvoy vrsti lehek i v nadalnih vrstah vsikdar bole žmeten, ka jako ovira pri igranji.

Velko prebëranje najdete v velkom ceniki, vu šterom so vsa najinteresantnejša nova dela za najti na poli izdelanja moderni ročni harmonik.

Cenik vam brezplačno pošle firma

MEINEL & HEROLD, d. z. o. z.

zal. tvornice glasbenih instrumentov

MARIBOR št. 217.